

HKScan toimintakertomus ja tilinpäätös 2020

Hallituksen toimintakertomus tilivuodelta	2
Tilinpäätös	21
Tilintarkastuskertomus	97

Hallituksen toimintakertomus tilivuodelta 2020

Konsernin liikevaihto ja -tulos

Liikevaihto

HKScanin liikevaihto kasvoi 2,1 prosenttia ja oli 1 781,0 (1 744,4) miljoonaa euroa. Kasvua oli kaikilla kotimarkkina-alueilla ja kaikissa keskeisissä tuotekategorioissa. Liikevaihdon kehitykseen vaikuttivat vähittäiskauppamyynnin kasvu ja food service -myynnin lasku. Vähittäiskauppamyynnin kasvuun vaikuttivat kaupalliset onnistumiset. Eri maiden viranomaisten asettamat pandemiaan liittyvät rajoitukset heikensivät food service -kanavan myyntiä koko pandemian keston ajan. Kysynnän siirtyminen vähittäismyyntikanavaan kompensoi food service -kanavan myynnin laskua. Euroopassa vuoden aikana todetut eläintaudit heikensivät liikevaihtoa, pakottivat myynnin uudelleensuuntaamiseen ja aiheuttivat merkittävää alueellista ylitarjontaa.

Vertailukelpoisin luvuin HKScanin liikevaihto kasvoi kaikilla kotimarkkina-alueilla. Ruotsin kruunun valuutta-kurssimuutoksen, eli paikallisessa valuutassa olevan liikevaihdon konvertointi euroiksi, vaikutus liikevaihtoon oli 6,8 miljoonaa euroa positiivinen.

Pandemia vaikutti HKScanin vientiin. Viennin volyyymi jäi vertailuvuodesta. Vientivolyyymi Kiinaan kuitenkin kasvoi ja oli tavoitteen mukainen. Vienti on suunnitellulla tasolla, eikä yhtiöllä ole tarvetta viennin volyymin merkittävään kasvattamiseen, koska myynti kotimarkkinoilla on toistaiseksi kehittynyt hyvin.

Liiketulos

Konsernin liiketulos parani 44,5 miljoonalla eurolla ja oli 21,3 (-23,2) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liiketulos parani 19,2 miljoonalla eurolla ja oli 17,0 (-2,2) miljoonaa euroa. Ruotsin kruunun valuuttakurssimuutoksen vaikutus liiketulokseen oli 0,3 miljoonaa euroa positiivinen.

Liiketuloksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä kirjattiin +4,4 miljoonaa euroa. Vertailuvuoden liiketulokseen sisältyi -21,0 miljoonan euron vastaavat erät. Merkittävimmät kirjatut erät olivat viimeisellä neljänneksellä Suomen +3,1 miljoonan euron ja Tanskan +4,1 miljoonan euron arvonalentumistappion peruutukset parantuneesta tuloskehityksestä ja täsmentyneistä suunnitelmista johtuen. Lisäksi Tanskan energiaverojen palautuksien takaisinmaksuun liittyen kirjattiin -3,5 miljoonaa euroa.

Kaikki liiketoimintayksiköt tekivät voitollisen vertailukelpoisen liiketuloksen. Liiketulosta paransivat kaupalliset onnistumiset kaikilla kotimarkkina-alueilla sekä myynnin, markkinoinnin ja hallinnollisten kustannusten hyvä hallinta. Vähittäiskauppamyynti kasvoi selvästi pandemian seurauksena, mutta food service -myynti jäi merkittävästi vertailuvuodesta. Vuonna 2019 toteutetut sopeuttamistoimenpiteet näkyivät alentuneina hallinnon kuluina.

Pandemialla oli selvä negatiivinen vaikutus konsernin liiketulokseen. Vaikutus kohdistui voimakkaimmin Suomen liiketoimintaan, missä food service -kanavan painoarvo on suurin. Vaikutus oli selvä myös yhtiön muilla kotimarkkina-alueilla ja viennissä. Vähittäiskauppamyynnin kasvuun vastaaminen ja asiakastyytyvyyden varmistaminen näkyivät kustannusten nousuna ja tuotannon lisäkuluina. Panostukset pandemiaan liittyvien riskien torjuntaan vaikuttivat liiketoimintayksiköiden kykyyn toteuttaa tehostamistoimenpiteitä ja investointeja täysimääräisesti suunnitellussa aikataulussa.

Tase, rahavirta ja rahoitus

HKScanin taseen loppusumma vuoden lopussa oli 975,9 (935,6) miljoonaa euroa. Konsernin korolliset velat olivat vuoden lopussa 346,4 (313,3) miljoonaa euroa sisältäen IFRS 16:n mukaisen leasingvelan 35,6 (46,3) miljoonaa euroa. Nettovelka oli 299,6 (275,8) miljoonaa euroa ja se nousi 23,8 miljoonaa euroa vertailuvuodesta. Nettovelkaantumisasteeseen vaikutti 37,7 miljoonan euron investointi Vantaan yksikön tonttiin. Nettovelkaantumisaste oli 91,0 (84,8) prosenttia. IFRS 16:n mukaisen leasingvelan vaikutus nettovelkaan-tumisasteeseen oli noin 11 prosenttiyksikköä. Liiketoiminnan rahavirta oli 63,7 (59,2) miljoonaa euroa. Investointien jälkeen rahavirta oli -21,4 (27,6) miljoonaa euroa, mikä sisältää investoinnin Vantaan tonttiin.

Vuonna 2018 liikkeeseen laskettua hybridilainaa on taseessa 25,9 miljoonaa euroa ja sen kuponkikorko on kiinteä 8 prosenttia vuodessa ensimmäiseen lunastusmahdollisuuteen asti. Hybridilainaa käsitellään omana pääomana. Lainalla ei ole määrättyä eräpäivää, mutta HKScanilla on oikeus lunastaa laina takaisin ensimmäistä kertaa viiden vuoden kuluttua hybridilainan liikkeeseenlaskupäivästä vuonna 2023 sekä tätä seuraavina vuotuisina koronmaksupäivinä. Omaan pääomaan lasketulle hybridilainalle maksettiin syyskuussa korkoa taseen voittovaroista 2,1 miljoonaa euroa.

Konsernin maksuvalmius pysyi hyvänä. Sitovien valmiusluottojen määrä 31.12.2020 oli 100,0 (100,0) miljoonaa euroa ja niistä oli nostettuna 10,0 (0,0) miljoonaa euroa. 200 miljoonan euron yritystodistus-ohjelmasta oli käytössä 72,0 (35,0) miljoonaa euroa.

Nettorahoituskulut olivat -11,0 (-11,7) miljoonaa euroa sisältäen korkojohdannaisten käyvän arvon muutosta 2,2 (2,4) miljoonaa euroa.

Vireillä olevat viranomaisprosessit

Tanskan veroviranomaiset ovat suorittaneet konsernin tytäryhtiössä HKScan Denmark A/S:ssa energia-verotarkastuksen, joka kattaa vuodet 2011-2020. Tanskan veroviranomaiset ovat 23.12.2020 antaneet päätöksensä, jonka mukaan yhtiön tulisi vireillä olevassa asiassa maksaa takaisin aiemmin saatuja energiaverojen palautuksia 24,7 miljoonaa Tanskan kruunua (n. 3,3 miljoonaa euroa). Ei voida myöskään sulkea pois mahdollisuutta, että tällä hetkellä vireillä olevan asian lisäksi yhtiölle määrätään erikseen seuraamusmaksuja verotarkastuksen seurauksena. HKScan Denmark A/S tulee valittamaan saadusta päätöksestä.

HKScan kirjasi vuoden 2020 viimeisellä vuosineljänneksellä vertailukelpoisuuteen vaikuttavan -3,5 miljoonan euron erän, joka sisältää -3,3 miljoonan euron energiaverojen palautuksien takaisinmaksujen lisäksi asiaan liittyviä lakiasia- ja konsultointikuluja.

Investoinnit

Investoinnit olivat 83,5 (31,7) miljoonaa euroa. Vuoden 2020 investointeihin sisältyi 37,7 miljoonan euron investointi Vantaan tuotantoyksikön tonttiin. Lisäksi IFRS 16:n mukaisia lisäyksiä käyttöoikeusomaisuuseriin toteutettiin 7,2 (11,3) miljoonalla eurolla.

Vuonna 2020 HKScan toteutti investointeja kaikilla kotimarkkina-alueillaan. Painopiste oli investoinneissa, joilla parannetaan tuotannollista tehokkuutta automaatioastetta nostamalla ja optimoidaan työnjakoa tuotantoyksiköiden välillä.

Syksyllä Tanskassa Skovsgårdin tuotantoyksikössä otettiin käyttöön siipikarjatuotteiden kypsennyslinja, joka edistää strategian mukaista siirtymää käyttövalmiisiin lisäarvotuotteisiin. Virossa investoitiin broilerikasvattamoiden hallikapasiteettiin, mikä tukee siipikarjatuotteiden kysynnän kasvua.

Tuote- ja pakkausratkaisuihin liittyvissä investoinneissa huomioitiin erityisesti uusien koneiden monikäyttöisyys eri materiaaliratkaisuille. Yhtiön tavoitteena on 100 prosenttisesti kierrätettävät pakkaukset vuoden 2025 loppuun mennessä.

Kesäkuussa 2020 HKScan ja Leivon Leipomo perustivat yhtiön, jonka tavoitteena on Boltsi®-tuoteperheen vahva ja kannattava kasvu.

HKScan julkisti huhtikuussa 2020 ostaneensa Vantaalta tontin, jolla sijaitsee yhtiön tuotantolaitos ja logistiikkakeskus. HKScan osti tontin LSO Osuuskunnalta käyttäen maanvuokrasopimukseen sisältyvää etuosto-oikeutta. Tontin kauppahinta veroineen oli 37,7 miljoonaa euroa. HKScanin maksama kauppahinta vastasi tarjousta, jonka LSO Osuuskunta sai tontista kolmannelta osapuolelta. HKScanin Vantaan tuotantoyksikön ja logistiikkakeskuksen käyttöikä jatkuu 2030-luvulle. Yhtiön tavoitteena on laajentaa tontin omistus pohjaa alueen kehittämiseksi vastaamaan sen tulevaisuuden käyttötarpeita.

HKScan julkisti tammikuussa 2020 investoivansa noin 6 miljoonaa euroa Rauman siipikarjajaksikon uuteen teurastusprosessiin. Investointi parantaa merkittävästi raaka-ainesaantoa, tuottavuutta ja toiminnan luotettavuutta sekä varmistaa kysynnän vahvan kasvun vaatiman kapasiteetin. Rauman investoinnin toteutus on edennyt suunnitellusti ja investointi otetaan käyttöön vuoden 2021 alkupuolella.

Tulevien vuosien investointien suunnittelussa konsernin strategian toteuttamista edistävät investoinnit ja tuottavuuden parantaminen ovat keskeisiä tavoitteita.

(miljoonaa euroa)	2020	2019
Investoinnit		
Suomi		
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	54,8	9,7
Lisäykset käyttöoikeusomaisuuseriin	3,0	8,6
Investoinnit yhteensä	57,8	18,2
Ruotsi		
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	17,4	8,4
Lisäykset käyttöoikeusomaisuuseriin	1,7	1,9
Investoinnit yhteensä	19,1	10,4
Baltia		
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	4,9	11,6
Lisäykset käyttöoikeusomaisuuseriin	0,9	0,3
Investoinnit yhteensä	5,8	11,9
Tanska		
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	6,4	2,0
Lisäykset käyttöoikeusomaisuuseriin	1,6	0,6
Investoinnit yhteensä	8,0	2,6
Yhteensä	90,7	43,0

Toimintaympäristö

Muutokset keskeisissä myyntikanavissa ja tuotekategorioiden muuttamisessa

Maalis-joulukuussa koronapandemian aiheuttamat muutokset näkyivät selvinä HKScanin keskeisissä myyntikanavissa sekä myynnin rakenteessa. Ruoan vähittäiskauppamyynni jatkui vahvana, mutta food service -kanavan myynti oli merkittävästi normaalia heikompaa kaikilla yhtiön kotimarkkinoilla. Ruoan verkkokauppa ja toimitukset suoraan kuluttajien koteihin kasvoivat ja ovat selvästi korkeammalla tasolla kuin ennen pandemiaa. Pandemian myötä ruoanlaitto on keskittynyt koteihin.

Kotimaisen lihan osuus kulutuksesta kasvoi HKScanin kotimarkkinoilla. Myös yhtiön omien brändituotteiden suosio vähittäiskaupassa kasvoi. Pandemia on lisännyt kuluttajien tietoisuutta kotimaisen ruoan ja ruokaturvan merkityksestä sekä paikallisen alkutuotannon arvostusta yhtiön kaikilla kotimarkkinoilla.

Muutokset kansainvälisillä lihamarkkinoilla

Pandemian seurauksena hintavolatiliteetti kansainvälisillä lihamarkkinoilla lisääntyi selvästi. Food service -kanavan heikko kysyntä loi markkinoihin epätasapainoa kotimarkkinoidemme lisäksi koko Euroopassa ja HKScanin vientimarkkinoilla Aasiassa. Lisäksi Saksassa todettu afrikkalainen sikarutto laski selvästi sianlihan markkinahintaa Euroopassa.

Syksyllä Tanskassa ja muutamissa muissa Euroopan maissa todettu lintuinfluenssa rajoitti siipikarjatuotteiden vientiä EU:n ulkopuolelle kolmansiin maihin. Tämä johti siipikarjatuotteiden tarjonnan kasvuun EU:n alueella.

Vientimarkkinoilla Kiinan hintataso vahvistui hieman, ja loppuvuonna markkina on tyypillisesti vahvempi. Kiinan oma sianlihantuotanto on kasvussa, mutta ulkomaisen sianlihan kysyntä on edelleen hyvällä tasolla.

Pandemia on johtanut useiden liha-alan toimijoiden tuotantolaitosten sulkemisiin Euroopassa ja muilla markkinoilla, mikä on aiheuttanut markkinahäiriöitä.

HKScanin toiminta pandemian aiheuttamassa poikkeustilanteessa

HKScan suhtautuu pandemian aiheuttamaan poikkeustilanteeseen erittäin vakavasti. Yhtiö on pystynyt pitämään toimitusketjunsä toimintakyvyn hyvällä tasolla ilman häiriöitä ja toteuttanut tinkimättömästi omia ennaltaehkäiseviä toimintaohjeitaan kaikilla kotimarkkinoillaan ja toimipaikoillaan. HKScanin keskeinen tavoite on turvata henkilöstönsä ja kuluttajien terveys sekä varmistaa tuotannon, liiketoiminnan ja koko ruokaketjun häiriötön toiminta.

HKScan on osana poikkeustilanteen järjestelyjä minimoinut kaikissa tuotantoyksiköissään eri osastojen keskinäistä kanssakäymistä sekä jatkanut toimihenkilöiden etätyösuositusta. Lisäksi tuotantoyksiköissä noudatetaan tiukkoja hygieniakäytäntöjä ja käytetään asianmukaisia suojarusteita. Pandemiasta on aiheutunut yhtiölle lisäkustannuksia.

Kotimaisen ruoantuotannon ja pitkän ruokaketjun merkitys on korostunut entisestään pandemian kaltaisissa poikkeustilanteissa. HKScan varmistaa ruokaketjun toimivuutta viranomaisohjeiden lisäksi yhtiön omalla laaja-alaisella varautumissuunnittelulla. Se kattaa kaikki yhtiön arvoketjun keskeiset toiminnot, kuten eläin- ja materiaalihankinnat, tuotannon ja logistiikan, asiakasyhteistyön, myynnin ja tukitoiminnot.

HKScan ennakoi pandemian vaikutuksia kulutuskäyttäytymiseen mahdollisimman hyvin ja huomioi eri skenaarioiden vaikutukset yhtiön toimintaan niin lyhyellä kuin pidemmälläkin aikavälillä. Yhtiö on myös monipuolistanut vientinsä rakennetta markkinariskien ehkäisemiseksi.

Markkina-alueiden katsaukset

(miljoonaa euroa)	2020	2019
Liikevaihto		
Suomi	772,4	770,6
Ruotsi	662,1	652,1
Baltia	175,0	168,5
Tanska	171,5	153,3
Konserni yhteensä	1 781,0	1 744,4
Liiketulos		
Suomi	10,7	-10,3
Ruotsi	19,1	7,1
Baltia	3,7	5,0
Tanska	1,0	-9,8
Segmentit yhteensä	34,4	-8,0
Konsernihallinnon kulut	-13,2	-15,2
Konserni yhteensä	21,3	-23,2

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

(miljoonaa euroa)	2019	2018
Vertailukelpoinen liiketulos	17,0	-2,2
Työsuhteen lopetus, Ruotsi ¹⁾	-	-2,0
Omaisuuuden alaskirjaus, Suomi ²⁾	3,1	-7,3
Työsuhteen lopetus, Konsernihallinto ¹⁾	-	-1,6
Työsuhteen lopetus, Suomi ¹⁾	-	-1,3
Työsuhteen lopetus, Baltia ¹⁾	-	-0,1
Omaisuuuden alaskirjaus, Baltia ³⁾	-0,3	-
Omaisuuuden alaskirjaus, Tanska ²⁾	4,1	-4,5
Omaisuuuden alaskirjaus, Konsernihallinto ²⁾	-	-1,3
Osakkuusyhtiösaldojen alaskirjaus, Ruotsi ³⁾	0,1	-2,9
Riita-asia ja sovinto, Tanska ³⁾	-0,7	-
Energiaverovaraus, Tanska ³⁾	-3,5	-
Ympäristövaraus, Suomi ⁴⁾	0,9	-
Kiinteistön myyntivoitto, Suomi ⁴⁾	0,6	-
Liiketulos	21,3	-23,2

¹⁾ Sisältyvät tuloslaskelmassa riville "Työsuhte-etuuksista aiheutuneet kulut"

²⁾ Sisältyvät tuloslaskelmassa riville "Poistot"

³⁾ Sisältyvät tuloslaskelmassa riville "Liiketoiminnan muut kulut"

⁴⁾ Sisältyvät tuloslaskelmassa riville "Liiketoiminnan muut tuotot"

Liiketoimintayksikkö Suomi

Liikevaihto oli 772,4 (770,6) miljoonaa euroa. Liikevaihtoa kasvatti vähittäiskauppamyynnin hyvä kehitys. Ennen pandemiaa food service -myynti kehittyi tavoitteiden mukaisesti, mutta maaliskuusta alkaen sen myynti jäi selvästi vertailuvuodesta. Food service -kanavan elpyminen alkusyksyllä jäi lyhytaikaiseksi pandemian kiihtymisen vuoksi.

Liiketulos oli 10,7 (-10,3) miljoonaa euroa ja vertailukelpoinen liiketulos 6,0 (-1,7) miljoonaa euroa. Pandemian välitön vaikutus vertailukelpoiseen liiketulokseen oli merkittävä, sillä vahva vähittäis-kauppamyynti ei kyennyt täysin korvaamaan heikentynyttä food service -kanavan kysyntää. Pandemiariskien torjuntaan ja liiketoiminnan jatkuvuuden varmistamiseen liittyvät toimenpiteet kasvattivat kuluja. Suomen siipikarjaliiketoiminnan tulos parani vertailukaudesta, mutta jäi selvästi tavoitetasosta.

Rauman teurastuslinjan investointitarve on täsmentynyt, minkä takia katsausvuoden viimeisellä neljänneksellä tehtiin +3,1 miljoonan euron arvonalentumistappion peruutus.

Liiketoimintayksikkö Ruotsi

Liikevaihto oli 662,1 (652,1) miljoonaa euroa. Vähittäiskauppamyynti kasvoi, mutta food service -myynti oli katsausvuonna pandemian takia selvästi jäljessä vertailuvuotta. Pandemia kasvatti kotimaisen lihan kysyntää, mikä lisäsi kilpailua kotimaisesta liharaaka-aineesta ja näkyi kuluttajahintojen nousuna.

Vertailukelpoisin luvuin liikevaihto kasvoi 2,5 prosenttia paikallisessa valuutassa. Ruotsin kruunun valuuttakurssimuutos nosti liikevaihtoa 6,8 miljoonaa euroa. Vertailuvuoden liikevaihtoon sisältyy Ruotsissa myytävän tanskalaisen siipikarjanlihan myyntiä noin 13 miljoonaa euroa. Sen myyntivastuun siirto Tanskan liiketoimintayksikölle toteutettiin vuonna 2019.

Liiketulos oli 19,1 (7,1) miljoonaa euroa ja vertailukelpoinen liiketulos oli 19,0 (12,0) miljoonaa euroa. Valuuttakurssimuutoksen positiivinen vaikutus liiketulokseen oli 0,3 miljoonaa euroa. Liiketulosta paransivat kaupalliset onnistumiset ja pienemmät hallinnon kulut, mutta pandemian vaikutus puolestaan heikensi liiketulosta.

Liiketoimintayksikkö Baltia

Liikevaihto kasvoi lähes 4 prosentilla ja oli 175,0 (168,5) miljoonaa euroa. Liikevaihtoa kasvattivat kaupalliset onnistumiset, erityisesti vähittäiskauppamyynnin hyvä kehitys ja lihavalmisteiden viennin vahvana jatkunut kasvu. Food service -kanavan pandemiasta johtuvat vaikeudet laskivat liikevaihtoa vertailuvuodesta.

Liiketulos ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta oli 5,7 (2,7) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liiketulos ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta oli 6,1 (2,9) miljoonaa euroa. Liiketulosta paransivat kaupalliset onnistumiset ja tuotannon tehostaminen tuotantolaitoksissa ja alku-tuotannossa. Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos taseessa oli yhteensä -2,0 (2,3) miljoonaa euroa.

Liiketoimintayksikkö Tanska

Liikevaihto kasvoi lähes 12 prosenttia ja oli 171,5 (153,3) miljoonaa euroa. Siipikarjatuotteiden myynti tanskalaiselle vähittäiskaupalle ja Ruotsiin kasvoi selvästi vertailuvuodesta. Liikevaihtoa kasvatti myös Ruotsissa myytävän tanskalaisen siipikarjanlihan myyntivastuun vuonna 2019 toteutettu siirto Tanskan liiketoimintayksikölle. Koronapandemia heikensi food service -myyntiä selvästi.

Liiketulos oli 1,0 (-9,8) miljoonaa euroa ja vertailukelpoinen liiketulos 1,1 (-5,3) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liiketulos oli voitollinen ensimmäistä kertaa vuoden 2012 jälkeen.

Liiketulosta paransivat kaupalliset onnistumiset, etenkin myynnin painottuminen kotimarkkinoille tuoreina ja kypsinä myytäviin siipikarjatuotteisiin sekä kustannusten hyvä hallinta. Marraskuussa todettu lintuinfluenssa rajoitti tuotteiden myyntiä EU:n ulkopuolelle ja aiheutti hintapainetta EU:n alueella, mikä heikensi liiketulosta selvästi.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin kirjattiin +4,1 miljoonan euron arvonalentumistappion peruutus parantuneen kannattavuuskehityksen ja sen perusteella tehdyn arvonalentumistestauksen seurauksena sekä energiaverojen palautuksien takaisinmaksuun liittyvä -3,5 miljoonaa euroa.

Strategia

HKScanin strategian keskiössä on yhtiön kannattavuutta parantavan Turnaround-ohjelman toteuttaminen vuosina 2019 - 2021. Turnaround-ohjelman onnistunut toteuttaminen luo yhtiölle taloudellisesti vahvan perustan sekä mahdollistaa tulevaisuuden kasvun ja uudistumisen. Konsernin toimintamallin perusteellinen muutos matriisiorganisaatiosta maakohtaiseen tulosityksikköorganisaatioon on keskeisessä roolissa strategian toteuttamisessa.

HKScanin tavoitteena on kasvaa monipuoliseksi ruokataloksi ja vahvistaa markkina-asemaansa muuttuvilla markkinoilla yhdessä asiakkaidensa kanssa. HKScan panostaa asemansa vahvistamiseen ja kasvuun olemassa olevissa ja uusissa tuotekategorioiden sekä myyntikanavissa. Keskeiset myyntikanavat ovat kehittyvä vähittäiskauppa ja kasvava food service -kanava. Yhtiö panostaa myös vientiin.

Kuluttajakäyttäytymisen muutokset painottavat tarvetta strategian mukaiseen uudistumiseen matkalla monipuoliseksi ruokataloksi. Ruoantuotannon ja -tarjonnan uusiutuvat tavat ja kanavat yhdistettyinä nopeasti etenevään digitalisaatioon vahvistavat tarvetta toiminnan uudistamiseen. Koronapandemia on jo muuttanut kulutuskäyttäytymistä ja sen myötä yhtiön toimintaa. Pandemian aiheuttamista muutoksista osan arvioidaan jäävän pysyviksi, kuten digitalisaation ankkuroituminen selvästi aiempaa vahvemmin ruoan ostamiseen. Pandemia ei ole aiheuttanut muutostarpeita konsernistrategian keskeisiin tavoitteisiin, mutta esimerkiksi digitalisaatio saa jatkossa aiempaa suuremman painoarvon strategian toteutuksessa.

HKScan jatkaa myös yhtiön rakenteeseen liittyvää strategista arviointia ja tarkastelee eri markkina-alueiden asemoitumista osana konsernin liiketoimintaa.

Turnaround-ohjelma etenee

HKScanin strategian keskiössä olevan ja vuoden 2019 alussa käynnistetyin Turnaround-ohjelman etenemistä ovat hidastaneet pandemian aiheuttama muutos myynnin rakenteessa sekä pandemiasta aiheutuneet ylimääräiset kustannukset. Turnaround-ohjelman aikana saavutettu kumulatiivinen vertailukelpoisen liiketuloksen parannus vuoden 2018 tasosta oli joulukuun 2020 lopussa jo yli 63 miljoonaa euroa. Yhtiön liiketoiminnan rahavirta parani vastaavana aikana kumulatiivisesti 78 miljoonaa euroa. Nettovelkaantumistaso on tasolla, joka mahdollistaa Turnaround-ohjelman hallitun toteuttamisen.

Siipikarjatuotteet kasvun ajurina

Kasvu siipikarjatuotteissa on HKScanin strategian keskiössä. Siipikarjakategoriassa yhtiö kasvoi vuonna 2020 vahvasti Suomen, Baltian ja Tanskan liiketoimintayksiköiden vetäminä kaikilla kotimarkkinoillaan. Siipikarjanlihan kulutus on ollut vahvassa kasvussa ja sen ennakoitaan jatkuvan vahvana myös tulevaisuudessa.

Naudan- ja sianlihassa sekä lihavalmisteissa HKScanin myynti vahvistui vuonna 2020 erityisesti vähittäiskaupan brändituotteissa. Punaisen lihan markkina on kokonaisuutena ollut laskusuunnassa. Yhtiön tavoitteena on vahvistaa asemaansa naudan- ja sianlihassa sekä lihavalmisteissa edistyksellisen vastuullisuustyön, vahvan brändiportfolion ja kumppaniverkoston tukemana.

Lihavalmisteissa ja ateriakomponenteissa HKScan on kyennyt vahvistamaan asemaansa, minkä merkitys on keskeinen liharaaka-aineen jalostusarvon kasvattamisessa. Valmisaterioiden osalta kasvu painottuu tuleviin vuosiin, mutta käynnistyy jo vuonna 2021.

Kumppanuudet uusien tuotekategorioiden vetureina

Vahvat kumppanuudet, joiden avulla HKScan voi laajentua uusiin tuotekategorioiden ja myyntikanaviin, ovat yksi keskeinen osa yhtiön strategiaa. Vastaavasti yhtiön laaja kaupallinen verkosto ja asiakaskontaktit tarjoavat monelle pienemmälle toimijalle mielenkiintoisen kasvun alustan Itämeren alueella.

Vuosina 2019 ja 2020 HKScan on edennyt uusiin tuotekategorioihin kumppanuuksien kautta. Mahdollisuuksia laajentaa kasviproteiinituotteiden myyntiä yhtiön kotimarkkinoille selvitetään. Kumppanuudet luovat pohjaa yhtiön kasvulle uusissa tuotekategorioissa ja laajentumiselle uusiin raaka-ainepohjiin. Samalla ne tukevat HKScanin strategista tavoitetta kasvaa monipuoliseksi ruokataloksi.

Leivon Leipomon kanssa kesäkuussa 2020 perustettu Boltsi Oy keskittyy kaura-siemenpohjaisen Boltsi®-tuoteperheen ja -liiketoiminnan kehittämiseen. Yhteistyötä on viety eteenpäin Suomessa jo markkinoilla olemassa olevilla tuotteilla sekä panostamalla uutuustuotteiden kehittämiseen.

Hes-Pro (Finland) Oy:n kanssa marraskuussa 2019 solmitun, kasviproteiinituotteiden myyntiin keskittyvän yhteistyön kaupallinen toteutus food service -kanavassa siirtyi pandemian vuoksi. Syksyllä 2020 HKScan lanseerasi Suomessa vähittäiskauppa-myyntiin uuden HK Vihreät™-tuoteperheen.

Ruotsissa HKScan on myynyt Pärsons®-vegetuotteita jo vuodesta 2016 alkaen. Valikoimaan kuuluu muun muassa leivänpäällisiä ja makkaroita. Pärsons on Ruotsin markkinajohtaja vege-leivänpäällisissä.

Uusi Food Solutions -yksikkö keskittyy konseptiliiketoimintaan

Osana strategiansa toteutusta HKScan perusti uuden Food Solutions -yksikön, joka aloitti toimintansa vuoden 2021 alussa. Uusi yksikkö kehittää ja kaupallistaa konseptiliiketoimintaa kaikilla HKScanin keskeisillä markkina-alueilla. Food Solutions -yksikkö luo lisäarvoa myös yhtiön nykyiselle vahvasti tuotteisiin ja tuoteryhmien johtamiseen perustuvalla liiketoiminnalla. Kulutuskäyttäytymisen muuttuessa asiakkaita ja kuluttajia palvelevat kaupalliset konseptit ja niitä tukevat digitaaliset ratkaisut ovat keskeisessä roolissa HKScanin strategian toteutuksessa. Uudet kaupalliset konseptit hyödyntävät kaikkea yhtiön perinteisistä vahvuuksista uusimpiin digitaalisiin ratkaisuihin.

Pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet

HKScanin pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ovat: yli 4 prosenttia liikevaihdosta oleva liiketulos (EBIT), yli 12 prosentin sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE), alle 100 prosentin nettovelkaantumisaste sekä yli 30 prosenttia nettotuloksesta oleva osinko.

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

HKScan valmistaa hyvänmakuista, terveellistä ja vastuullisesti tuotettua ruokaa yli sadan vuoden kokemuksella. Yhtiön strateginen tavoite on kasvaa monipuoliseksi ruokataloksi ja sen toimintaa ohjaa vuonna 2019 määritelty HKScanin tarkoitus: ”Teemme elämästä maistuvampaa – tänään ja huomenna”.

HKScan toimii Itämeren alueella ja yhtiön kotimarkkinat ovat Suomi, Ruotsi, Baltia ja Tanska. Monipuoliseen tuotevalikoimaan kuuluvat siipikarjan-, sian- ja naudanliha-tuotteet sekä lihavalmisteet ja ateriat. Yhtiön tunnettuja tuotemerkkejä ovat HK®, Kariniemen®, Via®, Scan®, Pärsons®, Rakvere®, Tallegg® ja Rose™.

HKScanissa edistysellinen vastuullisuustyö on keskeinen osa yhtiön strategiaa ja kattaa koko ruokaketjun maataloilta kuluttajille. Vastuullisuustyössä yhtiö keskittyy neljään teemaan: ympäristö, terveellinen ruoka, oma yhteisömme ja eläinten hyvinvointi. Teemat on määritelty vuonna 2019 tehdyn laajan sidosryhmä-analyysin pohjalta.

Edistyksellisellä vastuullisuustyöllä yhtiö vastaa toimintaympäristön muutokseen, tekee pitkäjänteistä työtä tavoitteenaan olla elintarvikealan vastuullisin toimija kotimarkkinoillaan, hyödyntää vastuullisuutta uusissa liiketoimintamalleissa ja lisää kilpailukykyä koko arvoketjussa.

HKScanin vuoden 2020 vastuullisuustyöstä kerrotaan tarkemmin viikolla 11/2021 julkaistavassa vuosikertomuksessa.

Tärkeimmät sitoumukset, politiikat ja periaatteet

HKScanin toimintatavan perustan luovat yhtiön arvot ja eettiset toimintaohjeet (Code of Conduct). HKScan velvoittaa kaikki tavarantoimittajansa sitoutumaan eettisen toimintaohjeiston (Supplier Guidelines) noudattamiseen.

HKScanin toimintaa ohjaavat konsernitasoiset laatu-, tuoteturvallisuus-, tiedonanto-, ympäristö- ja eläinhankintapolitiikka sekä eläinten hyvinvointipolitiikka. Näiden lisäksi liiketoimintaa ohjaavat useat sisäiset politiikat ja toimintaohjeet.

HKScan on sitoutunut YK:n kestäväen kehityksen tavoitteisiin, Sustainable Development Goals (SDG), osana konsernin vastuullisuusohjelmaa. Valittujen terveyteen, työhön, vastuulliseen kuluttamiseen, ilmastoon ja luonnon monimuotoisuuteen liittyvien tavoitteiden edistymistä mitataan konsernin vastuullisuusohjelman mittareilla.

Ympäristö

HKScan jatkoi tavoitteellista työtään kohti hiilineutraaliutta. Yhtiön ympäristötyön keskiössä ovat ilmastovaikutusten pienentäminen omassa toiminnassa ja alkutuotannossa sekä materiaalitehokkuuden edistäminen, mikä sisältää muun muassa pakkausten ympäristövaikutusten pienentämisen. Agrofood Ecosystem® -mallissa Suomessa ja vastaavassa Ruotsin Gårdsinitiativet-mallissa HKScan tutkii ja pilotoi määrätietoisesti uusia ratkaisuja ympäristövaikutusten pienentämiseksi alkutuotannossa yhdessä tuottajiansa ja muiden kumppaneidensa kanssa.

Vuonna 2020 HKScan asetti hiilineutraalin ruokaketjun tavoitteekseen. Oman tuotannon (scope 1 ja 2) osalta yhtiön tavoitteena on hiilineutraalius vuoden 2025 loppuun mennessä ja koko ruokaketjussa (scope 3) vuoden 2040 loppuun mennessä. Yhtiö laski ilmastopäästöjen lähtötason koko arvoketjussa maataloilta kuluttajille: vuonna 2019 ilmastovaikutukset olivat 2,4 megatonnia CO₂e. Yhtiön oman tuotannon osuus päästöistä oli noin 5 prosenttia ja alkutuotannon, pakkausten ja logistiikan osuus noin 95 prosenttia.

HKScan siirtyi käyttämään uusiutuvaa sähköä Baltian ja Tanskan toiminnoissa vuonna 2020. Yhtiöllä on käyttämälleen vihreälle sähkölle alkuperätakuut. Suomessa ja Ruotsissa yhtiö on käyttänyt uusiutuvaa sähköä jo useamman vuoden. Uusiutuvaan sähköön siirtyminen pienensi yhtiön oman tuotannon kasvihuonekaasupäästöjä merkittävästi vuodesta 2019.

Oman tuotannon ympäristötyön tehokkuutta ja vaikuttavuutta arvioidaan sisäisillä ja ulkoisilla ISO 14001 -auditoinneilla lukuun ottamatta Tanskan tuotantolaitoksia. Vuonna 2020 ei havaittu merkittäviä ympäristöpoikkeamia. HKScanin tuotantolaitosten ympäristöriskit on tunnistettu osana ISO 14001 -ympäristöjohtamisen järjestelmää ja ne liittyvät muun muassa jätevesiin ja mahdollisiin kemikaalivuotoihin.

Ympäristöriskejä hallitaan ja johdetaan tuotantolaitoskohtaisesti muun muassa ennakoivalla kunnossapidolla ja valvontalaitteistoilla. Lisäksi poikkeukselliset sääolosuhteet ja ilmastonmuutos voivat vaikuttaa esimerkiksi energian hintaan sekä raaka-aineiden saatavuuteen ja hintoihin. HKScan kuvaa ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä tarkemmin yritysraportissaan, joka julkaistaan osana vuosikertomusta.

Sosiaalinen vastuu ja henkilöstöasiat

Joulukuun 2020 lopussa HKScanin palveluksessa oli yhteensä 6 987 (6 784) henkilöä. Keskimäärin konsernin palveluksessa työskenteli 7 116 (6 928) henkilöä, joista 40,1 (40,0) prosenttia oli Suomessa, 29,7 (29,1) prosenttia Ruotsissa, 21,2 (21,8) prosenttia Baltian maissa ja 9,0 (9,1) prosenttia Tanskassa. Puolassa sijaitsevassa tuotantoyksikössä työskentelee 242 (227) henkilöä, jotka raportoidaan osana Ruotsin liiketoimintayksikön lukuja. Luvut sisältävät myös vuokratyövoiman.

HKScanin maksamat palkat ja palkkiot sivukuluineen olivat yhteensä 315,6 (313,7) miljoonaa euroa.

HKScan käynnisti vuonna 2020 Better Together -työhyvinvointiohjelman, jonka tavoitteita ovat vastuullisen johtamisen, sitoutuneen työyhteisön sekä työhyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistäminen. Työhyvinvoinnin kehittämiseksi laaditaan paikkakunta- ja maatasoiset toimenpidesuunnitelmat, joita seurataan konsernitasolla. Pitkäjänteinen ohjelma aloitettiin Suomessa, Ruotsissa ja Baltiassa. Tanskassa ja Puolassa Better Together -ohjelma käynnistyi vuoden 2021 alussa.

Työturvallisuutta edistettiin konsernin Safety First -ohjelmalla. Määrätietoinen työ kohtii nollaa tapaturmaa jatkui ja tapaturmat vähenivät kolmatta vuotta peräkkäin. Uusi työturvallisuuden raportointityökalu otettiin käyttöön vuoden 2020 alussa kaikilla markkinoilla. Se mahdollisti muun muassa tapaturmien ja läheltä piti -tilanteiden systemaattisemman analysoinnin, toimenpiteiden paremman kohdistamisen juurisyihin, riskiarvioinnin ja prosessien johtamisen. Työturvallisuutta edistettiin muun muassa opastuksilla, viestinnällä ja riskiarvioinneilla. Lisäksi HKScanin johtoryhmän jäsenet laativat henkilökohtaiset työturvallisuus- ja hyvinvointisitoumuksensa, jotka julkistettiin osana Euroopan työsuojeluviikkoa.

HKScan tekee tiivistä yhteistyötä lihantuottajien kanssa tuotannon ja vastuullisuuden kehittämiseksi sekä paikallisen ruuantuotannon kilpailukyvyyn turvaamiseksi. Vuonna 2020 yhtiö jatkoi nuorten tuottajien osaamista kehittävää Next Generation -ohjelmaa Suomessa ja käynnisti vastaavan ohjelman Ruotsissa.

HKScanin henkilöstöön liittyviä riskejä ovat ammattitaitoisen ja sitoutuneen henkilöstön saatavuus sekä elintarvikealan ja HKScanin kiinnostavuus työnantajana. Lisäksi mahdolliset lailliset tai laittomat lakot HKScanin arvoketjussa ja omassa tuotannossa voivat aiheuttaa liiketoimintariskejä. Riskejä vähennetään kehittämällä yhteistyötä, henkilöstön osaamista ja työhyvinvointia. Lisäksi riskejä voidaan pienentää vaihtoehtoisilla toimitusketjun rakenteilla ja prosesseilla.

Ihmisoikeudet sekä korruption ja lahjonnan vastaiset toimet

HKScan kunnioittaa ja tukee kansainvälisiä ihmisoikeussopimuksia, YK:n sopimusta lapsen oikeuksista ja kansainvälisen työjärjestö ILO:n perussopimuksia. Lisäksi HKScan huomioi toiminnassaan YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia ohjaavat periaatteet sekä OECD:n ohjeet monikansallisille yrityksille. HKScan ei hyväksy korruptiota tai lahjontaa.

HKScanin eettisistä toimintaohjeista (Code of Conduct) laadittiin verkkokoulutus. Sen toteutus aloitettiin loppuvuonna 2020 toimihenkilöille Suomessa, Ruotsissa ja Baltiassa. Muu henkilöstö osallistuu koulutukseen vuoden 2021 alkupuolella. Koulutus vahvistaa henkilöstön osaamista muun muassa ihmisoikeuksista sekä korruption ja lahjonnan vastaisista periaatteista.

HKScan velvoittaa kaikki tavarantoimittajansa sitoutumaan eettiseen toimintaohjeistoon (Supplier Guidelines) ja allekirjoittamaan sen. Ohjeistossa toimittajat sitoutuvat noudattamaan ihmisoikeuksiin, korruptioon ja lahjontaan liittyviä periaatteita.

HKScan sidosryhmät voivat ilmoittaa epäeettiseen toimintaan liittyvistä epäilyistä anonyymisti Fair Way -ilmoituskanavalla. Vuonna 2020 Fair Way -kanavan kautta tuli 9 ilmoitusta laiminlyönti- tai väärinkäytösepäilyistä. Ilmoitukset koskivat pääasiassa epäilyksiä epäasiallisesta käytöksestä, ja ne selvitettiin ja hoidettiin henkilöstöhallinnon prosessien kautta.

HKScanin ihmisoikeuksia koskevat riskit liittyvät työturvallisuuteen ja henkilöstön kohteluun koko arvoketjussa. Työturvallisuusriskejä hallitaan järjestelmällisellä työturvallisuuden edistämisellä.

HKScan ei hyväksy minkäänlaista työntekijöiden epäasiallista kohtelua, minkä varmistamiseksi konsernissa on käytössä epäasiallista kohtelua koskevat ohjeet. Omaan toimintaan liittyviä korruptio- ja lahjontariskejä ehkäistään ja hallitaan tarkasti määritellyillä hyväksyntäprosesseilla ja muilla sisäisen valvonnan prosesseilla. Ihmisoikeuksiin ja korruptioon liittyviä mahdollisia riskejä hankintaketjussa hallitaan hankinnan riskiarvioinnissa, standardivaatimuksilla ja edellyttämällä sitoutumista eettiseen toimintaohjeistoon. Periaatteiden toteutumista valvotaan sisäisessä tarkastuksessa. Vuonna 2020 ei havaittu poikkeamia ihmisoikeus-, lahjonta- ja korruptioperiaatteiden noudattamisessa. HKScan ei ole tehnyt ihmisoikeusvaikutusten arviointia.

Tuotteiden terveellisyys ja turvallisuus

HKScanin strateginen tavoite on kasvaa monipuoliseksi ruokataloksi, jonka hyvänmakuiset tuotteet valmistetaan luotetuista ja turvallisista raaka-aineista. Terveellinen ruokavalio rakentuu monipuolisista ja tasapainoisista valinnoista. Yhtiön pitkäjänteinen työ tuotteiden terveellisyyden kehittämiseksi perustuu ravitsemussuosituksiin. Useat tuotteet ovat saaneet tunnustuksen terveellisyydestään: Suomessa Sydänmerkin ja Ruotsissa sekä Tanskassa Avaimenreikä-symbolin.

HKScan varmistaa tuotteiden turvallisuuden systemaattisella työllä hankinnasta tuotantoon. Kaikki HKScanin tuotantolaitokset on sertifioitu Global Food Safety Initiative (GFSI) -aloitteen hyväksymien standardien mukaisesti (FSSC 22000, IFS tai BRC).

Yhtiö tekee järjestelmällistä elintarviketurvallisuuden riskienhallintaa kaikissa arvoketjun vaiheissa. Riskiarviointi tuotantolaitoksissa perustuu HACCP-prosessiin (Hazard Analysis Critical Control Point), jonka toimivuus varmennetaan vuosittain useilla sisäisillä ja ulkoisilla auditoinneilla. Edellyttämme myös alihankkijoiltamme elintarviketurvallisuuden hallintajärjestelmiä ja valvomme niiden toteutumista.

Elintarvikeketjun globalisaation myötä tuoteväärennökset ja tarkoituksellinen vahingonteko ovat nousseet keskeisiksi teemoiksi muiden elintarviketurvallisuusriskien rinnalle. Niihin liittyvien riskien tunnistamiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi HKScan-konsernilla on erillinen ja koko ketjun kattava riskinarviointimalli.

Eläinten hyvinvointi

HKScan on sitoutunut eläinten hyvinvoinnin edistämiseen sopimustuottajiensa kanssa Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa sekä omilla maatiloillaan Virossa. Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin perustana ovat EU:n ja paikallisen lainsäädännön noudattaminen sekä HKScanin omat ohjeistukset. Eläinten hyvinvoinnin seuranta on järjestelmällistä ja mahdollisiin poikkeamiin puututaan välittömästi. HKScanin tuotannossa antibioottien käyttö on rajoitettu sairauksien hoitoon ja riittävät varoajat varmistavat, että tuotteissa ei ole antibioottijäämiä.

Helposti leviävät eläntaudit, kuten afrikkalainen sikarutto ja lintuinfluenssa, muodostavat yhtiölle liiketoimintariskin. Eläintaudeille on kansalliset vastustamisohjelmat. Eläintauteihin liittyviä riskejä hallitaan seuraamalla jatkuvasti eläntautitilannetta sekä työskentelemällä yhteistyössä viranomaisten, eläinlääkäreiden ja tuottajien kanssa. Tilatasolla noudatetaan tautisuojausohjeita ja hyviä hygieniakäytäntöjä.

Keskeiset tavoitteet ja tulokset

Tavoite	Hallinnointitapa	Tulokset 2020
Ympäristö		
Hiilineutraali ruokaketju <ul style="list-style-type: none"> • oma tuotanto (scope 1 ja 2) 2025 loppuun mennessä • alkutuotanto ja muut oman tuotannon ulkopuoliset vaikutukset (scope 3) 2040 loppuun mennessä 	Toimenpidesuunnitelma kohti hiilineutraaliutta	<ul style="list-style-type: none"> • Oman tuotannon (scope 1 ja 2) ilmastovaikutukset CO₂e -55 % vuodesta 2019 • Scope 3:n CO₂e-päästöt raportoidaan vuosikertomuksessa
Pakkaukset, tavoitteet 2025 <ul style="list-style-type: none"> • 100 % kierrätettävät pakkaukset • 20 % vähemmän muovia • 20 % pienempi hiilijalanjälki 	Pakkausstrategian mukainen toiminta	<ul style="list-style-type: none"> • 70 % pakkauksista kierrätettäviä • Pakkausmuovin määrä -7 % • Kehitämme pakkausten hiilijalanjäljen raportointia pakkausmateriaalitoimittajien kanssa
Sosiaaliset ja henkilöstöasiat		
Nolla poissaoloon johtavaa tapaturmaa	Yhtenäiset työturvallisuusmittarit ja riskienarviointimallit kaikilla markkinoilla	<ul style="list-style-type: none"> • Poissaoloon johtaneita työtaturmia 21,4 (25,5) /miljoona työtuntia
Työhyvinvoinnin edistäminen	Better Together -ohjelma työhyvinvoinnin edistämiseksi, maa- ja paikkakuntakohtaiset toimenpidesuunnitelmat	<ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön työtyytyväisyys eNPS 5, ei sis. Baltiaa • Poissaoloja 6,2 % työajasta
Alkutuotannon jatkuvuuden ja kilpailukyyn edistäminen kaikilla markkinoilla	Next Generation -ohjelma nuorten tuottajien osaamisen kehittämiseksi, Agrofood Ecosystem® ja Gårdsinitiativet -verkostojen työ	Next Generation -ohjelma toteutettu Suomessa, ohjelman suunnittelu ja käynnistys Ruotsissa
Ihmisoikeudet sekä korruption ja lahjonnan vastaiset toimet		
<ul style="list-style-type: none"> • 100 % tavarantoimittajista sitoutunut eettiseen ohjeistoon (Supplier Guidelines), pois lukien sopimustuottajat • 100 % eläinhankinnoista eläinten hankintaperiaatteiden mukaista (Code of Conduct) koulutuksen • 100 % henkilöstöstä suorittanut eettisen toimintaohjeen (Code of Conduct) koulutuksen 	<ul style="list-style-type: none"> • Vastuullisen hankinnan periaatteet • Eläinten hankintaperiaatteet • Henkilöstön kouluttaminen HKScanin politiikkojen noudattamiseen 	<ul style="list-style-type: none"> • Toimittajista 77 (75) % sitoutunut eettiseen toimintaohjeistoon • 100 % eläinhankinnoista eläinten hankintaperiaatteiden mukaista • Suomen, Ruotsin ja Baltian toimihenkilöistä 96 % suorittanut eettisen toimintaohjeen koulutuksen
Tuotteiden terveellisyys ja turvallisuus		
<ul style="list-style-type: none"> • 100 % sertifioidut tuotantolaitokset • Nolla takaisin vetoa • Ravitsemussuosituksen huomioiminen tuotekehityksessä 	<ul style="list-style-type: none"> • Tuoteturvallisuusstandardien noudattaminen • Tuoteturvallisuusprosessien noudattaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Kaikki HKScanin tuotantolaitokset sertifioitu • 1 (12) tuotteen takaisin veto
Eläinten hyvinvointi		
<ul style="list-style-type: none"> • Eläinten luontaisen käyttäytymisen lisääminen • Tautisuojausten jatkuva kehittäminen • Kivuliaiden toimenpiteiden välttäminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Systemaattinen eläinten hyvinvoinnin kehittäminen yhdessä tuottajien kanssa • Eläntätauti ehkäisy 	Jatkuvat kehitystoimet eläinten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi

Konsernin johto

HKScanin Ruotsin liiketoimintayksiköstä vastaavana johtajana ja konsernin johtoryhmän jäsenenä aloitti 16.11.2020 Lars Appelqvist. Hän siirtyi HKScaniin Löfbergs-yhtiön toimitusjohtajan tehtävästä. Denis Mattsson toimi Ruotsin liiketoimintayksiköstä vastaavana väliaikaisena johtajana ja konsernin johtoryhmän jäsenenä 20.11.2019 - 15.11.2020.

HKScanin uuden Food Solutions -yksikön johtajana ja konsernin johtoryhmän jäsenenä aloitti 1.1.2021 Jouni T. Laine. Hän siirtyi HKScanille Salmela-Yhtiöihin kuuluvan Clewer-konsernin toimitusjohtajan tehtävästä.

HKScanin johtoryhmä 1.1.2021:

Toimitusjohtaja (CEO) Tero Hemmilä, Suomen liiketoimintayksiköstä vastaava johtaja (EVP) Jari Leija, Ruotsin liiketoimintayksiköstä vastaava johtaja (EVP) Lars Appelqvist, Baltian liiketoimintayksiköstä vastaava johtaja (EVP) Anne Mere, Tanskan liiketoimintayksiköstä vastaava johtaja (EVP) Jukka Nikkinen, talousjohtaja (CFO) Jyrki Paappa, hallintojohtaja (EVP) Markku Suvanto, viennistä, tuonnista ja lihataseesta vastaava johtaja (EVP) Juha Ruohola, strategisesta liiketoiminnan kehittämisestä ja investoinneista vastaava johtaja (EVP) Mika Koskinen sekä Food Solutions -yksiköstä vastaava johtaja (EVP) Jouni T. Laine.

Tutkimus ja kehitys

HKScanin tutkimus- ja kehitystoiminnan tavoitteena on kehittää tuotevalikoimaa vastaamaan kuluttajien ja asiakkaiden muuttuvaan kysyntään yhtiön keskeisillä markkina-alueilla. Tuotekehityksessä keskeisessä roolissa ovat yhtiön strategiassaan määrittelemät nykyiset ja uudet tuotekategoriat sekä raaka-aineet, kehittyvät ja kasvavat myyntikanavat, muutokset kuluttajien ostokäyttäytymisessä sekä vastuullisuus.

HKScan päätti huhtikuussa 2020 tukea uuden Nordic FoodTech VC:n pääomarahaston kautta yrityksiä, jotka uudistavat ruokajärjestelmää Suomessa, muissa Pohjoismaissa ja Baltiassa. Rahaston tavoitteena on panostaa teknologiayrityksiin, jotka muuttavat ruokaketjua resurssitehokkaammaksi ja ekologisemmaksi, tuottavat ravintoa uusilla tavoilla tai edistävät terveellistä syömistä. Sijoituksen mukanaan tuoma näkyvä tulevaisuuden ruokateknologioihin tukee erinomaisesti HKScanin strategista uudistumista ja vastuullisuustyötä.

Innovaatorahoituskeskus Business Finland on mukana rahoittamassa HKScanin Digitalized Agrofood Ecosystem® -liiketoiminnan kehitysprojektia. Projektin tavoitteena on luoda uutta liiketoimintaa lisäämällä koko arvoketjun läpinäkyvyyttä sekä kehittämällä toiminnan vastuullisuutta paremman resurssitehokkuuden ja tuottavuuden keinoin. Digitaalisuus on keskeinen osa kehitettäviä liiketoimintamalleja.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Joulukuun lopussa HKScan Oyj:n maksettu ja kauppakisteriin merkitty osakepääoma oli 66 820 528,10 euroa. Yhtiön osakkeiden kokonaismäärä, 98 951 781 osaketta, jakaantui kahteen sarjaan seuraavasti: A-osakkeita 93 551 781 kpl (94,54 % osakemäärästä) ja K-osakkeita 5 400 000 kpl (5,46 % osakemäärästä). A-osakkeet noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:ssä. K-osakkeet ovat LSO Osuuskunnan (4 735 000 osaketta) ja Lantmännen ek. för:in (665 000 osaketta) omistuksessa eikä niitä ole listattu. LSO Osuuskunnan ja Lantmännen ek. för:in K-osakkeiden määrät pysyivät ennallaan.

Joulukuun lopussa yhtiöllä oli hallussaan 2 000 000 (2 000 000) omaa A-osaketta. Niiden osuus kaikista osakkeista oli 2,02 prosenttia ja äänimäärästä 1,0 prosenttia.

HKScanin osakkeiden laskennallinen markkina-arvo joulukuun lopussa oli 194,1 (267,6) miljoonaa euroa. Se jakaantui niin, että A-sarjan osakkeiden markkina-arvo oli 183,5 (252,7) miljoonaa euroa ja listaamattoman K-sarjan osakkeiden laskennallinen markkina-arvo oli 10,6 (14,9) miljoonaa euroa.

Yhtiön osakkeita vaihdettiin yhteensä 27 000 172 (26 948 127) osaketta ja osakekauppojen arvo oli 54 911 336 (55 238 860) euroa. Katsauskauden ylin noteeraus oli 2,85 (2,88) euroa ja alin 1,60 (1,48) euroa. Keskimurssi oli 2,03 (2,05) euroa. Joulukuun päätöskurssi oli 1,96 (2,76) euroa.

Euroclear Finland Oy:n ylläpitämässä yhtiön osakasluettelossa oli vuoden 2020 lopussa 15 333 (13 942) osakkeenomistajaa. Yhtiön kaikista osakkeista 15,5 (16,5) prosenttia oli hallintarekisteröidyillä ulkomaisilla omistajilla.

Yhtiön hallituksen jäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa sekä heidän lähipiirinsä omistivat vuoden 2020 lopussa yhteensä 200 159 A-osaketta, mikä vastaa 0,2 prosenttia osakkeiden kokonaismäärästä ja 0,1 prosenttia äänistä.

Omistusjakauma osakemäärän mukaan 31.12.2020

Osakkeiden määrä	Osakkaiden määrä	%-osuus omistajista	Osakkeiden määrä	Osuus osakkeista, %
1-100	3 748	24,44	181 459	0,18
101-500	5 132	33,47	1 498 638	1,51
501-1000	2 567	16,74	2 049 901	2,07
1001-5000	3 056	19,93	6 953 405	7,03
5001-10000	444	2,90	3 283 598	3,32
10001-50000	305	1,99	5 977 970	6,04
50001-100000	31	0,20	2 261 830	2,29
100001-500000	30	0,20	6 963 981	7,04
500001-	19	0,12	68 988 054	69,72
Yhteistileillä	0	0,00	127 945	0,13
Odotuslistalla	1	0,01	665 000	0,67
Yhteensä	15 333	100	98 951 781	100

Osakemäärä osakesarjoittain 31.12.2020

Osakesarja	Osakkeita	Osuus osakepääomasta %	Osuus äänistä %
A-sarja	93 551 781	94,54	46,42
K-sarja	5 400 000	5,46	53,58
Yhteensä	98 951 781	100	100

Sektorijakauma 31.12.2020

	Osuus omistajista %	Osuus osakkeista %	Osuus äänistä %
Yritykset	3,52	42,07	65,29
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,16	9,86	4,84
Julkisyhteisöt	0,03	11,44	5,62
Kotitaloudet	95,68	21,84	10,72
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,38	5,72	2,81
Ulkomaat	0,24	9,07	10,72
Kaikki yhteensä	100	100	100

20 suurinta osakkeenomistajaa 31.12.2020

	A-osake	K-osake	Osuus osakkeista, %	Osuus äänistä, %
1 LSO Osuuskunta	25 083 884	4 735 000	30,13	59,43
2 Lantmännen ek. För	6 869 750	665 000	7,61	10,01
3 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	4 846 806		4,90	2,40
4 Apteekkien Eläkekassa	3 581 889		3,62	1,78
5 Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry	2 711 414		2,74	1,35
6 Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	2 392 830		2,42	1,19
7 HKScan Oyj	2 000 000		2,02	0,99
8 Suomen Kulttuurirahasto	1 536 621		1,55	0,76
9 Oy Etra Invest Ab	1 500 000		1,52	0,74
10 Jocer Oy Ab	1 175 000		1,19	0,58
11 Suhonen Jyrki	1 105 951		1,12	0,55
12 Tiiviste-Group Oy	1 000 000		1,01	0,50
13 Petter ja Margit Forsströmin säätiö Karl ja Olivia Forsströmin muistolle	1 000 000		1,01	0,50
14 Sinituote Oy	1 000 000		1,01	0,50
15 Pivosto Oy	582 190		0,59	0,29
16 K. Hartwall Invest Oy Ab	550 000		0,56	0,27
17 Sijoitusrahasto Taaleritehdas Arvo Markka Osake	500 000		0,51	0,25
18 Ab 2011 Fruitgum Company Oy	435 923		0,44	0,22
19 Hallqvist AB	405 000		0,41	0,20
20 VR Eläkesäätiö	400 000		0,40	0,20
Muut osakkeenomistajat yhteensä	34 874 523	0	35,24	17,30
Kaikki osakkeet yhteensä	93 551 781	5 400 000	100	100

Lähde: Euroclear Finland

Varsinainen yhtiökokous 2020

HKScan Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 10.6.2020 Turussa poikkeusjärjestelyin koronapandemian vuoksi. Yhtiökokous vahvisti emoyhtiön ja konsernin tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.2019 - 31.12.2019 ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle. Yhtiökokous päätti, että yhtiö ei jaa osinkoa vuodelta 2019.

Hallituksen jäsenet Reijo Kiskola, Anne Leskelä, Jari Mäkilä, Per Olof Nyman, Harri Suutari ja Terhi Tuomi valittiin uudelleen varsinaisen yhtiökokouksen 2021 päättymiseen saakka. Lisäksi hallituksen varajäsenet Carl-Peter Thorwid ja Ilkka Uusitalo valittiin uudelleen varsinaisen yhtiökokouksen 2021 päättymiseen saakka. Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi puheenjohtajaksi uudelleen Reijo Kiskolan ja varapuheenjohtajaksi uudelleen Jari Mäkilän.

Yhtiön varsinaiseksi tilintarkastajaksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka valittiin tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy, joka on ilmoittanut päävastuulliseksi tilintarkastajaksi KHT Erkkä Talvingon.

Yhtiökokous antoi hallitukselle valtuutukset päättää osakeannista sekä optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta sekä yhtiön omien A-sarjan osakkeiden hankkimisesta ja/tai pantiksi ottamisesta. Valtuutukset ovat voimassa 30.6.2021 asti ja ne kumoavat vuoden 2019 yhtiökokouksen hallitukselle antamat valtuutukset.

Yhtiökokouksen päätökset kokonaisuudessaan on julkistettu pörssitiedotteella 10.6.2020, ja yhtiökokouksen pöytäkirja on luettavissa yhtiön verkkosivuilla www.hkscan.com.

Osakepohjainen pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä

HKScan ilmoitti 7.2.2018, että HKScan Oyj:n hallitus on hyväksynyt osakepohjaisen pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän konsernin ylimmälle johdolle ja valituille avainhenkilöille. Järjestelmä koostuu suoriteperusteisesta osakepalkkiojärjestelmästä (Performance Share Plan - PSP) päärakenteena sekä ehdollisesta osakepalkkiojärjestelmästä (Restricted Share Plan - RSP) täydentävänä osakepalkkio-järjestelmänä. Kannustinjärjestelmä koostuu vuosittain alkavista ohjelmista ja kunkin yksittäisen ohjelman alkaminen edellyttää hallituksen erillistä päätöstä.

Ensimmäinen ohjelma (PSP 2018–2020) alkoi vuoden 2018 alusta ja sen nojalla mahdollisesti suoritettavat osakepalkkiot maksetaan keväällä 2021, jos hallituksen asettamat suoritustavoitteet saavutetaan. Mahdolliset osakepalkkiot maksetaan HKScanin A-sarjan osakkeina. PSP 2018–2020-ohjelman käynnistyessä noin 30 henkilöä oli oikeutettu osallistumaan ohjelmaan.

Päärakennetta täydentävä ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä koostuu vuosittain alkavista osakepalkkio-ohjelmista, jonka kukin ohjelma muodostuu kolmen vuoden pituisesta rajoitusjaksosta. Rajoitusjakson jälkeen ohjelmaan perustuvat mahdolliset osakepalkkiot maksetaan osallistujille HKScanin A-sarjan osakkeina. Ensimmäinen ohjelma (RSP 2018–2020) alkoi vuoden 2018 alusta ja sen nojalla mahdollisesti suoritettavat osakepalkkiot maksetaan keväällä 2021. RSP 2018–2020-ohjelman käynnistyessä ohjelmaan oli oikeutettu osallistumaan 11 ylipäätös johtoon kuuluvaa henkilöä.

HKScan tiedotti 8.5.2019, että HKScan Oyj:n hallitus hyväksyi uusien ohjelmien alkamisen yhtiön avainhenkilöille tarkoitetussa osakepohjaisessa pitkän aikavälin kannustinjärjestelmässä. Hallitus hyväksyi uuden ansaintajakson, PSP 2019–2021, alkamisen suoriteperusteisessa osakepalkkiojärjestelmässä, johon ovat oikeutettuja osallistumaan HKScan-konsernin johtoryhmän jäsenet, yhteensä enintään 10 henkilöä. Edellytyksenä osakepalkkioiden maksamiselle ohjelman perusteella on hallituksen asettamien suoritustavoitteiden saavuttaminen. Mahdollisesti suoritettavat osakepalkkiot maksetaan HKScanin A-sarjan osakkeina kahdessa erässä, ensimmäinen keväällä 2022 ja toinen keväällä 2023.

Hallitus hyväksyi myös uuden ohjelmajakson, RSP 2019–2021, alkamisen ehdollisessa osakepalkkio-järjestelmässä. Sen nojalla mahdollisesti suoritettavat osakepalkkiot maksetaan HKScanin A-sarjan osakkeina kahdessa erässä, ensimmäinen keväällä 2022 ja toinen keväällä 2023. Edellytyksenä palkkioiden maksamiselle RSP 2019–2021 -ohjelman perusteella on hallituksen asettaman konsernitason taloudellisen mittarin täytyminen. RSP 2019–2021-ohjelmaan ovat oikeutettuja osallistumaan PSP 2019–2021 -ohjelman osallistujat.

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Koronapandemia aiheuttaa HKScanin liiketoiminnalle merkittävän epävarmuustekijän. Yhtiön lähtökohta pandemian aiheuttamassa poikkeustilanteessa on turvata henkilöstönsä ja kuluttajien terveys sekä varmistaa koko ruokaketjun häiriötön toiminta tiloilta kuluttajille. HKScan noudattaa kaikessa toiminnassaan tiukkoja hygieniakäytäntöjä ja viranomaisohjeita sekä on ottanut käyttöön lukuisia yhtiön omia varautumistoimenpiteitä. Tuotannon keskeytyminen henkilöstön mahdollisen sairastumisen seurauksena on yhtiölle merkittävä riski. Lisäksi pandemia saattaa pitkittyessään vaikuttaa joidenkin raaka-aineiden, tuotantopanosten, pakkausmateriaalien sekä suojarusteiden saatavuuteen ja hintaan.

Pandemia voi pitkittyessään vaikuttaa myös joidenkin tuotteiden hintaan ja volyyminkehitykseen myyntikanavissa, joissa kysyntä on pandemian vuoksi merkittävästi pienentynyt. Tämä koskee sekä koti- että vientimarkkinoita. Pandemian pitkittyessä sen välittömät ja välilliset vaikutukset kansainvälisten liharuoka-ainemarkkinoiden kautta niin HKScanin koti- kuin vientimarkkinoilla voivat olla ennakoimattomia. Vaikutukset voivat olla pidempikestoisia ja ulottua koko alkaneeseen vuoteen. Pandemiasta saattaa aiheutua myös odottamattomia viivästyksiä toteutettaviin investointeihin, mikä voi vaikuttaa yhtiön tulosparannusohjelmaan.

Muut HKScanin liiketoiminnan merkittävät epävarmuustekijät liittyvät keskeisten tuotannossa käytettävien tuotantopanosten saatavuuteen, hintaan ja laatuun sekä raaka-aine- ja myyntihintoihin. Tämä koskee myös eläintuotannossa käytettävien rehujen hintakehitystä. Saksassa todettu afrikkalainen sikarutto ja sen myötä sianlihan hinnan voimakas lasku lisäävät epävakautta Euroopan lihamarkkinassa.

Sianlihan tarjonnan kasvu Euroopassa lisää hintariskiä myös HKScanin kotimarkkinoilla. Eräissä Euroopan maissa, myös Tanskassa, todettu lintuinfluenssa on jo heikentänyt siipikarjanlihan vientimahdollisuuksia EU:n ulkopuolelle ja lisännyt tarjontaa Euroopassa. Tästä johtuva hintariski on kasvanut myös HKScanin kotimarkkinoilla.

Elintarviketeollisuuden pitkässä tuotantoketjussa ruoan turvallisuus on olennaisen tärkeää. Eläintautien, kuten afrikkalaisen sikaruton, mahdollisuutta ei voida koskaan täysin sulkea pois. Saksassa todettu afrikkalainen sikarutto ja eräissä Euroopan maissa todettu lintuinfluenssa ovat tästä esimerkkejä.

Lisäksi mahdollisten kansainvälisten tai paikallisten ruokaskandaalien vaikutusta kulutuskäyttäytymiseen ei voida sulkea pois. Ilmastonmuutokseen liittyvä keskustelu voi osaltaan vaikuttaa lihatuotteiden kuluttajakäytännön.

Riskit arvonalentumiskirjauksille kasvavat ja vaikuttavat yhtiön taloudelliseen asemaan, mikäli konsernin taloudellinen suorituskyky ei parane suunnitelmien mukaisesti. Konsernin parantuneen kannattavuuden ansiosta riskit rahoitussopimusten kovenanttiehtojen rikkoutumiselle ovat pienentyneet selvästi.

Odottamattomat painostusryhmien toimenpiteet voivat vaikuttaa liiketoimintaan ja kulutuskäytännön. Lisäksi HKScanin mahdolliset osallisuudet oikeusprosesseissa voivat muodostaa riskejä.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

HKScanin tavoitteena hiilineutraali ruoantuotanto

Yhtiö asetti tammikuussa 2021 tavoitteekseen oman teollisen tuotannon hiilineutraaliuden vuoden 2025 loppuun mennessä ja koko maataloilta kuluttajille ulottuvan ruokaketjun hiilineutraaliuden viimeistään vuoden 2040 loppuun mennessä. Ilmastotyötä tehdään yhtiön kaikilla kotimarkkina-alueilla Suomessa, Ruotsissa, Baltiassa ja Tanskassa. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää sekä päästöjen merkittävää vähentämistä että hiilinielujen lisäämistä yhdessä sopimustuottajien ja muiden kumppaneiden kanssa.

Zero Carbon -ilmastosuunnitelma kertoo askelmerkit, joilla HKScan yhtenä Itämeren alueen suurimmista ruokataloista tavoittelee hiilineutraaliutta. Yhtiö on selvittänyt ja laskenut koko ruokaketjunsä päästöt yhteistyössä hiilijalanjälkilaskentaan erikoistuneen KPMG:n kanssa. Päästöjen kokonaismäärä oli noin 2,4 megatonnia hiilidioksidi-ekvivalenttia (CO₂e) vuonna 2019, mistä yhtiön oman teollisen tuotannon osuus oli noin viisi prosenttia.

Zero Carbon -ilmastosuunnitelma on keskeinen osa HKScanin vastuullisuustyötä ja liiketoiminnan johtamista. Samalla luodaan edellytyksiä yhtiön sopimustuottajien tulevaisuuden kilpailukykyille ja sille, että kuluttajat voivat nauttia vastuullisesti tuotetuista lihatuotteista hyvällä omallatunnolla osana monipuolista ruokavaliota. HKScanille on tärkeää tehdä ilmastotyötä pitkäjänteisesti ja luoda pysyviä ilmastoystävällisempiä toimintamalleja. HKScan haluaa ilmastotyöllään kantaa oman vastuunsa yhteiskuntien tärkeiden ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi. Lisätietoja: www.hkscan.com.

Hallituksen esitys voitonjaosta

Emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma on 290,9 (274,7) miljoonaa euroa sisältäen vapaan oman pääoman rahaston (SVOP) määrältään 215,1 (215,1) miljoonaa euroa. Hallitus esittää, että yhtiö ei jaa osinkoa vuodelta 2020.

Näkymät vuodelle 2021

Vuonna 2021 HKScan arvioi konsernin vertailukelpoisen liikeluoksen paranevan vuodesta 2020.

Varsinainen yhtiökokous 2021

HKScanin varsinainen yhtiökokous on suunniteltu pidettävän torstaina 8.4.2021 Turussa. Kokouskutsu julkistetaan myöhemmin.

Avainluvut

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	2020	2019	2018	2017	2016
Liikevaihto, Meur	1 781,0	1 744,4	1 715,4	1 808,1	1 872,9
Liiketulos, Meur**	21,3	-23,2	-48,3	-40,3	9,7
% liikevaihdosta**	1,2	-1,3	-2,8	-2,2	0,5
Vertailukelpoinen liiketulos, Meur**	17,0	-2,2	-46,3	-17,6	13,2
% liikevaihdosta**	1,0	-0,1	-2,7	-1,0	0,7
Voitto/tappio ennen veroja, Meur**	12,3	-34,5	-58,5	-45,5	0,9
% liikevaihdosta**	0,7	-2,0	-3,4	-2,5	0,0
Oman pääoman tuotto (ROE), %**	1,5	-11,5	-15,2	-10,4	-0,9
Sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) ennen veroja, %**	3,9	-3,1	-6,7	-6,3	2,1
Omavaraisuusaste, %**	33,7	34,8	33,3	36,9	47,9
Nettovelkaantumisaste (Net gearing), %**	91,0	84,8	103,3	59,3	33,5
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, Meur	83,5	31,7	41,0	125,5	97,6
Lisäykset käyttöoikeusomaisuuseriin, Meur**	7,2	11,3	11,2	-	-
Investoinnit yhteensä, Meur**	90,7	43,0	52,2	125,5	97,6
% liikevaihdosta**	5,1	2,5	3,0	6,9	5,2
Tutkimus- ja kehitysmenot, Meur	4,9	5,8	8,6	6,5	6,6
% liikevaihdosta	0,3	0,3	0,5	0,4	0,4
Henkilöstö keskimäärin	7 116	6 928	7 179	7 292	7 319

Osakekohtaiset tunnusluvut	2020	2019	2018	2017	2016
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, eur**	-0,01	-0,52	-1,00	-0,79	-0,10
Tulos/osake (EPS), laimennettu, eur**	-0,01	-0,52	-1,00	-0,79	-0,10
Vertailukelpoinen tulos/osake, eur**	-0,05	-0,26	-0,96	-0,37	-0,03
Oma pääoma/osake, eur**	3,19	3,18	5,73	6,23	7,31
Osakekohtainen osinko, eur	0,00*	0,00	0,00	0,09	0,16
Osinko laimentamattomasta tuloksesta, %	0,0*	0,0	0,0	-11,4	-160,4
Osinko laimennetusta tuloksesta, %	0,0*	0,0	0,0	-11,4	-160,4
Efekttiivinen osinkotuotto, %	0,0*	0,0	0,0	2,9	5,0
Hinta/voittosuhte (P/E-luku)					
laimentamaton**	-381,8	-5,3	-1,4	-4,0	-32,0
laimennettu**	-381,8	-5,3	-1,4	-4,0	-32,0
Alin osakekurssi, eur	1,60	1,48	1,29	2,96	2,89
Ylin osakekurssi, eur	2,85	2,88	3,23	3,60	3,89
Keskikurssi, eur	2,03	2,05	2,40	3,24	3,19
Vuoden päätöskurssi, eur	1,96	2,76	1,42	3,13	3,19
Ulkona olevan osakekannan markkina-arvo, Meur	190,0	267,6	76,7	169,1	172,3
Vaihdettujen osakkeiden määrä, 1 000 kpl	27 000	26 948	11 400	10 426	13 313
% keskimääräisestä lukumäärästä	27,8	33,7	21,1	19,3	24,7
Ulkona olevien osakkeiden oikaistu lukumäärä, 1 000 kpl					
keskimäärin tilikaudella	96 952	79 943	54 030	54 018	54 006
tilikauden lopussa	96 952	96 952	54 034	54 018	54 018
täysin laimennettu	96 952	96 952	54 034	54 018	54 018

* Hallituksen osinkoehdotuksen perusteella.

** Vuodet 2016-2017 eivät ole IFRS 16 oikaistuja

Tunnuslukujen laskentakaavat

HKScan julkaisee vaihtoehtoisia tunnuslukuja antaakseen relevanttia tietoa sidosryhmille. Julkaistuja vaihtoehtoisia tunnuslukuja käytetään myös yhtiön

Oman pääoman tuotto (%)	$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma yhteensä (keskiarvo)}} \times 100$
Sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) ennen veroja (%)	$\frac{\text{Tulos ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskiarvo)}} \times 100$
Omavaraisuusaste (%)	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$
Velkaantumisaste (%)	$\frac{\text{Korolliset rahoitusvelat}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$
Nettovelkaantumisaste (%)	$\frac{\text{Korolliset nettorahoitusvelat}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$
Osakekohtainen tulos (EPS)*	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana}}$
Osakekohtainen oma pääoma	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Osakekohtainen osinko	$\frac{\text{Tilikauden osingonjako}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Osinko tuloksesta (%)	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}} \times 100$

ohjaamiseen. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ja siihen liittyvät vaihtoehtoiset tunnusluvut julkaistaan koska ne kuvaavat paremmin liiketoiminnan kehittymistä ja parantaa kausien välistä vertailukelpoisuutta.

Efekttiivinen osinkotuotto (%)	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Tilikauden päätöskurssi}} \times 100$
Hinta/voittosuhte (P/E)	$\frac{\text{Tilikauden päätöskurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Osakekannan markkina-arvo	Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä x tilikauden päätöskurssi
Rahavirta ennen rahoituskuluja ja rahoitusta	Rahavirta investointien jälkeen - rahoituserät
Henkilöstön määrä	Kalenterikuukausien lopussa laskettujen henkilöstömäärien keskiarvo
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	Kertaluonteisia muutoksia, mitkä eivät liity normaaleihin jatkuihin toimintoihin ja merkittävästi vaikuttavat yrityksen talouteen. Esimerkiksi sellaisia kustannuksia ovat: kapasiteetin sopeuttaminen (rakenneuudistukset), irtisanomiset, rakenneuudistuksiin liittyvät juridiset kustannukset tai vastaavat kertaluonteiset kulut, mitkä liittyvät tehokkuus- tai uudelleenorganisointiohjelmiin, merkittävät korvaukset tai sakot, jotka maksetaan juridisen päätöksen tai sopimuksen takia, liiketoimintakauppaan liittyvät transaction palkkiot / kustannukset (konsultointi, neuvonta, juridinen, due diligence, rekisteröinti jne.) sekä liiketoimintojen myynnistä syntyneet voito/tappiot.
Vertailukelpoinen liiketulos	Liiketulos - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos*	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana}}$
Korollinen nettovelka	Korolliset velat - rahat ja pankkisaamiset

* Osakekohtaisen tuloksen laskennassa tilikauden voitosta on vähennetty hybridilainan kaudelle kuuluva korko sekä liikkeeseenlaskukulut verovaikutuksella oikaistuna.

Tilinpäätös 2020

Tilinpäätös

Konsernin tuloslaskelma	22
Konsernin laaja tuloslaskelma	22
Konsernin tase	23
Konsernin rahavirtalaskelma	24
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	25
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	26
Tuloslaskelman liitetiedot	38
Taseen liitetiedot	49
Emoyhtiön tuloslaskelma	80
Emoyhtiön tase	81
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	82
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	83
Emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot	85
Emoyhtiön taseen liitetiedot	87
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset	96
Tilinpäätösmerkintä	96
Tilintarkastuskertomus	97

Konsernin tuloslaskelma 1.1. - 31.12.

(milj. euroa)	Liitetieto	2020	2019
Liikevaihto	1.	1 781,0	1 744,4
Liiketoiminnan muut tuotot	2.	7,2	6,7
Materiaalit ja palvelut	3.	-1 215,5	-1 209,1
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	4.	-315,6	-313,7
Poistot	5.,13.	-56,7	-80,4
Liiketoiminnan muut kulut	6.	-179,1	-171,0
Liiketulos		21,3	-23,2
Rahoitustuotot	7.	2,2	2,2
Rahoituskulut	7.,13.	-13,2	-13,9
Osuus osakkuusyritysten ja yhteisyritysten tuloksista		1,9	0,4
Voitto/tappio ennen veroja		12,3	-34,5
Tuloverot	8.	-7,5	-3,0
Tilikauden voitto/tappio		4,8	-37,5
Tilikauden voiton/tappion jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		1,2	-39,9
Määräysvallattomille omistajille		3,6	2,3
Yhteensä		4,8	-37,5
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:			
Tulos/osake, laimentamaton, jatkuvat toiminnot euroa/osake	9.	-0,01	-0,52
Tulos/osake, laimennettu, jatkuvat toiminnot euroa/osake	9.	-0,01	-0,52

Liitetiedot 1-28 muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

Konsernin laaja tuloslaskelma 1.1.-31.12.

(milj. euroa)	2020	2019
Tilikauden voitto / tappio	4,8	-37,5
Muut laajan tuloksen erät (verojen jälkeen):		
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot	2,8	-1,6
Rahavirran suojaus	-1,7	-4,2
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi		
Vakuutusmatemaattiset voitot tai tappiot	-0,3	-4,2
Muut laajan tuloksen erät (verojen jälkeen)	0,8	-10,0
Kauden laaja tulos yhteensä	5,6	-47,5
TILIKAUDEN LAAJAN TULOSEN JAKAUTUMINEN:		
Emoyhtiön osakkeenomistajille	1,9	-49,8
Määräysvallattomille omistajille	3,6	2,3
Yhteensä	5,6	-47,5

Liitetiedot 1-28 muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

Konsernin tase 31.12.

(milj. euroa)	Liitetieto	31.12.2020	31.12.2019
Aineettomat hyödykkeet	10.	76,2	65,8
Liikearvo	11.	71,8	70,7
Aineelliset hyödykkeet	12.,13.	458,7	439,1
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	14.	21,6	20,8
Muut saamiset	15.	6,2	3,5
Muut osakkeet ja osuudet	15.	12,2	11,7
Laskennallinen verosaaminen	16.	40,9	43,4
Pitkäaikaiset varat		687,7	654,9
Vaihto-omaisuus	17.	119,0	115,5
Myyntisaamiset	18.	105,3	111,3
Muut saamiset	18.	17,1	16,2
Tuloverosaaminen	18.	-	0,2
Rahat ja pankkisaamiset	19.	46,8	37,5
Lyhytaikaiset varat		288,2	280,6
Varat		975,9	935,6
Osakepääoma	20.	66,8	66,8
Ylikurssirahasto	20.	72,9	72,9
Omat osakkeet	20.	-4,8	-4,8
Hybridilaina	20.	25,9	25,9
Käyvän arvon rahasto ja muut rahastot	20.	224,9	226,7
Muuntoerot	20.	-10,6	-13,4
Kertyneet voittovarot	20.	-66,4	-66,2

Emoyhtiön osakkeenomistajien oman pääoman osuus		308,8	307,9
Määräysvallattomien omistajien osuus		20,3	17,2
Oma pääoma		329,1	325,1
Laskennallinen verovelka	16.	19,0	16,6
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	13.,23.	249,2	262,7
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	23.	1,8	3,1
Pitkäaikaiset varaukset	22.	5,2	6,2
Eläkevelvoitteet	21.	43,1	41,1
Pitkäaikainen vieras pääoma		318,3	329,8
Korollinen vieras pääoma	13.,23.	97,2	50,6
Ostovelat ja muut velat	23.	219,4	222,0
Asiakashyvitykset	23.	7,4	6,3
Tuloverovelka	23.	1,0	0,1
Varaukset	22.	3,5	1,7
Lyhytaikainen vieras pääoma		328,5	280,7
Oma pääoma ja velat		975,9	935,6

Liitetiedot 1-28 muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

Konsernin rahavirtalaskelma

(milj. euroa)	2020	2019
Tilikauden tulos	4,8	-37,5
Oikaisuerät	73,9	95,8
Rahavirta ennen nettokäyttöpääoman muutosta	78,7	58,3
Nettokäyttöpääoman muutos	-7,9	1,1
Muu muutos	6,6	12,1
Korkokulut	-12,1	-13,0
Muut rahoituskulut	-10,1	-6,5
Korkotuotot	1,8	1,7
Muut rahoitustuotot	7,1	6,2
Osinkotuotot	1,0	1,0
Tuloverot	-1,4	-1,6
Liiketoiminnan rahavirta (A)	63,7	59,2
Käyttöomaisuuden investoinnit	-83,6	-31,8
Käyttöomaisuuden myynnit	1,7	0,6
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	0,1	0,0
Myönnetyt lainat ja lainasaamisten takaisinmaksut	-3,3	-0,4
Investointien rahavirta (B)	-85,1	-31,6

Osakeanti	-	43,7
Osakeantikulut	-	-3,0
Omien osakkeiden hankinta	-	-4,7
Hybridilaina	-2,1	-2,1
Lainojen nostot	48,7	74,3
Lainojen takaisinmaksut	-5,7	-114,7
Vuokrasopimusvelkojen lyhennykset	-10,3	-11,6
Maksetut osingot	-0,7	-0,6
Rahoituksen rahavirta (C)	30,0	-18,8
Nettorahavirta (A+B+C)	8,6	8,9
Rahavarat 31.12.	46,8	37,5
Rahavarat 1.1.	37,5	29,4
Rahavarojen valuuttakurssimuutosten vaikutus	0,6	-0,8
Muutos	8,6	8,9

Liitetiedot 1-28 muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

(milj. euroa)	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Arvon- muutos rahasto	Sijoitettu vapaa oma pääoma (SVOP)	Hybridilaina	Muut rahastot	Muunto- erot	Omat osakkeet	Voitto- varat	Emo-yhtiön osakkeen- omistajien osuus yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.2020	66,8	72,9	1,0	215,4	25,9	10,3	-13,4	-4,8	-66,2	307,9	17,2	325,1
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-	1,2	1,2	3,6	4,8
Muut laajan tuloksen erät												
Muuntoerot	-	-	-	-	-	-	2,8	-	-	2,8	-	2,8
Rahavirran suojaus	-	-	-1,7	-	-	-	-	-	-	-1,7	-	-1,7
Vakuutusmatemaattiset voitot tai tappiot	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,3	-0,3	-	-0,3
Tilikauden laaja tulos	-	-	-1,7	-	-	-	2,8	-	0,8	1,9	3,6	5,6
Suorat kirjaukset	-	-	-	-	-	0,0	-	-	1,1	1,0	-	1,0
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,7	-0,7
Tytäryhtiön hankinta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1	0,1
Hybridilaina	-	-	-	-	-	-	-	-	-2,1	-2,1	-	-2,1
OMA PÄÄOMA 31.12.2020	66,8	72,9	-0,8	215,4	25,9	10,3	-10,6	-4,8	-66,4	308,8	20,3	329,1
OMA PÄÄOMA 1.1.2019	66,8	72,9	5,1	143,5	40,0	10,3	-11,9	0,0	-17,2	309,5	15,4	325,0
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-	-39,9	-39,9	2,3	-37,5
Muut laajan tuloksen erät												
Muuntoerot	-	-	-	-	-	-	-1,6	-	-	-1,6	-	-1,6
Rahavirran suojaus	-	-	-4,2	-	-	-	-	-	-	-4,2	-	-4,2
Vakuutusmatemaattiset voitot tai tappiot	-	-	-	-	-	-	-	-	-4,2	-4,2	-	-4,2
Tilikauden laaja tulos	-	-	-4,2	-	-	-	-1,6	-	-44,1	-49,8	2,3	-47,5
Suorat kirjaukset	-	-	-	-	-	0,0	-	-	1,0	1,0	-	1,0
Osakeanti	-	-	-	71,9	-14,1	-	-	-	-3,8	54,0	-	54,0
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-	-	-	-	-	-4,7	-	-4,7	-	-4,7
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,6	-0,6
Hybridilaina	-	-	-	-	-	-	-	-	-2,1	-2,1	-	-2,1
OMA PÄÄOMA 31.12.2019	66,8	72,9	1,0	215,4	25,9	10,3	-13,4	-4,8	-66,2	307,9	17,2	325,1

Liitetiedot 1-28 muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot 2020

Yhteisön perustiedot

HKScan Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö. Yhtiön kotipaikka on Turku.

HKScan Oyj ja sen tytäryhtiöt (yhdessä konserni) valmistaa, markkinoi ja myy korkealaatuista ja vastuullisesti tuotettua sian-, naudan-, siipikarjan- ja lampaanlihaa, niistä valmistettuja tuotteita ja valmisruokia vahvoilla tuotemerkeillä. Sen asiakkaita ovat vähittäiskauppa-, food service-, teollisuus- ja vientisektorit. Konsernilla on toimintaa Suomessa, Ruotsissa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Tanskassa, Venäjällä, Saksassa ja Kiinassa. HKScan Oyj:n A-osake on listattu Nasdaq Helsingissä vuodesta 1997 lähtien.

HKScan Oyj on LSO Osuuskunnan tytäryhtiö ja kuuluu LSO Osuuskunta -konserniin. LSO Osuuskunnan kotipaikka on Turku.

HKScan Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 3.2.2021 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus muuttaa tilinpäätöstä.

Jäljennös HKScan-konsernin konsernitilinpäätöksestä on saatavilla yhtiön verkkosivuilta osoitteesta www.hkscan.com tai konsernin emoyhtiön pääkonttorista osoitteessa Lemminkäisenkatu 48, 20520 Turku. Samassa osoitteessa on saatavilla myös LSO Osuuskunta -konsernin konsernitilinpäätös.

Laatimisperiaatteet

Tähän konsernitilinpäätökseen sovellettavat laatimisperiaatteet on lueteltu alla. Ellei toisin mainita, näitä periaatteita on sovellettu johdonmukaisesti kaikkiin tilinpäätöksessä mainittuihin vuosiin.

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2020 voimassaolevia IAS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisten hankintamenojen perusteella lukuun ottamatta myöhemmin selitetyjä rahoitusinstrumentteja ja biologista omaisuutta, jotka on arvostettu käypään arvoon.

Tytäryhtiöiden laadintaperiaatteita on tarvittaessa muutettu vastaamaan emoyhtiön laskentaperiaatteita.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää tiettyjen kriittisten laskennallisten arvioiden käyttöä. Se edellyttää myös johdon harkintaa konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovellettaessa. Osa-alueet, joihin liittyy tavanomaista huolellisempaa harkintaa tai monimutkaisuutta, sekä osa-alueet, joissa oletuksilla ja arvioilla on merkitystä konsernitilinpäätöksen kannalta, esitetään kriittisten laskennallisten arvioiden ja harkinnan yhteydessä.

Konsernitilinpäätöksen tiedot esitetään miljoonina euroina, mikäli ei toisin ilmoiteta, joten yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta.

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on sovellettu samoja laskentaperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä 2019, lukuun ottamatta uusien standardien käyttöönottoa.

Konsernin käyttöönottamat uudet ja muutetut standardit

1.1.2020 alkaneelle tilikaudelle voimaan tulleita standardeja, muutoksia tai tulkintoja, joilla olisi vaikutusta konsernin kirjanpitoikäntöihin, ei ole ollut.

Vertailukelpoisuus

Vuodet 2020 ja 2019 ovat keskenään vertailukelpoisia.

Tytäryhtiöiden yhdistely

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö HKScan Oyj:n tilinpäätöksen lisäksi tytäryhtiöiden tilinpäätökset. Tytäryhtiöt ovat yhteisöjä, joissa konsernilla on määräysvalta. Konsernilla on määräysvalta yhteisössä, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa. Tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä lähtien, kun määräysvalta siirtyy konsernille. Yhdistely lopetetaan, kun määräysvalta lakkaa.

Liiketoimintojen yhdistäminen käsitellään hankintamenetelmällä. Tytäryhtiön hankinnasta maksettava vastike sisältää luovutetut varat, syntyneet velat aiemmille omistajille sekä konsernin liikkeeseen laskemat oman pääoman ehtoiset osuudet, kaikki käypiin arvoihinsa. Luovutettu vastike sisältää ehdollisesta vastikejärjestelystä johtuvan omaisuuserän tai velan käyvän arvon. Yksilöitävissä olevat liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut varat ja vastattaviksi otetut velat ja ehdolliset velat arvostetaan alun perin hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevien nettovarojen taseeseen merkityistä määristä.

Liikearvona kirjataan alun perin määrä, jolla luovutettu vastike ja määräysvallattomien omistajien osuuden käypä arvo yhteenlaskettuina ylittävät hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen nettomäärän. Jos vastike on pienempi kuin tytäryhtiön hankitun nettovarallisuuden käypä arvo, erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Vaiheittain toteutuvan hankinnan yhteydessä aiempi omistusosuus arvostetaan käypään arvoon ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Konsernin menettäessä määräysvallan tytäryhtiössä arvostetaan jäljelle jäävä sijoitus määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja tästä syntyvä erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Tilikauden voiton jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään erillisessä tuloslaskelmassa sekä laajan tuloksen jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Laaja tulos kohdistetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omista pääomista esitetään omana eränään taseessa oman pääoman osana. Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistusosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina. Hankitun omistusosuuden kauppahinnan ja saadun nettovarallisuuden käyvän arvon välinen ero kirjataan suoraan konsernin omiin pääomiin. Määräysvallattomille omistajille myydyin osuuden luovutusvoitto tai -tappio kirjataan myös omaan pääomaan.

Kun konsernin määräysvalta lakkaa, jäljelle jäävä omistus arvostetaan määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja kirjanpitoarvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti. Tämä käypä arvo toimii alkuperäisenä kirjanpitoarvona, kun jäljelle jäävää osuutta myöhemmin käsitellään osakkuusyrittynä, yhteisyrittynä tai rahoitusvaroina. Lisäksi asianomaisesta yrityksestä aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjattuja määriä käsitellään ikään kuin konserni olisi suoraan luovuttanut niihin liittyvät varat ja velat. Tämä voi tarkoittaa, että aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjatut määrät siirretään tulosvaikutteiseksi.

Osakkuusyrietykset

Osakkuusyrietykset ovat yrietyksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, mikä tavallisesti toteutuu, kun konserni omistaa 20-50 prosenttia yrietyksen äänivallasta. Osakkuusyrietykset on yhdistelty konsernitiinipäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Pääomaosuusmenetelmää sovellettaessa sijoitus kirjataan alun perin hankintamenon määräisenä ja kirjanpitoarvoa lisätään tai vähennetään kirjaamalla sijoittajayrietyksen osuus sijoituskohteen hankinta-ajankohdan jälkeisistä voitoista tai tappioista. Jos konsernin osuus osakkuusyrietyksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrietyksen velvoitteiden täyttämiseen. Osakkuusyrietyssijoitukset sisältävät niiden hankinnasta syntyneet liikearvot. Osakkuusyrietyksiltä saadut osingot on eliminoitu konsernitiinipäätöksessä. Konsernitiinipäätökseen on yhdistelty jäljempänä liitetietojen kohdassa 27. "Lähipiiriliiketoimet" mainitut osakkuusyrietykset. Osuus osakkuusyrietyksen tuloksesta esitetään liikevoiton alapuolella.

Konsernin osuus osakkuusyrietyksen muihin laajan tuloksen eriin kirjatuista muutoksista kirjataan konsernin muihin laajan tuloksen eriin. Konsernin osakkuusyrietyksillä ei ole ollut tällaisia erinä tilikausilla 2019-2020.

Yhteisyrietykset

Yhteisyrietyks on yrietyks, jossa konserni käyttää toisen osapuolen kanssa yhteistä määräysvaltaa. Yhteisyrietykset on yhdistelty konsernitiinipäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen.

Tarkemmat tiedot konserniin kuuluvien yrietyksen ja osakkuusyrietyksen sekä yhteisyrietyksen omistuksista esitetään jäljempänä liitetietojen kohdassa 27. "Lähipiiriliiketoimet".

Ulkomaanvaluuttojen muuntaminen

Konserniyrietyksen tilinpäätöksiin sisältyvät erät arvostetaan sen taloudellisen ympäristön valuutassa, jossa kyseinen yrietyks pääasiallisesti toimii ("toimintavaluutta"). Konsernitiinipäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyrietyksen toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden ja ulkomaisen yhteisyrietyksen varat ja velat muunnetaan euroiksi Euroopan keskuspankin vahvistamien tilinpäätöspäivän päätöskurssien mukaan. Tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi kauden keskipäivän kurssia käyttäen. Tilikauden tuloksen ja laajan tuloksen muuntaminen eri kursseilla toisaalta tuloslaskelmassa ja laajassa tuloslaskelmassa ja toisaalta taseessa aiheuttaa taseessa omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Ulkomaisten tytäryrietyksen ja yhteisyrietyksen hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta syntyneet muuntoerot kirjataan konsernin oman pääoman muuntoeroihin ja muutos laajan tuloksen eriin.

Konserniyhtiöt kirjaavat ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaanrahan määräiset ostovelat ja myyntisaamiset, lainasaamiset sekä valuuttamääräiset pankkitilit on muunnettu toimintavaluutan määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitus-tuottoihin ja -kuluihin liikevoiton alapuolelle. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät pääsääntöisesti vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon. Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset ja rakennelmat	25-50 vuotta
Rakennuksen koneet ja laitteet	8-12,5 vuotta
Koneet ja kalusto	2-10 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävissä olevaksi. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyneet myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Normaalista kulumisesta johtuvat kunnossapito- ja korjauskustannukset kirjataan kuluksi syntymähetkellä. Merkittävät uudistus- ja parannusinvestoinnit aktivoidaan ja poistetaan niihin liittyvän päähyödykkeen jäljellä olevana taloudellisena vaikutusajana.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset, esimerkiksi valtiolta tai EU:lta saadut aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin liittyvät avustukset, on kirjattu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennyksiksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että ne tullaan saamaan ja että konserni täyttää avustuksen saamisen edellytykset. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Sellaiset avustukset, jotka on saatu syntyneiden menojen korvauksiksi, tuloutetaan tuloslaskelmaan samalla, kun avustuksen kohteeseen liittyvät menot merkitään kuluksi. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liikearvo syntyy tytäryhtiöiden tai liiketoimintojen hankinnasta ja kuvaa ylimenevää osaa vastikkeesta, joka luovutetaan konsernin osuudesta yksilöitävissä olevien nettovarojen nettomääräisestä käyvästä arvosta, hankinnan kohteen veloista ja ehdollisista veloista, sekä hankinnan kohteen määräysvallattomien omistajien osuuden käypää arvoa.

Liiketoimintojen yhdistämisessä hankittu liikearvo kohdistetaan arvonalentumistestausta varten kullekin niistä rahavirtaa tuottavista yksiköistä tai yksikköryhmistä, joiden odotetaan hyötyvän yhdistämisen synergiasta. Kukin yksikkö tai yksikköryhmä, johon liikearvo kohdistetaan, edustaa alinta tasoa siitä yksiköstä, jonka tasolla liikearvoa seurataan sisäisen hallinnan vuoksi. Liikearvoa seurataan segmenttitasolla.

Liikearvon alentumista koskevat tarkistukset suoritetaan vuosittain tai useammin, jos tapahtumat tai olosuhteiden muutokset viittaavat mahdolliseen arvon alentumiseen. Liikearvon kirjanpitoarvoa verrataan kerrytettävissä olevaan rahamäärään, joka on käyttöarvosta ja käyvästä arvosta suurempi, vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla. Arvon alentuminen kirjataan välittömästi kuluksi, eikä tätä myöhemmin peruuteta.

Liikearvoista ja muista taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille, tai jos kyseessä on osakkuusyritys, liikearvo sisältyy kyseisen osakkuusyrityksen hankintamenuon. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä arvonalentumisilla. Arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelmaan. Liikearvosta kirjattuja arvonalentumisia ei peruuteta. Ks. kohdat ”Arvonalentumiset” ja ”Arvonalentumistestaus”.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimus- ja kehittämismenot kirjataan kuluksi toteutumishetkellä, ja ne sisältyvät konsernin tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin.

Muut aineettomat oikeudet ja hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen vain, jos hyödykkeen hankintameno on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu yrityksen hyväksi. Aineettomiin oikeuksiin kuuluvat tavamerkit ja patentit, muihin aineettomiin hyödykkeisiin mm. ohjelmistolisenssit. Patentit ja ohjelmistolisenssit merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenuon ja poistetaan tasapoistoina taloudellisena vaikutusaikanaan, joka vaihtelee viidestä kymmeneen vuoteen. Rajoittamattoman taloudellisen vaikutusajan omaavia aineettomia hyödykkeitä ei poisteta.

Tavamerkkien taloudelliset vaikutusajat on arvioitu rajoittamattomiksi. Tavamerkkien vahva tunnettuus ja tehdyt analyysit tukevat johdon käsitystä siitä, että tavamerkit vaikuttavat rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan.

Rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien arvonalentuminen

Taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomia ja käyttöönottamattomia aineettomia hyödykkeitä ei poisteta, ja niiden arvonalentuminen testataan vuosittain. Hyödykkeet, joihin kohdistuu poistoja, tarkistetaan arvonalentumisen varalta silloin, kun tapahtumat tai olosuhteiden muutokset viittaavat siihen, että kirjanpidollinen arvo ei ole kerrytettävissä. Arvonalentumistappioksi kirjataan se määrä, jolla omaisuuserän kirjanpidollinen arvo ylittää sen kerrytettävissä olevan rahamäärän. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käyvästä arvosta, luovutuksesta johtuvilla menoilla vähennettynä, ja käyttöarvosta suurempi. Arvonalentumisen arviointia varten omaisuuserät ryhmitellään alimmille tasoille, joilla on itsenäisiä rahavirtoja (rahavirtaa tuottavat yksiköt). Rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien (muut kuin liikearvo) aiemmat arvonalentumiset tarkistetaan mahdollisen peruuttamisen varalta kunakin raportointipäivänä.

Katso ”Kriittiset laskennalliset arviot ja harkinta” ja ”Liikearvo”.

Vaihto-omaisuus

Raaka-aineet arvostetaan painotetulla keskihinnalla. Valmiiden tuotteiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno koostuu raaka-aineista, välittömästä työsuorituksesta johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä johdonmukaisesti kohdennetusta osuudesta valmistuksen muuttuvia ja kiinteitä yleismenoja. Hankintamenuon määrittämiseen käytetään standardikustannuslaskentaa. Standardikustannukset tarkistetaan säännöllisesti ja muutetaan tarvittaessa. Nettorealisointiarvo on arvioitu myyntihinta tavanomaisessa liiketoiminnassa vähennettynä valmistus- ja myyntikustannuksilla.

Vaihto-omaisuus esitetään epäkurantti ja hitaasti liikkuva vaihto-omaisuus vähennettynä. Varaus tehdään ja vastaava veloitus viedään sen kauden voittoon tai tappioon, jonka kuluessa tappio epäkuranttia koskevan arvioinnin ja siihen liittyvien tekijöiden perusteella syntyi.

Biologinen omaisuus

Biologiset hyödykkeet, HKScan-konsernin osalta elävät eläimet, on taseessa arvostettu käypiin arvoihin vähennettynä arvioiduilla myyntiin liittyvillä menoilla. Konsernin elävät teuraseläimet on arvostettu markkinahintaperusteisesti. Teuraseläimiä tuottavat eläimet (emakot, karjut, emokanat) on arvostettu hankintamenoon, josta on vähennetty eläinten ikääntymisestä aiheutuva käyttöarvon alenemista vastaava kustannus. Tuottaville eläimille ei ole olemassa markkinahintaa.

Biologiset hyödykkeet sisältyvät taseessa vaihto-omaisuuteen ja muutokset käyvässä arvossa sisältyvät tuloslaskelmassa raaka-ainekustannuksiin. Teuraseläimiä tuottavat eläimet sisältyvät taseessa aineellisiin hyödykkeisiin.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Yhtiö kirjaa käyttöoikeusomaisuuserän ja sitä vastaavaan vuokrasopimusvelan kaikista yli 12 kuukauden vuokrasopimuksista. Alle 12 kuukauden sopimukset ja arvoltaan vähäiset hyödykkeet jätetään kirjausten ulkopuolelle. Arvoltaan vähäisiä hyödykkeitä ovat mm. toimistokalusteet kuten printterit ja kahvikoneet sekä puhelimet ja tietokoneet. Alkuperäinen kirjaaminen taseeseen perustuu maksettavien vuokrien nykyarvoon. Nykyarvon diskonttauksessa käytetään sopimuksessa ilmoitettua korkoa, tai jos sitä ei ole saatavilla, yhtiön lisäluoton korkoa. Maksettavien vuokrien nykyarvoon lasketaan mukaan odotettu maksu jäännösarvotakuun perusteella, osto- tai jatko-option hinta, jos on todennäköistä, että yhtiö käyttää sen, sekä vuokrasopimuksen päättämistä odotettavissa olevat todennäköiset maksut. Toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten (joissa lyhyt irtisanomisaika) osalta yhtiö käyttää pääsääntöisesti johdon harkintaan perustuen kahden vuoden kestoa, joka uusitaan aikajakson päättyessä. Toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten kestona voidaan johdon harkinnan perusteella käyttää myös muuta perusteltavissa olevaa kestoa. Tuloslaskelmassa vuokratulon sijaan esitetään poistot käyttöoikeusomaisuuserästä sekä korkokulu vuokrasopimusvelalle.

Käyttöoikeusomaisuuserä poistetaan tasapoistoin vuokrasopimuksen aikana. Maksettavat vuokrat jaetaan korkokuluun ja velan vähennykseen vuokra-aikana efektiivisen koron menetelmällä. Käyttöoikeusomaisuuserät sisältyvät taseen aineellisiin hyödykkeisiin ja vuokrasopimusvelat korollisiin velkoihin.

Järjestelyn alkaessa konserni määrittelee järjestelyn tosiasiallisen sisällön perusteella, onko kyseinen järjestely vuokrasopimus tai sisältääkö se sellaisen. Vuokrasopimus on olemassa, jos kaikki seuraavat ehdot täyttyvät: kyseessä on yksilöity omaisuuserä, asiakkaalla on oikeus olennaiseen osaan omaisuuserän käytöstä saatavasta taloudellisesta hyödystä käyttöaikana, asiakkaalla on oikeus ohjata sitä, kuinka ja mihin tarkoitukseen omaisuuserää käytetään käyttöaikana, tai jos omaisuuserän käyttö on ennalta määrätty, asiakas operoi omaisuuserää tai on suunnitellut sen.

Konserni vuokralle antajana

Konsernin vuokralle antamat hyödykkeet, joiden omistamiselle ominaiset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet olennaisilta osilta vuokralle ottajalle, kirjataan taseeseen saamisina. Saaminen kirjataan alun perin vuokrasopimuksen nykyarvoon. Rahoitustuotto tuloutetaan vuokra-aikana siten, että jäljellä oleva nettosijoitus tuottaa kullakin kaudella samansuuruisen tuottoasteen vuokra-ajan kuluessa.

Muilla vuokrasopimuksilla vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Niistä tehdään poistot taloudellisena vaikutusaikana, kuten vastaavista omassa käytössä olevista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Vuokratuotot merkitään tulosaikutteisesti tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Työsuhde-etuudet

Eläkevelvoitteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuus pohjaisiksi ja maksu pohjaisiksi järjestelyiksi. Maksu pohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle. Konsernilla ei ole oikeudellista tai tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuus pohjaisia eläkejärjestelyitä.

Konserniyhtiöiden suomalaisen henkilöstön lakisääteinen eläketurva on hoidettu eläkevakuutuksilla. Ulkomaisen henkilöstön eläkejärjestelyt on hoidettu paikallisen käytännön mukaisesti.

Maksu pohjaisissa järjestelyissä, joita suomalainen TyEL-järjestelmä ja ruotsalainen ITP-plan ovat, konsernin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, johon maksusuoritus liittyy.

Etuus pohjaisessa järjestelyssä tyypillisesti määritellään eläke-etuus, jonka työntekijä saa eläkkeelle jäädessään, ja etuuden määrä riippuu yleensä yhdestä tai useammasta tekijästä, kuten iästä, palvelusvuosista ja palkkatasosta.

Etuus pohjaisista eläkejärjestelyistä merkitään taseeseen velaksi veloitteen raportointikauden päättymispäivän nykyarvo, josta vähennetään järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo. Etuus pohjaisista järjestelyistä johtuvan veloitteen määrä perustuu riippumattomien vakuutusmatemaatikkojen vuosittaisiin laskelmiin, joissa käytetään ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (projected unit credit method). Veloitteen nykyarvo määritetään diskontaamalla arvioidut vastaiset rahavirrat korolla, joka vastaa yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen korkoa. Lainat, joiden korkoa käytetään, on laskettu liikkeeseen samassa valuutassa kuin maksettavat etuudet ja erääntyvät suunnilleen samaan aikaan kuin vastaava eläkevelvoite. Maissa, joissa tällaisille joukkovelkakirjalainoille ei ole syviä markkinoita, käytetään valtion joukkolainojen markkinakorkoja.

Etuus pohjaisesta järjestelystä aiheutuva kauden työsuoritukseen perustuva meno merkitään tuloslaskelmaan henkilöstökuluihin, ellei sitä sisällytetä jonkin omaisuuserän hankintamenuun, ja sen määrä vastaa etuus pohjaisen veloitteen muutosta, joka johtuu kyseisen kauden työsuorituksesta, järjestelyjen supistamisista ja veloitteiden täyttämistä.

Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

Nettokorko lasketaan etuus pohjaisen veloitteen ja järjestelyyn kuuluvien varojen nettomäärälle diskonttauskorkoa käyttäen. Se sisältyy tuloslaskelmassa työsuhde-etuuksista aiheutuneisiin kuluihin.

Kokemusperusteisista tarkistuksista ja vakuutusmatemaattisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta oman pääoman hyvitykseksi tai veloitukseksi sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Osakepalkkiojärjestelmä

IFRS2:n mukaan osakeperusteiset kannustinjärjestelmät tulee arvostaa käypään arvoon myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi oikeuden syntymisajanjakson kuluessa. Jos osakepalkkio maksetaan osakkeiden ja rahan yhdistelmänä, jakautuu palkkion käyvän arvon määrittäminen IFRS 2 -standardin mukaisesti kahteen osaan: osakkeina selvitettävään ja rahana selvitettävään osuuteen. Osakkeina selvitettävä osuus kirjataan omaan pääomaan ja käteisenä selvitettävä maksu vieraaseen pääomaan. Osakkeina selvitettävän osuuden käypä arvo on palkkion myöntämishetkellä yhtiön osakkeen kurssi vähennettynä odotetuilla osingoilla. Osakeomistusvelvoite on ansaintajaksolla huomioitu vähentämällä käyvästä arvosta lisäksi osakeostosta aiheutunut laskennallinen rahoituskulu. Rahana selvitettävän osuuden käypää arvoa tarkistetaan uudelleen jokaisena raportointipäivänä osakepalkkion maksuhetkeen asti.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai tiedottanut asiasta. Konsernin jatkuvaan toimintaan liittyvistä menoista ei kirjata varausta.

Ympäristövelvoitteista kirjataan varaus silloin, kun konsernilla on ympäristölainsäädännön ja konsernin ympäristövastuuperiaatteiden perusteella velvoite, joka liittyy tuotantolaitoksen käytöstä poistamiseen, ympäristövahingon korjaamiseen tai laitteiston paikasta toiseen siirtämiseen.

Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot ja laskennalliset verot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät suoraan omaan pääomaan tai laajaan tuloslaskelmaan kirjattuihin eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin yhtiön kotipaikan verolainsäädännön perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista tilinpäätöshetken tai arvioidun veronmaksuhetken verokannan mukaisesti. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät johdannaissovimusten käypään arvoon arvostamisesta, etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä, käyttämättömistä verotuksellisista tappioista ja hankintojen yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin arvostuksista. Verotuksessa vähennyskelvottomasta liikearvosta ei kirjata laskennallista veroa. Laskennallisia verosaamisia kirjataan siihen määrään, joka tulvaisuudessa on todennäköistä saada verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikaista eroa voidaan käyttää.

Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä raportointikauden päättymispäivään mennessä säädettyjä verokantoja tai verokantoja, jotka on käytännössä hyväksytty raportointikauden päättymispäivään mennessä.

Baltian konserniyritysten voittovaroihin liittyvää laskennallista verovelkaa ei ole kirjattu, koska varoilla on turvattu ulkomaisten yritysten omat investointitarpeet. Emoyhtiöllä on määräysvalta Baltian tytäryritysten osingonjakopolitiikkaan, ja kyseisiä voittovaroja ei ole suunniteltu jaettavan ennakoitavassa tulevaisuudessa.

Tuloutusperiaatteet

Liikevaihtona esitetään tuotteiden ja palveluiden myynnistä saadut tuotot käypään arvoon arvostettuina välillisillä veroilla, alennuksilla ja valuuttamääräisen myynnin kurssieroilla oikaistuin.

Konserni myy elintarvikkeita, rehua, eläimiä ja vähäisessä määrin teurastus- ja kuljetuspalveluita. Konserni täyttää suoritevelvoitteensa ja kirjaa myynnin, kun tuote toimitetaan ja palvelu suoritetaan. Elintarvikkeilla on rajallinen hyllyikä, joten laatu- ja takuuasiat realisoituvat nopeasti. Toimitetuista tuotteista ei kirjata erillistä takuuvarausta. Tuotteiden ja palveluiden hinnat ja määrät eivät sisällä merkittävää arvionvaraisuutta. Muuttuvan alennuksen jaksot ovat yleensä lyhyitä, ne ovat arvoltaan vähäisiä ja päättyvät yleensä vuoden loppuun, joten ne voidaan luotettavasti arvioida. Konserni ei erota myynnistä rahoituskomponenttia sillä tuotteen tai palvelun luovuttamisen ja maksun saamisen välinen aika on lyhyt.

Myytävänä olevaksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuuserät luokitellaan myytävänä oleviksi, kun niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa niiden myynnistä ja myynti on erittäin todennäköinen. Ne esitetään kirjanpitoarvoonsa tai käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla sen mukaan, kumpi näistä on pienempi.

Lopetettu toiminto on konsernin olennainen osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi. Lopetettujen toimintojen voitto esitetään omana eränään muissa laajan tuloslaskelman erissä.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä jaksotettuun hankintamenuon, käypään arvoon laajan tuloksen kautta tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti myöhemmin kirjattaviksi. Luokittelu perustuu rahoitusvaran sopimusehtojen mukaisiin rahavirtoihin ja konsernin liiketoimintamalliin näiden osalta.

Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvarat (velkainstrumentit)

Konserni arvostaa rahoitusvarat jaksotettuun hankintamenuon, jos molemmat seuraavista ehdoista täyttyvät:

- Rahoitusvaran pitäminen perustuu liiketoimintamalliin, jossa tavoitteena on sopimukseen perustuvien rahavirtojen kerääminen
- Rahoitusvaran sopimusehdoista aiheutuvat rahavirrat ovat yksinomaan pääoman ja koron maksua.

Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvarat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä ja niihin tehdään tarvittaessa arvonalentumiskirjaus. Voitot tai tappiot myynnistä, modifioinnista tai arvonalentumisesta kirjataan tuloslaskelmaan. Konsernin jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvarat sisältävät myyntisaamiset sekä lyhyt- ja pitkäaikaiset lainasaamiset.

Käypään arvoon laajan tuloksen kautta kirjattavat rahoitusvarat (oman pääoman ehtoiset instrumentit)

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä konserni voi peruuttamattomasti luokitella oman pääoman ehtoiset instrumentit käypään arvoon laajan tuloksen kautta kirjattaviksi rahoitusvaroiksi, kun ne ovat IAS 32:n mukaisia eikä niitä pidetä kaupankäyntitarkoituksessa. Luokittelu määritetään instrumenttikohtaisesti. Voittoja ja tappioita näistä ei koskaan siirretä tulosvaikutteisiksi. Osingot esitetään tuloslaskelman rahoitustuotoissa, kun oikeus osinkoon on syntynyt, paitsi jos kyseinen suorite saadaan rahoitusvaran hankintahinnan palautukseksi, jolloin tällainen tuotto kirjataan laajan tulokseen. Käypään arvoon laajan tuloksen kautta kirjattaviin oman pääoman ehtoihin instrumentteihin ei tehdä arvonalentumisen arviointia. Konserni on päättänyt luokitella peruuttamattomasti listaamattomat oman pääoman ehtoiset sijoituksensa tähän luokkaan.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat, tähän luokkaan alun perin määritetyt rahavarat sekä rahavarat jotka pitää arvostaa käypään arvoon. Rahavarat ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä, jos ne on hankittu luovutettavaksi lähiaikoina. Johdannaiset luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviksi, paitsi jos niihin sovelletaan suojauslaskentaa. Rahoitusvarat, joiden rahavirrat eivät ole yksinomaan pääoman ja koron maksua, luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi riippumatta liiketoimintamallista. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat arvostetaan taseessa käypään arvoon ja arvon muutos esitetään tuloslaskelmassa.

Taseesta pois kirjaaminen

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konserni kirjaa varausta odotetuista luottotappioista kaikille velkainstrumenteille, joita ei kirjata käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Odotetut luottotappiot perustuvat siihen rahavirtojen erotukseen mitä sopimuksen perusteella pitäisi saada ja mitä konserni odottaa saavansa. Odotetut rahavirrat sisältävät vakuuksien realisoinnista saatavat rahavirrat. Myyntisaamisten osalta konserni soveltaa yksinkertaistettua lähestymistapaa odotetun luottotappion laskennassa. Luottotappiovaraus perustuu saamisten elinaikana odotettuihin luottotappioihin kunakin raportointipäivänä. Konserni on laatinut luottotappiomatriisin, joka perustuu historiallisiin toteutuneisiin luottotappioihin, ja sitä säädetään eteenpäin katsovilla vastapuoleen ja taloudelliseen ympäristöön liittyvillä tekijöillä. Rahoitusvara kirjataan alas, kun ei ole kohtuullista odotusta saada sopimuksen mukaisia rahavirtoja.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista, jotka ovat helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa olevaan määrään käteisvaroja ja joiden arvomuutosten riski on vähäinen. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien. Konsernitileihin liittyvät luottotilit sisältyvät lyhytaikaisiin rahoitusvelkoihin ja ne on esitetty netotettuina, sillä konsernilla on sopimukseen perustuva laillinen kuittausoikeus, jonka mukaan se voi kuitata velkojalle suoritettavan määrän kokonaan tai osaksi tai muutoin eliminoida sen.

Rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvelat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat ja jaksotettuun hankintamenuon arvostetut muut rahoitusvelat.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat arvostetaan alun perin ja myöhemmin käypään arvoon samoilla periaatteilla kuin vastaavat rahoitusvarat. Johdannaisvelat sisältyvät tähän ryhmään. Muut rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon, ja transaktiomenot sisällytetään alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin rahoitusvelat, lukuun ottamatta johdannaisvelkoja, arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuon. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin. Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä.

Ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osana kyseisen omaisuuserän hankintamenua silloin, kun on todennäköistä, että ne tuottavat vastaista taloudellista hyötyä, ja kun menot on määritettävissä luotettavasti. Esitettyjen tilikausien aikana konsernilla ei ole ollut ehdot täyttäviä investointeja.

Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluiksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Lainasitoumuksiin liittyvistä järjestelypalkkioista kirjataan transaktiomenoiksi todennäköisen nostomäärän mukainen suhteellinen osuus. Järjestelypalkkiot kirjataan taseeseen, kunnes laina nostetaan. Lainan noston yhteydessä lainasitoumuksiin liittyvä järjestelypalkkio merkitään osaksi transaktiokuluja. Siltä osin kuin on todennäköistä, että lainasitoumusta ei tulla nostamaan, järjestelypalkkio kirjataan ennakkomaksuksi maksuvalmiuteen liittyvästä palvelusta ja jaksotetaan kuluksi lainasitoumuksen ajanjaksolle.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä, jona konsernista tulee sopimusosapuoli, ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen määräämällä tavalla. Niiden johdannaissopimusten, joihin sovelletaan suojauslaskentaa ja jotka ovat tehokkaita suojausinstrumentteja, arvonmuutosten tulosvaikutukset esitetään yhteneväisesti suojatun erän kanssa. Kun johdannaissopimuksia solmitaan, konserni käsittelee ne korkoriskin kyseessä ollessa rahavirran suojauksina, ennakoitun erittäin todennäköisen liiketoimen rahavirran suojauksina tai johdannaissopimuksina, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisedellytyksiä. Konserni dokumentoi suojauslaskentaa aloittaessaan suojattavan kohteen ja suojausinstrumenttien välisen suhteen sekä konsernin riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian. Konserni dokumentoi ja arvioi suojausta aloitettaessa ja vähintään jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä suojaussuhteiden tehokkuuden tarkastelemalla suojaavan instrumentin kykyä kumota suojattavan erän käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset.

Rahavirran suojaukset

Rahavirran suojauksen ehdot täyttävien johdannaissinstrumenttien tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman suojausrahastossa (sisältyy erään Käyvän arvon rahasto ja muut rahastot). Suojausinstrumentista omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot siirretään tulosvaikutteisiksi silloin, kun suojattu erä vaikuttaa voittoon tai tappioon. Suojausinstrumentin voiton tai tappion tehoton osuus merkitään rahoitustuottoihin tai -kuluihin (korkojohdannaiset) tai liiketoiminnan muihin kuluihin (hyödykejohdannaiset).

Kun rahavirran suojaukseksi hankittu suojausinstrumentti erääntyy tai se myydään tai kun suojauslaskennan soveltamisedellytykset eivät enää täyty, suojausinstrumentista kertynyt voitto tai tappio jää omaan pääomaan siihen asti, kunnes ennakoitu liiketoimi toteutuu. Jos ennakoitun suojatun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan kuitenkin välittömästi tulosvaikutteisesti.

Muut suojausinstrumentit, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa

Siitä huolimatta, että eräät suojaussuhteet täyttävät konsernin riskienhallinnan asettamat tehokkaan suojauksen vaatimukset, niihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Valuutta- ja korkoriskiä suojaavat johdannaiset kuuluvat tähän ryhmään. Kaupallisia virtoja suojaavien valuuttatermiinien käyvän arvon muutokset kirjataan konsernin noudattaman kirjaustavan mukaisesti liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin, ja rahoituseriä suojaavien valuuttatermiinien arvon muutokset tuloslaskelmaan rahoituksen kurssivoittoihin ja -tappioihin. Taseessa ulkomaan valuutan määräisiin myyntisaamisiin ja ostovelkoihin liittyvät johdannaiset esitetään muissa lyhytaikaisissa saamisissa tai veloissa. Korkojohdannaisen käyvän arvon muutokset kirjataan rahoituseriin. Taseessa korkojohdannaisen käyvät arvot esitetään lyhyt- ja pitkäaikaisissa veloissa maturiteetin mukaisesti.

Suojausrahaston muutokset on esitetty liitetiedossa 20. "Omaa pääomaa koskevat liitetiedot" kohdassa "Arvonmuutosrahasto".

Oma pääoma

Osakepääomana esitetään yhtiön kaikki osakkeet. Jos yhtiö hankkii takaisin omia osakkeitaan, näiden hankinta vähennetään omasta pääomasta.

Osinko

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamaa osinkoa ei ole vähennetty jakokelpoisesta omasta pääomasta ennen yhtiökokouksen hyväksyntää.

Liiketulos

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liiketuloksen käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liiketulos on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot ja vähennetään ostokulut ja työsuhteetuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liike toiminnan muut kulut. Kaikki muut tuloslaskelman erät esitetään liiketuloksen alapuolella.

Merkittävät luovutusvoitot ja -tappiot, lopetettujen toimintojen arvon alentumiset ja kirjaamiset, toimintojen uudelleenorganisoinnit tai merkittävät tuomioistuimen päätöksen tai ratkaisun perusteella maksetut vertailukelpoisuuteen vaikuttaviksi eriksi kirjatut korvaukset tai sakot sekä vertailukelpoinen liiketulos voidaan tarvittaessa esittää erillisenä osavuosikatsauksissa ja tilinpäätöstiedoissa.

Kriittiset laskennalliset arviot ja harkinta

Tilinpäätöksen laadinta edellyttää johdon tekemiä arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöksen sisältöön, sekä johdon harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tärkeimmillä arvioilla on vaikutusta mahdolliseen liikearvon ja muiden omaisuuserien arvon alentumiseen sekä varauksiin. Toteutunut tulos voi poiketa näistä arvioista.

Tilinpäätöstä laadittaessa tehtävät arviot perustuvat johdon parhaaseen harkintaan tilinpäätöspäivänä. Arviot perustuvat menneitä kausia koskevaan kehitykseen sekä tulevaisuutta koskeviin todennäköisimmiksi katsottuihin oletuksiin tilinpäätöspäivänä. Oletukset liittyvät konsernin taloudellisen toimintaympäristön odotettavissa olevaan kehitykseen suhteessa myyntiin ja hankintamenoitasoihin. Arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja tarkastellaan säännöllisesti.

Tärkeimmät alueet, joiden kohdalla on käytetty arvioita ja oletuksia, esitetään alla.

Johdon tekemät, konserniyhtiöiden tulevien tilikausien veronalaista tuloa koskevat oletukset huomioidaan kirjattujen laskennallisten verosaamisten määrää arvioidessa.

Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitun varallisuuden käyvän arvon määrittäminen

Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitun varallisuuden käypää arvoa määrittäessään johto käyttää mahdollisuuksien mukaan saatavilla olevia markkina-arvoja. Kun tämä ei ole mahdollista, arvostaminen perustuu pääasiassa varallisuuserän aiempaan tuottoon ja sen aiottuun käyttöön liiketoiminnassa. Aineettoman oikeuden käypään arvoon arvostaminen on edellyttänyt johdolta arvioita vastaisista rahavirroista. Arvostamiset perustuvat diskontattuihin rahavirtoihin sekä arvioituihin luovutus- ja takaisin-ostohintoihin ja edellyttävät johdolta arvioita ja oletuksia omaisuuserien tulevasta käytöstä ja vaikutuksesta yhtiön taloudelliseen asemaan. Muutokset liiketoiminnan painopisteissä ja suunnassa voivat johtaa muutoksiin alkuperäisessä arvostuksessa.

Lisäksi sekä aineettomat että aineelliset hyödykkeet tarkistetaan mahdollisen arvon alentumisen varalta vähintään kunakin tilinpäätöspäivänä.

Arvonalentumistestaus

Konserni testaa mahdollisen liikearvon arvonalentumisen vuosittain. Rahavirtoja tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät määritetään käyttöarvoon perustuvilla laskelmilla. Näiden laskelmien tekeminen edellyttää arvioiden käyttöä. Vaikka käytetyt oletukset ovat johdon mielestä asianmukaisia, arvioidut kerrytettävissä rahamäärät saattavat poiketa merkittävästi toteutuneesta.

Arvonalentumislaskelmassa käytettyihin oletuksiin liittyy johdon harkintaa, joka koskee eri tekijöiden kehityksen arviointia. Herkkyysanalyysi korostaa sitä, että tuoton kasvuun liittyvät tekijät ovat laskelmissa käytettyjen menetelmien, oletuksien ja arvioiden keskeisimpiä epävarmuuden lähteitä. Tämä herkkyys perustuu edellä mainittujen tekijöiden tulevan kehityksen arvioimisen vaikeuteen.

Laskennalliset verot

Laskennallinen verosaaminen kirjataan vain siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Konserni arvioi tilinpäätösten yhteydessä laskennallisten verosaamisten kirjausperusteet. Tätä varten arvioidaan, miten todennäköisesti tytäryrityksillä on kerrytettävissä verotettavaa tuloa, jota vastaan käyttämättömät verotukselliset tappiot tai käyttämättömät verotukseen liittyvät hyvitykset voidaan hyödyntää.

Vaihto-omaisuuden arvostaminen

Johdon periaatteena on kirjata hitaasti liikkuvalla ja vanhentuneella vaihto-omaisuudelle arvonalentumistappio, joka perustuu johdon parhaaseen arviointiin konsernin omistuksessa tilinpäätöspäivänä mahdollisesti olevasta käyttökelvottomasta vaihto-omaisuudesta. Konsernilla on johdon hyväksymä vaihto-omaisuuden arvostamiskäytäntö. Johdon arviot perustuvat johdonmukaiseen ja jatkuvaan seurantaan ja arviointiin. Myös biologisten hyödykkeiden käypä arvo sisältää johdon harkintaa.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

Millään jo julkaistulla mutta ei vielä voimassa olevalla IFRS-standardilla tai IFRIC-tulkinnalla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernille.

Tuloslaskelman liitetiedot

1. Toimintasegmentit

Konsernin operatiivisesta toiminnasta vastaa konsernin toimitusjohtaja konsernin johtoryhmän avustamana. Toimintasegmentit on määritelty niiden raporttien perusteella, joita konsernin johtoryhmä käyttää resurssien jakamiseen ja tuloksellisuuden arviointiin.

Konsernin johtoryhmä seuraa liiketoimintaa maantieteellisesti. Maantieteellisesti katsottuna johto arvioi tulosta Ruotsissa, Suomessa, Tanskassa ja Baltiassa.

Kaikki maantieteelliset segmentit valmistavat, myyvät ja markkinoivat lihatuotteita ja -valmisteita sekä valmisruokia. Tämän lisäksi konserni myy vähäisessä määrin teurastus- ja kuljetuspalveluja.

Segmenttien liikevaihto ja liikevoitto eivät sisällä sisäistä myyntiä ja katetta. Segmentit raportoivat ulkoista myyntiä ja ulkoisen myynnin kustannuksia.

Segmenttien varat ja velat ovat sellaisia liiketoiminnan eriä, jotka ovat suoraan tai perustellusti kohdistettavissa ao. segmentin liiketoimintaan. Segmentin varoihin on laskettu aineelliset ja aineettomat hyödykkeet, osuudet osakkuusyhtiöissä, vaihto-omaisuus ja korottomat saamiset. Segmentin velkoihin sisältyvät lyhytaikaiset, korottomat velat. Kohdistamattomat erät sisältävät rahoitus- ja veroeriä sekä koko konsernille yhteisiä eriä.

Vuosi 2020	Ruotsin toiminnot	Suomen toiminnot	Tanskan toiminnot	Baltian toiminnot	Toiminta- segmentit yhteensä	Konserni- hallinto	Eliminoinnit	Kohdistamattomat	Konserni yhteensä
Tuloslaskelmatiedot									
Liikevaihto	662,1	772,4	171,5	175,0	1 781,0	-	-	-	1 781,0
Liiketulos	19,1	10,7	1,0	3,7	34,4	-13,2	-	-	21,3
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0,2	1,2	0,5	-	1,9	-	-	-	1,9
Rahoitustuotot ja -kulut								-11,0	-11,0
Tuloverot								-7,5	-7,5
Tilikauden tulos									4,8
Tasetiedot									
Segmentin varat	268,0	430,8	63,2	136,7	898,7	61,4	-65,1	-	894,9
Osuudet osakkuusyrityksissä	2,6	13,7	4,4	-	20,6	1,0	-	-	21,6
Kohdistamattomat varat	-	-	-	-	-	-	-	59,4	59,4
Varat yhteensä	270,6	444,4	67,5	136,7	919,3	62,3	-65,1	59,4	975,9
Segmentin velat	134,5	111,6	24,4	22,7	293,1	16,4	-5,1	-	304,4
Kohdistamattomat velat	-	-	-	-	-	-	-	342,4	342,4
Velat yhteensä	134,5	111,6	24,4	22,7	293,1	16,4	-5,1	342,4	646,8

Muut tiedot

Liikevaihto, tavarat	662,1	769,1	171,5	174,6	1 777,4	-	-	-	1 777,4
Liikevaihto, palvelut	0,0	3,2	-	0,4	3,6	-	-	-	3,6
Investoinnit	19,1	56,2	8,0	5,8	89,1	1,6	-	-	90,7
Poistot	-12,9	-34,1	-4,9	-10,6	-62,6	-1,4	-	-	-63,9
Arvonalentumiset	-	3,1	4,1	-	7,2	-	-	-	7,2
Liikearvot	29,9	19,8	-	22,2	71,8	-	-	-	71,8
Rahavirta ilman rahoituskuluja	13,6	-28,3	-3,7	10,3	-8,1	2,5	-	-	-5,7

Rahavirta ilman rahoituskuluja, täsmäytys konserni yhteensä

Liiketoiminnan rahavirta									63,7
Rahoituserät (-)									12,3
Investointien rahavirta									-85,1
Myönnetyt lainat ja lainasaamisten takaisinmaksut (-)									3,3
Rahavirta ilman rahoituskuluja									-5,7

Vuosi 2019	Ruotsin toiminnot	Suomen toiminnot	Tanskan toiminnot	Baltian toiminnot	Toimintasegmentit yhteensä	Konsernihallinto	Eliminoinnit	Kohdistamattomat	Konserni yhteensä
Tuloslaskelmatiedot									
Liikevaihto	652,1	770,6	153,3	168,5	1 744,4	-	-	-	1 744,4
Liiketulos	7,1	-10,3	-9,8	5,0	-8,0	-15,2	-	-	-23,2
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-0,3	0,5	0,3	-	0,4	-	-	-	0,4
Rahoitustuotot ja -kulut								-11,7	-11,7
Tuloverot								-3,0	-3,0
Tilikauden tulos									-37,5

Tasetiedot

Segmentin varat	260,2	409,5	55,0	142,0	866,7	57,1	-67,9	-	855,9
Osuudet osakkuusyrietyksissä	2,6	13,4	3,8	-	19,8	1,0	-	-	20,8
Kohdistamattomat varat	-	-	-	-	-	-	-	58,8	58,8
Varat yhteensä	262,8	422,9	58,8	142,0	886,6	58,0	-67,9	58,8	935,6

Segmentin velat	129,5	124,8	20,7	24,4	299,5	18,5	-5,7	-	312,2
Kohdistamattomat velat	-	-	-	-	-	-	-	298,2	298,2
Velat yhteensä	129,5	124,8	20,7	24,4	299,5	18,5	-5,7	298,2	610,5

Muut tiedot

Liikevaihto, tavarat	652,1	767,4	153,3	168,0	1 740,8	-	-	-	1 740,8
Liikevaihto, palvelut	0,0	3,1	-	0,5	3,6	-	-	-	3,6
Investoinnit	10,4	16,3	2,6	11,9	41,2	1,9	-	-	43,0
Poistot	-13,0	-34,3	-7,9	-10,5	-65,7	-1,5	-	-	-67,3
Arvonalentumiset	-	-7,3	-4,5	-	-11,8	-1,3	-	-	-13,1
Liikearvot	28,7	19,8	-	22,2	70,7	-	-	-	70,7
Rahavirta ilman rahoituskuluja	18,7	21,1	-1,2	0,7	39,4	-0,7	-	-	38,7

Rahavirta ilman rahoituskuluja, täsmäytys konserni yhteensä

Liiketoiminnan rahavirta									59,2
Rahoituserät (-)									10,6
Investointien rahavirta									-31,6
Myönnettyt lainat ja lainasaamisten takaisinmaksut (-)									0,4
Rahavirta ilman rahoituskuluja									38,7

2. Liiketoiminnan muut tuotot

	2020	2019
Vuokratuotot	1,3	1,5
Myyntivoitot pysyvistä vastaavista	1,0	0,3
Valuuttajohdannaisten kurssivoitot	0,8	0,9
Vakuutuskorvaus	0,0	0,0
Julkiset avustukset	0,2	-
Liiketoiminnan muut tuotot	3,9	4,0
Liiketoiminnan muut tuotot	7,2	6,7

3. Materiaalit ja palvelut

	2020	2019
Ostot tilikauden aikana	-1 051,4	-1 041,3
Varastojen lisäys tai vähennys	-18,4	-18,3
Valmistus omaan käyttöön	0,0	0,0
Aineet, tavarat, tarvikkeet	-1 069,7	-1 059,5
Ulkopuoliset palvelut	-145,8	-149,6
Materiaalit ja palvelut	-1 215,5	-1 209,1

4. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut

	2020	2019
Palkat ja palkkiot	-245,0	-242,4
Osakepalkkiojärjestelmän kulut	-1,2	-1,0
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	-27,4	-27,5
Eläkekulut, etuusperusteiset järjestelyt	-1,8	-2,4
Eläkekulut yhteensä	-29,3	-29,8
Muut henkilösivukulut	-40,1	-40,4
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	-315,6	-313,7
Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden saama kompensatio:		
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	-3,8	-3,7
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	-0,5	-0,4
Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet	-	-1,7
Johdon palkat, palkkiot ja etuudet	-4,2	-5,8
Henkilöstömäärä tilikauden aikana keskimäärin (sis. vuokratyövoiman):		
Toimihenkilöt	1 139	1 181
Työntekijät	5 977	5 747
Yhteensä	7 116	6 928

Hallituksen jäsenet	Palkat ja palkkiot	Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet
Reijo Kiskola, Puheenjohtaja	0,109	-
Jari Mäkilä, Varapuheenjohtaja	0,058	-
Per Olof Nyman	0,052	-
Harri Suutari	0,052	-
Terhi Tuomi	0,047	-
Anne Leskelä	0,055	-
Carl-Peter Thorwid	0,032	-
Ilkka Uusitalo	0,033	-
Yhteensä	0,437	-
Toimitusjohtaja		
Tero Hemmillä	0,967	0,134

Konsernin johtoryhmän suomalaisilla jäsenillä on maksuperusteinen lisäeläkevakuutus. Lisäeläkevakuutusmaksun suuruus on 20 prosenttia vakuutetun vuosipalkasta. Lisäeläkesopimusten mukainen eläkeikä on 63 vuotta.

Osakepalkkiojärjestelmä

Osakepalkkiojärjestelmä 2018

HKScan Oyj:n hallitus hyväksyi 7.2.2018 osakepohjaisen kannustinjärjestelmän konsernin avainhenkilöille. Järjestelmä koostuu suoriteperusteisesta osakepalkkiojärjestelmästä (Performance Share Plan - PSP) päärakenteena sekä ehdollisesta osakepalkkiojärjestelmästä (Restricted Share Plan - RSP) täydentävänä osakepalkkiojärjestelmänä. Kukin järjestelmä kattaa kolme vuoden pituisen jakson. Osakepalkkiojärjestelmän osallistujien ansaintamahdollisuus on rajattu.

PSP 2018-2020

Palkkiot ansaintajaksolta maksetaan osittain yhtiön A-sarjan osakkeina ja osittain rahana vuonna 2021. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta avainhenkilöille aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta. PSP 2018 - 2020-ohjelmaan sovellettavat ansaintakriteerit vuodelle 2018 ovat HKScanin vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT) sekä vertailukelpoinen osakekohtainen tulos (EPS) ja vuosille 2019-2020 HKScanin operatiivinen kassavirta.

Palkkiojärjestelmän piiriin kuuluu noin 30 henkilöä. Ansaintajakson perusteella maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään noin 910 400 HKScan Oyj:n A-sarjan osaketta sisältäen rahana maksettavan osuuden. Mikäli HKScanin A-sarjan osakkeen arvo ohjelman päättyessä on enemmän kuin kolminkertainen verrattuna osakkeen arvoon ohjelman alkaessa, tämän rajan ylittävä osa palkkiosta leikataan eikä sitä makseta.

RSP 2018-2020

Mahdolliset palkkiot ansaintajaksolta maksetaan osittain yhtiön A-sarjan osakkeina ja osittain rahana vuonna 2021. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta avainhenkilöille aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei makseta. Yllä mainitun työsuhteen jatkumisehdon lisäksi hallitus on asettanut RSP 2018 - 2020-ohjelmalle yhtiötason taloudellisen mittarin, jonka täytyminen on edellytyksenä osakepalkkion maksamiselle ohjelman perusteella. Kyseinen mittari perustuu vertailukelpoiseen sitoutuneen pääoman tuoton (ROCE) ennen veroja keskiarvoon.

Palkkiojärjestelmän piiriin kuuluu noin 11 henkilöä. Ansaintajakson perusteella maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään noin 44 200 HKScan Oyj:n A-sarjan osaketta sisältäen rahana maksettavan osuuden. Mikäli HKScanin A-sarjan osakkeen arvo ohjelman päättyessä on enemmän kuin kolminkertainen verrattuna osakkeen arvoon ohjelman alkaessa, tämän rajan ylittävä osa palkkiosta leikataan eikä sitä makseta.

PSP 2019-2021

Palkkiot ansaintajaksolta maksetaan osittain yhtiön A-sarjan osakkeina ja osittain rahana kahdessa erässä, ensimmäinen keväällä 2022 ja toinen keväällä 2023. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta avainhenkilöille aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta. PSP 2019 - 2021-ohjelmaan sovellettava ansaintakriteeri on HKScanin operatiivinen kassavirta.

PSP 2019-2021 -ohjelmaan ovat oikeutettuja osallistumaan HKScan-konsernin johtoryhmän jäsenet, yhteensä enintään 10 henkilöä. Ansaintajakson perusteella maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään noin 1322 200 HKScan Oyj:n A-sarjan osaketta sisältäen rahana maksettavan osuuden. Mikäli HKScanin A-sarjan osakkeen arvo ohjelman päättyessä on enemmän kuin nelinkertainen verrattuna osakkeen arvoon ohjelman alkaessa, tämän rajan ylittävä osa palkkiosta leikataan eikä sitä makseta.

RSP 2019-2021

Mahdolliset palkkiot ansaintajaksolta maksetaan osittain yhtiön A-sarjan osakkeina ja osittain rahana kahdessa erässä, ensimmäinen keväällä 2022 ja toinen keväällä 2023. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta avainhenkilöille aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei makseta. Yllä mainitun työsuhteen jatkumisehdon lisäksi hallitus on asettanut RSP 2019 - 2021-ohjelmalle yhtiötason taloudellisen mittarin, jonka täytyminen on edellytyksenä osakepalkkion maksamiselle ohjelman perusteella. Kyseinen mittari perustuu vertailukelpoiseen sitoutuneen pääoman tuoton (ROCE) ennen veroja keskiarvoon.

RSP 2019-2021 ohjelmaan ovat oikeutettuja osallistumaan HKScan-konsernin johtoryhmän jäsenet, yhteensä enintään 10 henkilöä. Ansaintajakson perusteella maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään noin 881 500 HKScan Oyj:n A-sarjan osaketta sisältäen rahana maksettavan osuuden. Mikäli HKScanin A-sarjan osakkeen arvo ohjelman päättyessä on enemmän kuin nelinkertainen verrattuna osakkeen arvoon ohjelman alkaessa, tämän rajan ylittävä osa palkkiosta leikataan eikä sitä makseta.

Osakepalkkiojärjestelmän perustiedot ja tapahtumat on koottu seuraaviin taulukoihin.

Osakepohjaiset kannustimet tilikaudella 1.1.-31.12.2020

Instrumentti	PSP 2019-2021 (2.erä)	RSP 2019-2021 (2.erä)	PSP 2019-2021 (1.erä)	RSP 2019-2021 (1.erä)	PSP 2018-2020	RSP 2018-2020	Yhteensä / Keskiarvo
Osakepalkkioita enintään, brutto kpl	661 100	440 750	661 100	440 750	910 400	44 200	3 158 300
Myöntämispäivä	26.6.2019	26.6.2019	26.6.2019	26.6.2019	5.3.2018	5.3.2018	
Oikeuden syntyminen / maksu viimeistään, pvm	31.3.2023	31.3.2023	31.3.2022	31.3.2022	31.3.2021	31.3.2021	
Maksimi juoksuaika, vuotta	3,7	3,7	2,7	2,7	3,0	3,0	3,1
Jäljellä oleva juoksuaika, vuotta	2,3	2,3	1,3	1,3	0,3	0,3	1,3
Oikeuden syntymisehdot	Operatiivinen kassavirta, Työssäolovelvoite	ROCE, Työssäolovelvoite	Operatiivinen kassavirta, Työssäolovelvoite	ROCE, Työssäolovelvoite	2018: EBIT (50%), EPS (50%), 2019-2020: Operatiivinen kassavirta Työssäolovelvoite	ROCE, Työssäolovelvoite	
Henkilöitä tilikauden päättyessä	8	8	8	8	32	7	
Maksutapa	Osakkeita ja rahaa	Osakkeita ja rahaa	Osakkeita ja rahaa	Osakkeita ja rahaa	Osakkeita ja rahaa	Osakkeita ja rahaa	
Muutokset tilikauden aikana							
	PSP 2019-2021 (2.erä)	RSP 2019-2021 (2.erä)	PSP 2019-2021 (1.erä)	RSP 2019-2021 (1.erä)	PSP 2018-2020	RSP 2018-2020	Yhteensä
1.1.2020							
Myönnettyt palkkiot tilikauden alkaessa	661 100	440 750	661 100	440 750	592 272	41 600	2 837 572
Muutokset tilikauden aikana							
Myönnettyt	0	0	0	0	168 533	0	168 533
Menetetyt	11 150	7 450	11 150	7 450	70 467	2 400	110 067
Toteutetut	0	0	0	0	0	0	0
Rauenneet	0	0	0	0	0	0	0
31.12.2020							
Myönnettyt palkkiot tilikauden päättyessä	649 950	433 300	649 950	433 300	690 339	39 200	2 896 039

Käyvän arvon määrittely

IFRS2:n mukaan osakeperusteiset kannustinjärjestelmät tulee arvostaa käypään arvoon myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi oikeuden syntymisajanjakson kuluessa. Palkkion käypä arvo kirjataan omaan pääomaan ja mahdolliset palkkion lisäksi tulevat sosiaalikulut vieraaseen pääomaan. Omaan pääomaan kirjattavan osuuden käypä arvo on palkkion myöntämishetkellä HKScanin A-osakeen kurssi vähennettynä

odotetuilla osingoilla, mikäli niitä ei hyvitetä muutoin järjestelmän ehtojen mukaisesti. Rahana selvitetävän osuuden käypää arvoa tarkistetaan uudelleen jokaisena raportointipäivänä osakepalkkion maksuhetkeen asti.

Kauden aikana myönnettyjen osakepalkkioiden käypä arvo ja vaikutus tulokseen määritettiin seuraavilla parametreilla:

Tilikauden aikana myönnettyjen osakepalkkioiden arvostusparametrit

Osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	1,76
Osakkeen kurssi tilikauden päättyessä, euroa	1,96
Juoksuaika, vuotta	1,0
Odotetut osingot, euroa	0,00
Käypä arvo myöntämishetkellä yhteensä, euroa	295 945
Käypä arvo raportointihetkellä yhteensä, euroa	223 491

Osakepohjaisten kannustimien vaikutus tulokseen ja taloudelliseen asemaan tilikauden aikana

Tilikauden kustannukset, osakepohjaiset maksut, euroa	1 184 915
Omana pääomana kirjattava, euroa	1 167 916
Osakepohjaisista maksuista aiheutuva velka tilikauden lopussa, euroa	89 638
Arvio raportointihetkellä maksamattomien ohjelmien veroihin tarkoitetusta rahaosuudesta.	2 204 421

5. Poistot ja arvonalentumiset

	2020	2019
Suunnitelman mukaiset poistot	-53,8	-55,8
Käyttöoikeusomaisuuserien poistot	-10,1	-11,4
Arvonalentumiset	7,2	-13,1
Yhteensä	-56,7	-80,4

Vuonna 2019 Rauman tuotantolaitokseen uusittavaan teuraslinjaan kirjattiin 6,9 miljoonan euron arvonalentumistappio. Vuonna 2020 arvonalentumistappiota on peruutettu 3,1 miljoonaa euroa suunnitelmien täsmentymisen johdosta.

Vuonna 2019 Tanskan segmentin rakennuksiin kirjattiin 4,5 miljoonan euron arvonalentumistappio arvonalennustestin perusteella. Vuonna 2020 arvonalentumistappiota on peruutettu 4,1 miljoonaa euroa arvonalennustestin ja parantuneen kannattavuuskehityksen perusteella.

6. Liiketoiminnan muut kulut

	2020	2019
Vuokrat	-1,7	-2,0
Luovutustappiot pysyvistä vastaavista	-0,1	0,0
Tutkimus- ja kehitysmenot	-4,9	-5,8
Vapaaehtoiset henkilöstökulut	-10,7	-10,1
Energia	-38,8	-37,5
Kunnossapito	-39,6	-43,2
Mainos-, markkinointi- ja edustuskulut	-13,7	-12,6
Palvelu-, tietohallinto- ja konttorikulut	-28,0	-24,2
Valuuttajohdannaisten kurssitappiot	-1,5	-1,1
Muut kulut	-39,9	-34,4
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-179,1	-171,0

Tilintarkastuspalkkiot

Konsernin tilintarkastuspalkkiot sen riippumattomille tilintarkastajille esitetään alla olevassa taulukossa. Varsinaisen tilintarkastuksen tilintarkastusmenot liittyvät vuositilinpäätösten tarkastukseen ja niihin läheisesti liittyviin lainsäädännöllisiin toimintoihin. Tilintarkastuksen muita palkkioita ovat mm. verokonsultointi ja yritysjärjestelyissä avustaminen.

	2020	2019
Tilintarkastuspalkkiot	-0,5	-0,5
Veroneuvonta	0,0	0,0
Muut palkkiot	-0,1	-0,1
Tilintarkastusmenot yhteensä	-0,6	-0,6

Ernst & Young Oy:lle maksettiin muista kuin tilintarkastukseen liittyvistä palveluista HKScan-konsernin yhtiöille yhteensä 52 tuhatta euroa tilikauden 2020 aikana.

7. Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2020	2019
Osinkotuotot	0,4	0,5
Korkotuotot		
Korkotuotot lainoista ja saamisista	1,8	1,7
Muut rahoitustuotot	0,0	0,0
Yhteensä	2,2	2,2
Rahoituskulut		
Korkokulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenuun arvostetuista rahoitusveloista	-8,6	-8,6
Korkokulut korkojohdannaisista	-2,7	-3,1
Korkokulut vuokrasopimusveloista	-1,2	-1,4
Muut rahoituskulut		
Korkojohdannaisten käyvän arvon muutos	2,2	2,4
Muut rahoituskulut	-2,9	-3,0
Kurssierot lainoista ja saamisista	-0,1	0,0
Kurssierot johdannaisinstrumenteista	0,0	-0,2
Yhteensä	-13,2	-13,9
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-11,0	-11,7

8. Tuloverot

Tuloverot	2020	2019
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-2,4	-1,7
Aikaisempien tilikausien verot	0,0	0,1
Laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutos	-5,1	-1,4
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-7,5	-3,0
Verokannan täsmäytys, kumulatiivinen		
Kirjanpidon voitto/tappio ennen veroja	12,3	-34,5
Laskennallinen vero emoyhtiön verokannalla	-2,5	6,9
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikk. verokantojen vaikutukset	-0,3	0,4
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	0,4	0,1
Verovapaat tulot	0,1	0,1
Vähennyskelvottomat menot	-0,1	-0,1
Tilikauden tappioista kirjaamaton vero	-5,7	-10,4
Aikaisempien tilikausien vero	0,0	0,1
Aiempiä tilikautia koskevat oikaisut	0,6	0,0
Verokulu tuloslaskelmassa	-7,5	-3,0

9. Osakekohtainen tulos

	2020	2019
Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden voitto	1,2	-39,9
Hybridilainan nostokulut ja laskennallinen korko	-2,0	-2,0
Yhteensä	-0,9	-41,9
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo (1 000 kpl)	96 952	79 943
Laimennusvaikutuksella oikaistut ulkona olevat osakkeet, painotettu keskiarvo	96 952	79 943
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa/osake)	-0,01	-0,52
Laimennusvaikutuksella oikaisttu tulos (euroa/osake)	-0,01	-0,52

Taseen liitetiedot

10. Aineettomat hyödykkeet

	2020	2019
Hankintameno 1.1.	98,9	96,5
Muuntoerot	2,4	-1,1
Lisäykset	5,4	0,7
Vähennykset	-0,2	-0,1
Siirrot erien välillä	7,1	2,8
Hankintameno 31.12.	113,7	98,9
Kertyneet poistot 1.1.	-33,2	-30,2
Muuntoerot	-0,2	0,0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,1	0,1
Tilikauden poisto	-4,3	-3,1
Kertyneet poistot 31.12.	-37,5	-33,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	76,2	65,8

Ruotsin liiketoimintaan kuuluvat tavaramerkit, kirjanpitoarvoltaan 54,4 (52,2) miljoonaa euroa testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Konsernin arvion mukaan niillä on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Nämä ovat hyvin tunnettuja tavaramerkkejä, joilla on pitkä historia ja suuri vaikutus liiketoimintaan sekä kannattavuuteen ja näin kuvitellaan olevan niin myös tulevaisuudessa. Arvonalentumistestaus tehdään segmenttitasolla ja se kattaa kaikki segmentin varat (katso yksityiskohtainen määritelmä liitetiedosta 11). Jäljellä oleva tasearvo muodostuu IT-ohjelmistoista, muista tuotemerkeistä ja liittymismaksuista.

11. Liikearvo

	2020	2019
Hankintameno 1.1.	70,7	71,2
Muuntoerot	1,2	-0,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	71,8	70,7

Liikearvojen kohdistus

Kaikki konsernin liikearvon kirjaamiseen johtaneet hankinnat ovat kohdistuneet yksittäisen rahavirtaa tuottavan yksikön nettovarojen hankintaan tai liiketoiminnan hankintaan, ja liikearvo on hankintakohtaisesti kohdistettu kyseiselle rahavirtaa tuottavalle yksikölle. Liikearvoa on kohdistettu yhteensä neljälle eri rahavirtaa tuottavalle yksikölle.

Liikearvojen erittely	2020	2019
Suomi	19,8	19,8
Ruotsi	29,9	28,7
Tanska	-	-
Baltia	22,2	22,2
Yhteensä	71,8	70,7

Liikearvon lisäksi Ruotsin liiketoimintaan kuuluvat tavaramerkit, kirjanpitoarvoltaan 54,4 (52,2) miljoonaa euroa, ovat taloudelliselta vaikutusajaltaan liikearvon tavoin rajoittamattomat. Nämä testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Arvonalentumistestaus

Yhtiö laatii arvonalentumistestauslaskelmat vuosittain. Keskeisiä oletuksia laskelmissa ovat liiketoiminnan kasvunäkymät, kustannuskehitys ja käytetty diskonttokorko.

Johto tarkastelee liiketoiminnan tuloksia liiketoimintakohtaisesti, ja on tunnistanut Ruotsin, Suomen Tanskan ja Baltian maat rahavirtaa tuottaviksi yksiköiksi. Johto seuraa liikearvoa rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla.

Arvonlennustestauksessa kaikki rahavirtaa tuottavan yksikön varat testataan tulevaisuuden rahavirtaa vastaan. Rahavirtaa tuottavan yksikön liiketoiminnasta kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu arvon alentumistestauksessa käyttöarvolaskelmiin. Laskelmissa käytetyt rahavirta-arviot perustuvat johdon taloudellisiin suunnitelmiin. Terminaali rahavirta on ekstrapoloitu käyttäen varovaista kasvukerrointa (1,5 prosenttia Baltiassa ja muualla 0,5 prosenttia). Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kasvukertoimet ennustejakson jälkeiselle ajalle eivät ylitä rahavirtaa tuottavien yksiköiden pitkäaikaista historiallista kasvua.

Korkokanta on määritelty oman ja vieraan pääoman painotettuna keskikustannuksena (WACC). Korkokannan laskenta perustuu samalla alalla toimivien yhtiöiden (verrokkiryhmä) markkinatietoon. Lisäksi laskennassa on huomioitu markkina-aluekohtaiset riskit. Suomen ja Tanskan toimintojen korkeampi riski on huomioitu rahavirtaa tuottavan yksikön diskonttauskorossa. Koronapandemian ja eläintautien odotettu vaikutus sisältyy johdon taloudellisiin suunnitelmiin. Koronapandemian ja eläintautien pitkän aikavälin vaikutuksiin liittyvä epävarmuus sisältyy diskonttauskorkoon. Käytetyt korkokannat ennen veroja ovat Ruotsissa 9,0 (9,3) prosenttia, Suomessa 7,6 (8,5) prosenttia, Tanskassa 10,3 (10,1) prosenttia ja Baltiassa 7,3 (7,5) prosenttia.

Kunkin rahavirtaa tuottavan yksikön herkkyys arvon alentumiselle testataan diskonttauskorkoa ja tulevaa rahavirtaa muuttamalla. Herkkyysanalyysin perusteella yhden prosenttiyksikön nousu diskonttauskorossa johtaisi arvon alentumiseen joka olisi 4 miljoonaa euroa Tanskassa ja 14 miljoonaa euroa Baltiassa. Jos testauksen EBITDA olisi 10 % pienempi, pitäisi kirjata arvon alentuminen joka olisi 10 miljoonaa euroa Tanskassa ja 29 miljoonaa euroa Baltiassa. Seuraavat korkokannan nousut prosenttiyksiköissä eivät johtaisi arvon alentumiseen, olettaen että muut tekijät pysyvät muuttumattomina: Ruotsi 3,4, Suomi 1,7, Tanska 0,0, Baltia 0,2. Tulevaisuuden rahavirrat testauksessa ylittivät testattavat varat seuraavasti: 0 miljoonaa euroa Tanskassa ja 4 miljoonaa euroa Baltiassa.

Oheinen taulukko esittää testauksessa käytetyn EBITDAn miljoonina euroina.

	2019	2020	2021	terminaali
Ruotsi	20,8	28,9	33,0	33,0
Suomi	29,3	33,9	38,4	52,4
Tanska	1,8	6,5	5,9	8,8
Baltia	13,9	13,9	16,6	17,6

Muissa tekijöissä johdon käsityksen mukaan käytettyjen oletusten kohtuulliset muutokset eivät johda arvon alentumisiin Ruotsin tai Suomen segmentin liikearvoissa. Äkilliset ja muut kuin jokseenkin mahdolliset muutokset rahavirtaa tuottavien yksiköiden toimintaympäristössä voivat johtaa pääomakustannusten kasvamiseen tai tilanteeseen, jossa rahavirtaa tuottavalle yksikölle joudutaan arvioimaan selkeästi alhaisemmat rahavirrat. Tällaisessa tilanteessa arvon alentumistappioiden kirjaaminen on todennäköistä.

Arvonlennustestin perusteella tehtiin 4,1 miljoonan euron arvon alentumisen peruutus Tanskan segmenttiin. Arvon alentumisen peruutus kohdistui rakennuksiin, joihin tehtiin edellisenä vuonna 4,5 miljoonan euron arvonlennus.

12. Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet 2020	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	10,5	529,9	764,2	20,3	19,6	1 344,5
Muuntoerot	0,1	2,4	7,3	0,0	0,5	10,3
Lisäykset	37,8	1,3	4,4	0,9	33,7	78,1
Vähennykset	-0,1	-6,0	-6,9	-0,9	0,0	-13,9
Siirrot erien välillä	0,1	4,2	21,7	0,1	-33,2	-7,1
Hankintameno 31.12.	48,4	531,8	790,8	20,4	20,5	1 411,8
Kertyneet poistot 1.1.	0,0	-332,0	-600,4	-17,4	-	-949,8
Muuntoerot	-	-2,6	-5,7	0,0	-	-8,2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	6,4	7,2	0,2	-	13,8
Tilikauden poisto	-	-13,6	-35,0	-0,9	-	-49,5
Arvonlennusten palautukset	-	4,1	3,1	-	-	7,2
Kertyneet poistot 31.12.	0,0	-337,7	-630,7	-18,1	-	-986,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	48,4	194,1	160,1	2,3	20,5	425,3
Käyttöoikeusomaisuuserät (liite 13)	2,2	15,6	15,6	0,0	0,0	33,3
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	50,5	209,7	175,6	2,3	20,5	458,7

Aineelliset hyödykkeet 2019	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	10,6	526,1	742,9	19,4	25,0	1 324,0
Muuntoerot	0,0	-1,2	-3,1	0,0	-0,2	-4,5
Lisäykset	-	1,0	4,4	1,1	24,5	31,0
Vähennykset	-	-0,2	-2,3	-0,6	-	-3,1
Arvonlennukset	-	-	-	-	-1,8	-1,8
Siirrot erien välillä	-	4,2	22,3	0,5	-28,0	-1,1
Hankintameno 31.12.	10,5	529,9	764,2	20,3	19,6	1 344,5
Kertyneet poistot 1.1.	0,0	-315,1	-560,2	-16,2	-	-891,6
Muuntoerot	-	1,2	2,3	0,0	-	3,5
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	0,2	2,3	-0,1	-	2,4
Tilikauden poisto	-	-13,8	-37,8	-1,1	-	-52,7
Arvonlennukset	-	-4,5	-6,9	-	-	-11,4
Kertyneet poistot 31.12.	0,0	-332,0	-600,4	-17,4	-	-949,8
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	10,5	197,9	163,8	2,9	19,6	394,7
Käyttöoikeusomaisuuserät (liite 13)	10,0	18,7	15,7	-	-	44,3
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	20,5	216,6	179,5	2,9	19,6	439,1

Muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet sisältävät 1,0 (1,3) miljoonaa euroa biologisia hyödykkeitä. Nämä ovat teuraseläimiä tuottavia eläimiä, ja ne on arvostettu hankintamenuun, josta on vähennetty eläinten ikääntymisestä aiheutuva käyttöarvon alenemista vastaava kustannus. Tuottaville eläimille ei ole olemassa markkinahintaa.

13. Käyttöoikeusomaisuuserät ja vuokrasopimusvelat

Yhtiö vuokraa maa-alueita, toimitiloja, koneita ja ajoneuvoja. Yhtiön vuokrasopimusten kesto vaihtelee koneiden ja laitteiden muutamista vuosista maa-alueiden kymmeneen vuosiin. Lyhytaikaisten ja arvoltaan vähäisten vuokrasopimusten osalta liiketoiminnan muihin kuluihin kirjattu kustannus oli -1,7 (-2,0) miljoonaa euroa.

Vuoden 2020 maa- ja vesialueiden vähennys johtui Vantaan tontin ostosta. Vuoden 2019 maa- ja vesialueen lisäys johtui Vantaan tontin vähimmäisvuokra-ajan pidennyksestä.

Vuoden 2021 loppupuolella yhtiö siirtyi käyttämään vuokralaisena uutta logistiikka-keskusta Virossa. Kohteeseen on tehty 10 vuoden vuokrasopimus. Käyttöön otosta aiheutuu käyttöoikeusomaisuuserän ja vuokrasopimusvelan kasvu noin 8 miljoonalla eurolla.

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä	Vuokrasopimusvelka
Kirjanpitoarvo kauden alussa 1.1.2020	10,0	18,7	15,7	44,3	46,3
Muuntoerot	-	0,2	0,1	0,3	0,3
Lisäykset	0,3	2,0	4,9	7,2	7,2
Vähennykset	-7,7	-0,2	-	-8,0	-7,9
Poistot ja arvonalentumiset	-0,4	-4,6	-5,1	-10,1	-
Siirto toiseen tase-erään	-	-	-	-	0,0
Muu muutos	-	-0,4	0,0	-0,4	-
Maksut	-	-	-	-	-10,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	2,2	15,6	15,6	33,3	35,6

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä	Vuokrasopimusvelka
Kirjanpitoarvo kauden alussa 1.1.2019	6,4	19,7	20,0	46,1	46,8
Muuntoerot	-	-0,2	-0,1	-0,2	-0,2
Lisäykset	4,8	3,2	3,3	11,3	11,3
Vähennykset	-	0,4	0,0	0,4	-
Poistot ja arvonalentumiset	-1,3	-4,4	-5,8	-11,4	-
Siirto toiseen tase-erään	-	0,0	-1,8	-1,8	0,0
Maksut	-	-	-	-	-11,6
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	10,0	18,7	15,7	44,3	46,3

	2020	2019
Käyttöoikeusomaisuuserien poistot	-10,1	-11,4
Korkokulu vuokrasopimusvelalle	-1,2	-1,4
Yhteensä tuloslaskelmaan kirjattu	-11,3	-12,8

Vuokrasopimusvelkojen maturiteettijakauma on esitetty korollisten velkojen liitetiedossa numero 24.

14. Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä

	2020	2019
Hankintameno 1.1.	20,8	21,1
Muuntoerot	0,1	-0,1
Lisäykset	0,0	0,0
Arvonalennukset	-	-0,2
Vähennykset	-0,6	-
Hankintameno 31.12.	20,3	20,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	21,6	20,8
Vaikutus konsernin tulokseen:		
Osakkuusyritykset	0,9	-0,1
Yhteisyritykset	1,0	0,5
Yhteensä	1,9	0,4
Kirjanpitoarvot konsernin taseessa:		
Osakkuusyritykset	9,9	9,9
Yhteisyritykset	11,6	10,9
Yhteensä	21,6	20,8

Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt osakkuus- ja yhteisyritykset on lueteltu liitetiedossa 27. Konsernilla ei ole yksittäisiä merkittäviä osakkuus- tai yhteisyrityksiä. Konserni harjoittaa osakkuus- ja yhteisyritysten kautta liiketoimintaa mm. harjoittamalla teurastusta, leikkuuta, lihan jatkojalostusta ja käyttämällä vuokraus-, jätteiden hävittämis-, tutkimus- ja neuvontapalveluita.

Konsernin osuuteen osakkuus- ja yhteisyrityksissä ei liity ehdollisia velkoja.

15. Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Rahoitusinstrumentit luokittain 2020

	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Jaksotettuun hankintameno- arvostetut rahoitusvarat	Oman pääoman instrumentit käypään arvoon laajan tuloksen kautta	Suojaus- laskennassa olevat johdannaiset	Jaksotettuun hankintameno- arvostetut rahoitusvelat	Yhteensä	Käypä arvo	Käyvän arvon hierarkia
Taseen varat								
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset	-	6,2	-	-	-	6,2	-	-
Muut osakkeet ja osuudet	-	-	12,2	-	-	12,2	12,2	3
Myyntisaamiset ja muut saamiset*	-	116,1	-	-	-	116,1	-	-
Johdannaiset	-	-	-	-0,1	-	-0,1	-0,1	2
Rahat ja pankkisaamiset	-	46,8	-	-	-	46,8	-	-
Yhteensä	0,0	169,1	12,2	-0,1	0,0	181,3	-	-
* ¹⁾ Myyntisaamisten ja muiden saamisten tasearvo 122,4 miljoonaa euroa sisältää johdannaisia -0,1 miljoonaa euroa sekä rahoitusinstrumentteihin kuulumattomia ennakkomaksuja ja muita eriä 6,0 miljoonaa euroa.								
Taseen velat								
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	-	-	-	-	249,2	249,2	-	-
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	-	-	-	-	0,0	0,0	-	-
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	-	-	-	-	97,2	97,2	-	-
Johdannaiset*	5,3	-	-	-	-	5,3	5,3	2
Ostovelat ja muut velat*	-	-	-	-	222,7	222,7	-	-
Yhteensä	5,3	0,0	0,0	0,0	569,1	574,5	-	-
* ¹⁾ Ostovelkojen ja muiden velkojen tasearvo 226,8 miljoonaa euroa sisältää johdannaisia 3,6 miljoonaa euroa ja rahoitusinstrumentteihin kuulumattomia ennakkomaksuja 0,5 miljoonaa euroa.								

Rahoitusinstrumentit luokittain 2019

	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Jaksotettuun hankintameno- arvostetut rahoitusvarat	Oman pääoman instrumentit käypään arvoon laajan tuloksen kautta	Suojaus- laskennassa olevat johdannaiset	Jaksotettuun hankintameno- arvostetut rahoitusvelat	Yhteensä	Käypä arvo	Käyvän arvon hierarkia
Taseen varat								
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset	-	3,2	-	-	-	3,2	-	-
Muut osakkeet ja osuudet	-	-	11,7	-	-	11,7	11,7	3
Myyntisaamiset ja muut saamiset*	-	118,2	-	-	-	118,2	-	-
Johdannaiset	-	-	-	0,6	-	0,6	0,6	2
Rahat ja pankkisaamiset	-	37,5	-	-	-	37,5	-	-
Yhteensä	0,0	158,9	11,7	0,6	0,0	171,2	-	-

* Myyntisaamisten ja muiden saamisten tasearvo 124,7 miljoonaa euroa sisältää johdannaisia 0,4 miljoonaa euroa sekä rahoitusinstrumentteihin kuulumattomia ennakkomaksuja ja muita eriä 8,9 miljoonaa euroa.

Taseen velat								
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	-	-	-	-	262,7	262,7	-	-
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	-	-	-	-	-0,1	-0,1	-	-
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	-	-	-	-	50,6	50,6	-	-
Johdannaiset*	6,4	-	-	-	-	6,4	6,4	2
Ostovelat ja muut velat*	-	-	-	-	224,8	224,8	-	-
Yhteensä	6,4	0,0	0,0	0,0	538,0	544,4	-	-

* Ostovelkojen ja muiden velkojen tasearvo 228,2 miljoonaa euroa sisältää johdannaisia 3,2 miljoonaa euroa ja rahoitusinstrumentteihin kuulumattomia ennakkomaksuja 0,3 miljoonaa euroa.

Muut osakkeet ja osuudet sisältävät omistuksia listaamattomissa yhtiöissä, ja ne arvostetaan hankintameno- arvoon, sillä sen arvioidaan olevan asianmukainen arvio käyvästä arvosta. Näiden arvon muutos vuosien välillä johtuu muuntoerosta. Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä siinä tapauksessa, että toiset sopimuspuolet eivät pysty täyttämään rahoitusinstrumentteihin liittyviä

veloitteitaan. Muiden kuin käypään arvoon kirjattujen rahoitusinstrumenttien käypä arvo (hierarkia 2) on lähellä tasearvoa, minkä vuoksi niitä ei ole esitetty erikseen. 125,4 miljoonan euron joukkovelkakirjalaina, jonka tasearvo on 124,2 miljoonaa euroa, markkina-arvo vuoden 2020 lopussa on 120,7 miljoonaa euroa.

16. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennallisten verosaamisten erittely

	1.1.2020	Muuntoero	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.2020
Eläke-etuudet	8,3	0,3	0,0	0,1	8,6
Muut jaksotuserot	2,7	0,0	-0,9	-	1,9
Hyllypoistot	9,9	-	-	-	9,9
Vähennyskelvottomat korot	4,5	-	-	-	4,5
Vahvistetut tappiot	18,2	-	-2,4	-	15,8
Suojauslaskennasta syntyvät	-0,2	0,0	-	0,3	0,1
Yhteensä	43,4	0,3	-3,2	0,4	40,9

Laskennallisten verovelkojen erittely

	1.1.2020	Muuntoero	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.2020
Poistoerot	3,0	0,1	2,0	-	5,1
Muut jaksotuserot	1,2	0,0	-0,1	-	1,1
Konsolidoinnista syntyvät	12,4	0,5	0,0	-	12,8
Yhteensä	16,6	0,6	1,9	-	19,0

Laskennallisten verosaamisten erittely

	1.1.2019	Muuntoero	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.2019
Eläke-etuudet	7,1	-0,1	0,2	1,1	8,3
Muut jaksotuserot	3,9	0,0	-1,2	-	2,7
Hyllypoistot	9,9	-	-	-	9,9
Vähennyskelvottomat korot	4,5	-	-	-	4,5
Vahvistetut tappiot	18,8	-	-0,6	-	18,2
Suojauslaskennasta syntyvät	-0,9	0,0	-	0,7	-0,2
Yhteensä	43,3	-0,1	-1,5	1,8	43,4

Laskennallisten verovelkojen erittely

	1.1.2019	Muuntoero	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.2019
Poistoerot	2,8	0,0	0,2	-	3,0
Muut jaksotuserot	1,4	0,0	-0,2	-	1,2
Konsolidoinnista syntyvät	12,7	-0,2	-0,1	-	12,4
Yhteensä	16,9	-0,2	-0,1	0,0	16,6

30,2 miljoonaa euroa laskennallisesta verosaamisesta tulee konsernin Suomen toimintojen tappioista, hyllypoistoista ja vähennyskelvottomista korkokuluista. Suomen toimintojen tappioista kirjatun laskennallisen verosaamisen kasvu vuonna 2018 johtui Rauman tehtaan käynnistysvaiheen tappioista, jotka ovat luonteeltaan tilapäisiä.

Yhtiö voi pienentää tappioiden vanhenemisen riskiä lykkäämällä verotuksen poistoja. Asteittainen verosaamisen vähennys tapahtuu turnaround-ohjelman vaikuttaessa.

Laskennalliset verosaamiset odotetaan tulevan käytetyksi alle 10 vuoden aikana. Arvio perustuu nykyiseen kolmivuotiseen liiketoimintasuunnitelmaan, jonka implementointi on sujunut hyvin. Suunnitelmiin aina liittyvää epävarmuutta on pienennetty arvioimalla erittäin varovainen liiketuloksen kasvu vuonna 2022 ja sen jälkeen. Koronapandemialla on vain vähäinen vaikutus odotettuun käyttöaikaan. Laskennallisen verosaamisen käyttö perustuu tulevaisuuden verotettaviin tuloihin, ja oletukseen, että verolainsäädännössä ei tapahdu merkittäviä negatiivisia muutoksia. Lisäksi poistojen hyllyttämisellä ja korkojen vähennyskelvottomuudella voidaan nopeuttaa tappioiden käyttöä ennen kuin ne vanhenevat. Hyllypoistoja ja vähennyskelvottomia korkoja voidaan käyttää ikuisesti.

Vuonna 2020 yhtiö pystyi käyttämään verotuksen tappioita parantuneen liiketuloksen ja poistojen hyllyttämisen johdosta. Tämän seurauksena 2,3 (1,0) miljoonaa euroa laskennallista verosaamista käytettiin ja kirjattiin kuluksi 2020. Kirjaamaton laskennallinen verosaaminen Suomessa vuoden 2020 lopussa oli 16,6 miljoonaa euroa. Suomen toimintojen tappiot verotuksessa vanhenevat seuraavasti: 21,5 miljoonaa euroa vuonna 2023, 10,2 miljoonaa euroa vuonna 2024, 5,3 miljoonaa euroa vuonna 2025, 17,8 miljoonaa euroa vuonna 2027, 27,5 miljoonaa euroa vuonna 2028 ja 10,3 miljoonaa euroa vuonna 2029.

Ulkomaisten tytäryritysten jakamattomista voittovaroista, 19,3 (21,6) miljoonaa euroa, ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa, koska varoilla on turvattu ulkomaisten yritysten omat investointitarpeet.

Konsernilla oli 31.12.2020 31,5 (26,1) miljoonaa euroa kirjaamatonta laskennallista verosaamista.

17. Vaihto-omaisuus

	2020	2019
Aineet ja tarvikkeet	59,8	59,3
Keskeneräiset tuotteet	4,6	4,7
Valmiit tuotteet	47,5	41,8
Muu vaihto-omaisuus	0,5	0,2
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	1,5	1,9
Biologiset hyödykkeet	5,2	7,5
Vaihto-omaisuus yhteensä	119,0	115,5

Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon hierarkia on 2. Vuoden aikana ei ollut tasojen välisiä siirtoja. Elävien eläimien käypä arvo johdetaan listatuista teurastettujen eläinten markkinahinnoista käyttäen historiallista saantoa.

Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos oli -2,0 (2,3) miljoonaa euroa.

18. Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset

	2020	2019
Myyntisaamiset osakkuusyrittäiltä	0,8	1,3
Muut saamiset osakkuusyrittäiltä	0,4	0,2
Lyhytaikaiset saamiset osakkuusyrittäiltä	1,1	1,5
Myyntisaamiset	104,5	110,0
Lainasaamiset	0,0	0,0
Muut saamiset	9,2	5,0
Lyhytaikaiset saamiset muilta	113,7	115,0
Lyhytaikaiset johdannaissaamiset	-0,1	0,4
Korkosaamiset	1,6	1,8
Muut siirtosaamiset	6,0	8,7
Lyhytaikaiset siirtosaamiset	7,6	10,5
Myynti- ja muut saamiset	122,4	127,4
Verosaamiset (tuloverot)	-	0,2
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	122,4	127,6

Myyntisaamisten ikäjakauma ja arvonalentumistappioksi kirjatut erät

	2020	Odotettavissa oleva tappioaste	Arvonalentumistappiot	Netto 2020
Erääntymättömät	101,4	0,01 % - 0,1 %	-0,10	101,3
Erääntyneet:				
Alle 30 päivää	3,6	0,01 % - 0,1 %	0,0	3,6
30-60 päivää	0,2	30 % - 35 %	-0,1	0,2
61-90 päivää	0,0	30 % - 35 %	0,0	0,0
yli 90 päivää*	0,6	50 % - 55 %	-0,4	0,2
Yhteensä	105,9		-0,6	105,3

* Muodostuu mm. eläintiluksista kuitattavista saatavista.

	2019	Odotettavissa oleva tappioaste	Arvonalentumistappiot	Netto 2020
Erääntymättömät	104,9	0,01 % - 0,1 %	-0,03	104,9
Erääntyneet:				
Alle 30 päivää	5,7	0,01 % - 0,1 %	0,0	5,7
30-60 päivää	0,4	30 % - 35 %	-0,1	0,3
61-90 päivää	0,1	30 % - 35 %	-0,1	0,0
yli 90 päivää*	1,1	50 % - 55 %	-0,7	0,4
Yhteensä	112,2		-1,0	111,3

* Muodostuu mm. eläintiluksista kuitattavista saatavista.

Konsernin käyttämät luottotappiovarausprosentit edustavat pitkäaikaista keskimääräistä luottotappiohistoriaa huomioiden johdon näkemys ja painotukset tulevasta vuodesta. Lisäksi luottotappiovarauksen määrässä on huomioitu eläinsaataviin liittyvä kuittausoikeus. Tästä johtuen yli 90 päivää vanhoja saamisia ei ole kokonaan alaskirjattu. Koronapandemia ei ole merkittävästi vaikuttanut toteutuneisiin tai odotettavissa oleviin luottotappioihin.

Myyntisaamisiin liittyvän tappiota koskevan vähennyserän 31.12. saldon täsmäytys vähennyserän alkusaldoon:

	2020	2019
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.	1,0	0,8
Tilikauden aikana lopullisiksi luottotappioiksi perimiskelvottomina kirjatut saamiset	-0,3	-2,4
Varauksen ylitys	0,0	1,6
Tilikaudelle tulosvaikutteisesti kirjattu tappiota koskevan vähennyserän lisäys	0,6	1,0
Peruutettu käyttämätön määrä	-0,7	0,0
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.	0,6	1,0

19. Rahavarat

Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä siinä tapauksessa, että toiset sopimuspuolet eivät pysty täyttämään rahoitusinstrumentteihin liittyviä velvoitteitaan.

Rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat muodostuvat seuraavasti:

	2020	2019
Rahat ja pankkisaamiset	46,8	37,5
Lyhytaikaiset rahamarkkinasijoitukset	-	-
Muut rahoitusarvopaperit	-	-
Rahavarat yhteensä	46,8	37,5

Rahavaroihin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä.

20. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

Seuraavassa on esitetty ulkona olevien osakkeiden lukumäärän muutosten vaikutukset.

	Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä (1 000 kpl)	Osake-pääoma (Meur)	Ylikurssi-rahasto (Meur)	Sijoitettu vapaa oma pääoma (Meur)	Omat osakkeet (Meur)	Yhteensä (Meur)
1.1.2019	54 034	66,8	72,9	143,5	0,0	283,1
31.12.2019	96 952	66,8	72,9	215,4	-4,8	350,3
1.1.2020	96 952	66,8	72,9	215,4	-4,8	350,3
31.12.2020	96 952	66,8	72,9	215,4	-4,8	350,3

Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti. Yhtiön osakkeet jakautuvat A- ja K-sarjoihin, jotka eroavat toisistaan sillä tavoin kuin yhtiöjärjestyksessä on määrätty. Kaikilla osakkeilla on yhtäläinen osinko-oikeus. K-osakkeella on 20 ääntä ja A-osakkeella 1 ääni. A-sarjan osakkeita on 93 551 781 kpl ja K-sarjan osakkeita 5 400 000 kpl.

Seuraavassa on esitetty oman pääoman rahastojen kuvaukset:

Ylikurssirahasto

Kun osakeanneista on päätetty vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikana, osakemerkinnöistä saadut rahasuoritukset tai muut vastikkeet on kirjattu osakepääomaan ja ylikurssirahastoon järjestelyiden ehtojen mukaisesti, transaktiokuluilla vähennettynä.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

Omat osakkeet

HKScanin hallussa oli tilivuoden 2020 alussa ja lopussa yhteensä 2 000 000 omaa A-osaketta. Vuoden lopussa niiden markkina-arvo oli 3,9 miljoonaa euroa ja osuus kaikista osakkeista 2,02 prosenttia ja äänimäärästä 1,0 prosenttia. Hankintameno esitetään taseessa oman pääoman vähennyksenä.

Muuntoerot

Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot sekä ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksista syntyneet voitot ja tappiot silloin, kun suojauslaskennan edellytykset ovat täyttyneet.

Arvonmuutosrahasto ja muut rahastot

Nämä rahastot ovat myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutoksia varten ja rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutoksia varten. Arvonmuutosrahasto sisältää 0,6 (0,6) miljoonaa euroa muita kuin suojausinstrumentteihin liittyviä eriä. Seuraavassa on erittely suojausinstrumenttien rahaston tapahtumista tilikauden aikana.

Suojausinstrumenttien rahasto	2020	2019
Käyvän arvon rahasto ja suojausinstrumenttien rahasto 1.1.	0,4	4,6
Opo:oon tilikaudella kirjattu määrä (tehokas osa), hyödykejohdann.	-1,9	-4,5
Laskennallisen verosaamisen osuus kauden muutoksista	0,1	0,3
Käyvän arvon rahasto ja suojausinstrumenttien rahasto 31.12.	-1,3	0,4

Laajasta tuloslaskelmasta tuloslaskelmaan uudelleenluokitellut voitot tai tappiot olivat 0,2 (3,6) miljoonaa euroa hyödykejohdannaisista.

Osingot

Vuonna 2020 osinkoa jaettiin 0,00 (0,00) euroa osakkeelta, yhteensä 0,0 (0,0) miljoonaa euroa. Raportointikauden päättymispäivän jälkeen hallitus on ehdottanut, että yhtiö ei jaa osinkoa vuodelta 2020.

Hybridilaina

Syyskuussa 2018 konserni laski liikkeeseen 40 miljoonan euron hybridijoukkovelkakirjalainan vahvistaakseen yhtiön pääomarakennetta. Kesäkuussa 2019 osakeannin yhteydessä toteutettujen konversioiden jälkeen hybridilainan koko on 25,9 miljoonaa euroa. Hybridilainaa käsitellään IFRS-konsernitilinpäätöksessä omana pääomana. Hybridilainan kuponkikorko on kiinteä 8,00 prosenttia vuodessa. Lainalla ei ole määrättyä eräpäivää, mutta konsernilla on oikeus lunastaa laina takaisin ensimmäistä kertaa viiden vuoden kuluttua hybridilainan liikkeeseenlaskupäivästä sekä tätä seuraavina vuotuisina koronmaksupäivinä. Koronmaksuvelvoite syntyy, jos yhtiökokous päättää jakaa osinkoa. Jos osinkoa ei jaeta, yhtiö päättää koron maksusta erikseen. Hybridilainalla on taseen ulkopuolista kertynyttä korkoa 0,6 miljoonaa euroa. Koron maksu kirjataan kertyneistä voittovaroista.

21. Eläkevelvoitteet

	2020	2019
Eläkevelka/-saaminen taseessa		
Eläkevelvoitteet, etuuspohjaiset	42,2	40,3
Muut pitkäaikaiset eläkevelvoitteet	0,9	0,8
Eläkevelka (+)/-saaminen (-) taseessa	43,1	41,1

Konsernin etuuspohjaiset eläkejärjestelyt muodostuvat emoyhtiön entisen toimitusjohtajan eläkevastuusta, mikä on rahastoimaton sekä Ruotsin eläkeohjelmasta, mikä on rahastoitu. Entiseen toimitusjohtajaan liittyvä yhtiön etuuspohjainen eläkesitoutus 31.12.2020 oli 2,5 miljoonaa euroa. Jäljellä oleva eläkevastuu liittyy Ruotsin eläkeohjelmaan. Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt altistavat konsernin useille eri riskeille, kuten diskonttauskoron muutokset, palkkakehitys, inflaatio ja elinajanodote. Odotettu kontribuutio järjestelyihin vuonna 2021 on 1,8 miljoonaa euroa.

Ruotsin etuuspohjainen eläkejärjestely on ITP2-järjestely, ja se perustuu loppupalkkaan. HKScanilla on Ruotsissa eläkesäätiö toimihenkilöiden eläkevelvoitteiden varmistamiseksi ITP2-järjestelyn mukaisesti. Vain uudet vuonna 1979 tai sitä ennen syntyneet toimihenkilöt voivat valita ITP2-järjestelyn. Eläkesäätiön hallituksessa on sekä työnantajan että työntekijöiden edustajia. Järjestelmän varat on sijoitettu eri rahastoihin säätiön hallituksen määrittelemän jaon mukaisesti. Ruotsalaiset yritykset voivat turvata uudet eläkevelvoitteet taseen varausten tai eläkerahastoavustusten kautta. Eläkevelvoitteeseen liittyen pitää ottaa vakuutus. Ruotsissa eläkejärjestelyihin sovelletaan erityistä eläkeveroa.

Yhteenveto etuuspohjaisista eläkevelvoitteista	2020	2019
Velvoitteen nykyarvo	-108,3	-104,5
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	76,5	74,3
Eriytynen eläkevero	-7,7	-7,3
Rahastoitujen eläkevelvoitteiden netto	-39,7	-37,6
Rahastoimattomat eläkevelvoitteet	-2,5	-2,7
Etuuspohjaiset eläkevelvoitteet yhteensä	-42,2	-40,4

Tuloslaskelman eläkekulu	2020	2019
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	-1,0	-1,2
Korkokulu	-1,5	-2,3
Korkotuotto	1,0	1,6
Aikainen eläköityminen	0,0	-0,1
Eriytynen eläkevero	-0,3	-0,4
Etuuspohjainen eläkekulu	-1,8	-2,4
Maksupohjainen eläkekulu	-28,0	-27,5
Kauden eläkekulu yhteensä	-29,8	-29,8

Laajan tuloslaskelman eläkekulut	2020	2019
Vakuutusmatemaattiset muutokset	-0,3	-4,3
Eriytynen eläkevero	-0,1	-1,0
Tuloveron vaikutus	0,1	1,1
Laajan tuloslaskelman eläkekulut yhteensä (verojen jälkeen)	-0,3	-4,2

Seuraavat tiedot koskevat rahastoitua etuus pohjaista eläkevelvoitetta, joka konsernilla on Ruotsissa.

Velvoitteen nykyarvo	2020	2019
Saldo 1.1.	-104,5	-101,5
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	-1,0	-1,2
Korkokulu	-1,5	-2,3
Aikainen eläköityminen	0,0	-0,1
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:		
Taloudellisten oletusten muutosten vaikutus	-3,0	-7,3
Kokemusperusteiset muutokset	0,7	0,8
Valuuttakurssierot	-4,3	1,9
Maksusuoritukset	5,2	5,1
Velvoitteet yhteensä 31.12.	-108,3	-104,5

Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	2020	2019
Saldo 1.1.	74,3	75,7
Korkotuotto	1,0	1,6
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät (kokemusperusteiset voitot)	2,0	2,2
Valuuttakurssierot	3,1	-1,4
Velvoitteen täyttämiset	-3,8	-3,8
Varat yhteensä 31.12.	76,5	74,3

Merkittävät vakuutusmatemaattiset oletukset, %	2020	2019
Diskonttaus korko	1,00	1,40
Palkkojen nousu	1,80	2,00
Inflaatio	1,5	1,7
Henkilöstön vaihtuvuus	4	4
Elinajanodote	DUS 14	DUS 14

Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen luokittelu, %	2020	2019
Korkorahastot	69	70
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	31	30

Herkkyyshanalyysi 2020, vaikutus velvoitteisiin (+vähennys/-lisäys), Meur	Muutos	Käytetty arvo	Muutos
Diskonttaus korko	-0,50 %	1,00 %	0,50 %
	-8,3	-108,3	7,4
Palkkojen nousu	-0,50 %	1,80 %	0,50 %
	0,9	-108,3	-1,1
Inflaatio	-0,50 %	1,50 %	0,50 %
	6,6	-108,3	-7,3
Elinajanodote	-1 vuosi	DUS 14	1 vuosi
	5,0	-108,3	-5,1

Velvoitteen keskimääräinen kesto on 14 vuotta.

22. Varaukset

	1.1.2020	Muuntoerot	Varausten lisäykset	Käytetty tk:n aikana (-)	Varausten peruutukset	Siirrot erien välillä	31.12.2020
Pitkäaikaiset varaukset	6,2	0,0	-	-0,1	-0,9	-	5,2
Lyhytaikaiset varaukset	1,7	0,0	3,3	-1,5	-	-	3,5
Yhteensä	7,9	0,0	3,3	-1,6	-0,9	0,0	8,7

	1.1.2019	Muuntoerot	Varausten lisäykset	Käytetty tk:n aikana (-)	Varausten peruutukset	Siirrot erien välillä	31.12.2019
Pitkäaikaiset varaukset	7,0	0,0	-	-0,1	-	-0,6	6,2
Lyhytaikaiset varaukset	0,7	0,0	1,9	-1,6	-	0,6	1,7
Yhteensä	7,6	0,0	1,9	-1,7	0,0	0,0	7,9

Vuonna 2020 on kirjattu lyhytaikaisiin varauksiin 3,3 miljoonaa euroa liittyen Tanskan veroviranomaisten päätökseen, jonka mukaan yhtiön tulisi maksaa takaisin aiemmin saatuja energiaverojen palautuksia. Ei voida sulkea pois mahdollisuutta, että tällä hetkellä vireillä olevan asian lisäksi yhtiölle määrätään erikseen seuraamusmaksuja verotarkastuksen seurauksena. HKScan Denmark A/S tulee valittamaan saadusta päätöksestä.

Vuonna 2017 Rauman tuotantolaitoksen hankintamenon osana on kirjattu tontin ennallistamisvaraus 5,0 miljoonaa euroa pitkäaikaisiin varauksiin. Summa perustuu arvioon. Varaus sisältyy rakennuksen arvoon ja se poistetaan tontin vuokrasopimuksen aikana.

Oikeudelliset asiat

Jotkin konserniyhtiöistä ovat, ja hyvin todennäköisesti tulevat jatkossakin olemaan, osallisina erilaisissa oikeusprosesseissa ja tutkinnoissa, joita syntyy ajoittain. Näiden seurauksena konsernille voi aiheutua merkittäviä kustannuksia, joita vakuutusuoja ei välttämättä kata ja jotka voivat vaikuttaa liiketoimintaan ja maineeseen. Vaikka johto ei odotakaan minkään näistä oikeusprosesseista vaikuttavan olennaisen haitallisesti konsernin taloudelliseen asemaan, riita-asioihin liittyy olennaisesti lopputuloksen vaikea ennakoitavuus. Siksi konserni saattaa tulevaisuudessa olla tuomioistuinten päätösten kohteena tai osapuolena vaateita koskevilla sovintoratkaisuissa, joilla voi olla olennaisia haitallisia vaikutuksia konsernin toiminnan tulokselle ja rahavirroille.

23. Vieras pääoma

	2020	2019
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Korollinen		
Joukkovelkakirjalaina	124,2	123,5
Rahalaitoslainat	90,6	94,2
Eläkelainat	6,4	8,6
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat	26,4	36,5
Muut velat	1,6	-
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	249,2	262,7
Koroton		
Muut velat	0,0	-0,1
Johdannaiset	1,8	3,2
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	1,8	3,1
Pitkäaikaiset varaukset	5,2	6,2
Laskennallinen verovelka	19,0	16,6
Eläkevelvoitteet	43,1	41,1
Pitkäaikainen vieras pääoma	318,3	329,8
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma		
Yritystodistus	71,6	34,9
Eläkelainat	2,1	2,1
Rahalaitoslainat	13,6	3,6
Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat	9,2	9,8
Muut velat	0,6	0,2
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	97,2	50,6

	2020	2019
Ostovelat ja muut velat		
Saadut ennakot	0,5	0,3
Ostovelat	117,6	128,1
Asiakashyvitykset	7,4	6,3
Siirtovelat		
Lyhytaikaiset korkovelat	2,0	2,0
Jaksotetut henkilöstökulut	61,0	55,8
Muut lyhytaikaiset siirtovelat	25,5	22,8
Johdannaiset	3,6	3,2
Muut velat	9,2	9,7
Ostovelat ja muut velat	226,8	228,3
Tuloverovelka	1,0	0,1
Lyhytaikaiset varaukset	3,5	1,7
Lyhytaikainen vieras pääoma	328,4	280,7
Vieras pääoma	646,8	610,5

Konsernin korollisten velkojen määrät ja niiden sopimusten mukaiset uudelleenhinnoittelujaksot ovat seuraavat:

	31.12.2020	31.12.2019
Alle 6 kk	184,4	132,7
6-12 kk	0,2	10,9
1-5 vuotta	126,2	123,5
Yli 5 vuotta	-	-
Yhteensä	310,8	267,1

Korollisten nettovelkojen täsmäytyslaskelma

	2020	2019
Rahavarat	46,8	37,5
Likvidit sijoitukset	0,0	0,0
Vuokrasopimukset vuoden kuluessa erääntyvät	-9,2	-9,8
Vuokrasopimukset yli vuoden kuluttua erääntyvät	-26,4	-36,5
Lainat - vuoden kuluessa erääntyvät (mukaan lukien luotolliset tilit)	-87,9	-40,8
Lainat - yli vuoden kuluttua erääntyvät	-222,8	-226,3
Korolliset nettovelat	-299,6	-275,8

	Muut varat		Rahoitukseen liittyvät velat				Yhteensä
	Rahavarat/ luotoll. tilit	Likvidit sijoitukset	Vuokra- sopimukset vuoden kuluessa erääntyvät	Vuokra- sopimukset yli vuoden kuluttua erääntyvät	Lainat vuoden kuluessa erääntyvät	Lainat yli vuoden kuluttua erääntyvät	
Korolliset nettovelat 1.1.2019	29,4	0,2	-9,9	-36,8	-77,0	-241,5	-335,6
Rahavirrat	8,1	-0,2	11,1	0,5	36,2	15,2	70,9
Hankinnat - vuokrasopimukset	-	-	-1,9	-9,4	-	-	-11,3
Siirrot erien välillä - vuokrasopimukset	-	-	-9,1	9,1	-	-	0,0
Valuuttakurssioikaisut	-	-	0,1	0,2	0,0	-	0,2
Korolliset nettovelat 31.12.2019	37,5	0,0	-9,8	-36,5	-40,8	-226,3	-275,8
Rahavirrat	9,3	0,0	10,3	0,0	-47,1	3,4	-24,2
Hankinnat - vuokrasopimukset	-	-	-2,5	-4,7	-	-	-7,2
Vähennykset - vuokrasopimukset	-	-	1,2	6,7	-	-	7,9
Muu muutos - vuokrasopimukset	-	-	-0,2	0,2	-	-	0,0
Siirrot erien välillä - vuokrasopimukset	-	-	-8,1	8,1	-	-	0,0
Valuuttakurssioikaisut	-	-	-0,1	-0,2	-	-	-0,3
Korolliset nettovelat 31.12.2020	46,8	0,0	-9,2	-26,4	-87,9	-222,8	-299,6

24. Rahoitusriskien hallinta

HKScan-konsernin konsernirahoituksen tehtävänä on huolehtia kustannustehokkaasti konserniyritysten rahoituksen hankinnasta, likviditeetistä, rahavaroista, rahoitusriskien hallinnasta ja rahoittajasuhteista. Hallituksen hyväksymä rahoituspolitiikka määrittää konsernin rahoitusriskien hallinnan periaatteet. Poliittikkaa täydentävät erilliset toimintaohjeet sekä hyväksymiskäytännöt.

Rahoitusriskeillä tarkoitetaan rahoitusmarkkinoilla tapahtuvia epäsuotuisia muutoksia, joiden seurauksena yrityksen tuloksen kertyminen voi heikentyä tai rahavirrat voivat supistua. Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on rahoituksen keinoin suojata yhtiön suunniteltu tuloskehitys ja oma pääoma sekä turvata konsernin maksuvalmius kaikissa tilanteissa ja markkinaolosuhteissa.

Konsernin toiminnan ulkoinen rahoitus ja rahoitusriskien hallinta on keskitetty rahoitusosastolle, joka toimii konsernin rahoitusjohtajan alaisuudessa. Konsernin rahoitusosasto tunnistaa ja arvioi riskit ja hankkii tarvittavat instrumentit riskeiltä suojautumiseen läheisessä yhteistyössä operatiivisten yksiköiden kanssa.

Riskienhallinnassa voidaan käyttää erilaisia instrumentteja, kuten valuuttatermiinejä ja -optioita, koron- ja valuutanvaihtosopimuksia, valuuttalainoja ja hyödykejohdannaisia. Johdannaisia käytetään ainoastaan suojaustarkoituksiin, ei spekulatiivisesti. Konsernin tytäryhtiöiden rahoitus hoidetaan pääasiassa emoyhtiön kautta. Tytäryhtiöt eivät saa ottaa uutta ulkoista rahoitusta eivätkä antaa takausta tai panttia ilman emoyhtiön rahoitusosaston lupaa.

Valuuttariski

Konsernin kotimarkkina-alue muodostuu Suomesta, Ruotsista, Tanskasta ja Baltian maista. Asiakkaita ovat vähittäiskauppa-, food service-, teollisuus- ja vientisektorit. Lihatuotteet tuotetaan pääasiassa kotimarkkinoille, mikä vähentää konsernin valuuttariskiä.

Transaktioriski syntyy konserniyhtiöiden harjoittaessa ulkomaanrahan määräistä tuontia ja vientiä sekä konsernin ulkopuolelle että konsernin sisällä. Transaktioriskin hallinnan tavoitteena on suojata konsernin liiketoiminta valuuttakurssien muutoksilta ja antaa liiketoimintayksiköille aikaa reagoida ja mukautua valuuttakurssitasen vaihteluun. Valuuttapositionit, jotka muodostuvat myynti- ja ostosopimusten (tase-erät ja kommitoidut rahavirrat) ja rahoitussopimusten rahavirroista sekä erittäin todennäköisistä ennustetuista rahavirroista, suojataan emoyhtiön kanssa tehtävillä termiinisopimuksilla. Liiketoimintayksiköt raportoivat taseriskipositionsa, ennustetut ulkomaanvaluutan määräiset myynnit ja ostot ja suojausasteensa rahoitusosastolle säännöllisesti.

Rahoituspolitiikan mukaisesti tytäryhtiöiden tulee suojata tase-erät kokonaan ja kommitoidut rahavirrat välillä 50-100 prosenttia. Lisäksi ennustetut, erittäin todennäköiset rahavirrat suojataan välillä 0-50 prosenttia enintään 12 kuukautta eteenpäin. Rahoitusosasto voi käyttää suojaavana instrumenttina valuuttatermiineitä, -optioita ja valuutanvaihtosopimuksia. Rahoitusosasto pyrkii suojaamaan merkittävät valuuttapositionsa kokonaan. Nämä muodostuvat kaupallisista positioista, ulkoisesta rahoituksesta ja sisäisestä rahoituksesta, joka annetaan tytäryhtiön kotivaluutassa. Kaikki avoimet termiinisopimukset eräännyvät vuoden sisällä. Kaikki suojausinstrumentit on tehty suojaustarkoituksessa mutta tällä hetkellä niihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Translaatoriski muodostuu tytäryhtiöiden, joiden toiminnallinen valuutta on muu kuin euro, oman pääoman konsolidoinnista perusvaluuttaan. Konsernin yhtiöiden merkittävimmät valuuttamääräiset omat pääomat ovat Ruotsin ja Tanskan kruunuina sekä Puolan zlotyina. Valuuttakurssien vaihtelut vaikuttavat konsolidoitavan oman pääoman määrään, ja konsolidoinnissa syntyy kirjanpidollista oman pääoman muuntoeroa. Rahoitusosasto tunnistaa ja hallinnoi valuuttojen translaatoriskejä rahoituspolitiikan mukaisesti. HKScan-konserni ei nykyisin suojaudu translaatoriskiltä.

Konsernin ei-euromääräisten tytäryhtiöiden ja osakkuusyhtiöiden omat pääomat on esitetty alla olevassa taulukossa miljoonina euroina.

Nettosijoitukset

	2020	2019
Valuutta	Positio	Positio
SEK	87,8	89,2
PLN	6,9	5,0
DKK	-5,1	-2,4

Emoyrityksen toimintavaluutta on euro. Seuraavat merkittävimmät ulkomaan rahan (USD, NZD, SEK, JPY) määräiset nettopositiot muodostuvat myyntisaatavista, ostoveloista, korollisista lainoista ja saatavista, kassavaroista ja kommitoiduista kaupallisista rahavirroista. Raportoivat määrät muutettuna euroiksi raportointikauden päättämispäivän kurssiin ovat seuraavat:

	2020				2019			
	USD	NZD	SEK	JPY	USD	NZD	SEK	JPY
Nettopositio ennen suoja	0,9	5,6	16,8	0,6	2,8	4,5	24,2	0,9
Tase-erien suojaukset	-0,1	-3,6	-14,0	-0,3	-0,6	-1,7	-10,2	-0,5
Kommitoitujen erien suojaukset	-0,3	-2,3	-1,5	-0,4	-0,5	-2,5	-12,1	-0,4
Avoin positio	0,5	-0,2	1,3	-0,1	1,6	0,3	2,0	-0,1

Seuraavassa taulukossa on esitetty euron vahvistuminen tai heikkeneminen Yhdysvaltain dollariin, Uuden-Seelannin dollariin, Ruotsin kruunuun ja Japanin jeniin verrattuna kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomana. Herkkyysanalyysi perustuu raportointikauden päättämispäivän ulkomaan rahan määräisiin varoihin, velkoihin ja kommitoituihin rahavirtoihin. Herkkyysanalyysissä otetaan huomioon myös valuuttajohdannaisten vaikutukset, jotka netottavat valuuttakurssimuutosten vaikutuksia. Nettosijoituksia ulkomaisiin yksiköihin ja niitä suojaavia instrumentteja ei ole sisällytetty herkkyysanalyysiin.

Valuuttojen osalta vaikutus johtuisi pääasiassa muutoksista vaihtokursseissa, joita sovelletaan ulkomaanrahan määräisiin myyntisaataviin ja ostovelkoihin.

	2020				2019			
	USD	NZD	SEK	JPY	USD	NZD	SEK	JPY
Muutosprosentti (+/-)	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Vaikutus tulokseen ennen veroja	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,2	0,0

Herkkyys valuuttariskeille laskettiin seuraavien oletusten perusteella: Laskennassa ei ole otettu huomioon ennustettuja vastaisia rahavirtoja, paitsi kommitoidut rahavirrat. Analyysiin sisältyvät näiden positioiden kattamiseen käytettävät rahoitusinstrumentit, kuten termiinit.

Laskelma ja arviot jokseenkin mahdollisista muutoksista valuuttakursseissa perustuvat oletuksiin tavanomaisista markkina- ja liiketoimintaolosuhteista.

Korkoriski

Konserni on pääasiallisesti altistunut korkoriskille korollisten velkojen kautta. Korkoriskin hallinnan tavoitteena on vähentää korkokulujen vaihtelua tuloslaskelmassa, minimoida velanhoidokustannukset ja parantaa ennustettavuutta. Konsernin lyhyet rahamarkkinasijoitukset altistavat sen rahavirran korkoriskille, mutta niiden vaikutus ei ole merkittävä, sillä kyseiset sijoitukset pyritään pitämään vähäisinä. Konsernin tulot sekä operatiiviset rahavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista.

Korkoriskiä mitataan koron liikkeiden vaikutuksella ennustettuun kokonaisvelkaan.

Korkoriskin hallitsemiseksi konsernin lainanotto on hajautettu kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin instrumentteihin. Yritys voi ottaa lainaa joko kiinteäkorkoisena tai vaihtuvakorkoisena ja käyttää korkojohdannaisia päästäkseen rahoituspolitiikan mukaiseen tulokseen. Poliitiikan tavoitteena on pitää lainojen korkosidonaisuusaika 12 ja 48 kuukauden välillä. Tilinpäätöshetkellä korkosidonaisuusaika oli 13 kuukautta.

Konserni seuraa ja analysoi korkoriskiä säännöllisesti. Konserni on määritellyt herkkyysrajat korkojen liikkeille. Nettorahoituskulujen herkkyys yhden prosenttiyksikön korkojen muutokselle muiden tekijöiden pysyessä ennallaan oli tilinpäätöshetkellä korkojen nousulle noin -1,3 (-1,2) miljoonaa euroa ja korkojen laskulle noin -0,8 (-1,0) ennen veroja seuraavien 12 kuukauden aikana. Herkkyysanalyysi on laadittu tilinpäätöshetken korollisten velkojen ja korkojohdannaisten määrien ja maturiteettien perusteella.

Rahoitusopimusten vastapuoliriski

Rahoituksen vastapuoliriskiä aiheutuu siitä, että rahoitustapahtuman sopimusosapuoli ei välttämättä pysty täyttämään sopimusveloitteitaan. Riskit liittyvät lähinnä sijoitus-toimintaan ja johdannaissopimusten vastapuoliriskeihin. Vastapuolina käytetään konsernin rahoittajapankkeja aina kun se on mahdollista sekä joitakin muita toimijoita. Kassavaroja voidaan sijoittaa pankkitalletuksiin, pankkien sijoitustodistuksiin, kuntatodistuksiin, erikseen määritettyjen, pääasiassa Nasdaq Helsingin päälisalla noteerattujen yritysten yritystodistusohjelmiin sekä tiettyihin valtio-omisteisiin yhtiöihin. Sijoitustoiminnan vähäisyyden vuoksi vastapuoliriski ja hintariski tästä toiminnasta eivät ole merkittäviä.

Hyödykeriski

Konserni altistuu hyödykeriskeille, jotka liittyvät hyödykkeen saatavuuteen ja hinnanvaihteluihin. Liha-raaka-aineiden lisäksi fyysinen sähkönkulutus on yksi konserniyhtiöiden merkittävimmistä hyödykeriskeistä. Tytäryhtiöt voivat suojautua sähkön markkinahintojen ja muiden hyödykehintojen vaihtelua vastaan hankkimalla kiinteähintaisia tuotteita tai tekemällä johdannaissopimuksia rahoitusosaston kanssa. Hyödykeriskien hallinnassa yhtiöt voivat käyttää apunaan ulkoisia toimijoita.

Konserni käyttää sähkötermiinejä Suomessa, Ruotsissa, Tanskassa ja Virossa energiakustannusten tasaamiseen. Sähkötermiinit eivät johda fyysisen sähkön toimitukseen, vaan ainoastaan kiinteän ja vaihtuvan hinnan välinen erotus realisoituu kassavirtana. Sähkön hintariskiä tarkastellaan viiden vuoden aikajänteellä siten, että lähimmän vuoden suojausaste pidetään 50 %:n ja 100 %:n välillä ja sitä seuraavien vuosien ajan mukaan alenevalla suojausasteella. Ostettujen sähkötermiinien 463 GWh:n nimellismäärästä 193 GWh kohdistuu alle 12 kuukauden periodille. Tilikauden aikana toimitetun sähkön hintaa suojaavien johdannaisten osalta arvonmuutokset sisältyvät ostojen oikaisueriin. Tulevaisuuden ostoja suojaavien sopimusten osalta noudatetaan suojauslaskentaa. Sähköjohdannaisten maturiteettitaulukko on esitetty myöhemmin tässä liitetiedossa.

Herkkyysanalyysin laskennassa on oletettu vuotuinen sähkönkulutus olevan noin 254 GWh. Sähkön markkinahinnan muutos ja alle 12 kuukauden kuluttua erääntyvien johdannaisten vaikutus oletetaan tulevan tulokseen ja yli 12 kuukauden kuluttua erääntyvien johdannaisten taseeseen. Jos sähkön markkinahinta muuttuisi tilinpäätöspäivän tasosta +/- 10 prosenttiyksikköä, tulosvaikutus olisi seuraava ennen veroja laskettuna:

Milj. euroa	2020	2019
Sähkö - vaikutus tuloslaskelmaan	+/- 0,2	+/- 0,2
Sähkö - vaikutus omaan pääomaan (hinta + 10 %)	1,2	0,2
Sähkö - vaikutus omaan pääomaan (hinta - 10 %)	0,4	-0,6

Luottoriski

Konsernin rahoituspolitiikassa ja siihen liittyvissä ohjeistuksissa määritellään asiakkaiden sekä sijoitustransaktioiden ja johdannaissopimusten vastapuolten luottokelpoisuusvaatimukset sekä sijoitusperiaatteet. Rahoitusosasto vastaa konsernin luotonhallintaan liittyvien periaatteiden määrittelystä, luottopolitiikan päivittämisestä ja konsernin tytäryhtiöiden ohjeistamisesta luotonhallinnan osalta.

Luottoriski aiheutuu siitä, että asiakas ei välttämättä pysty täyttämään maksuvelvoitteitaan. Konsernin myyntisaamiset hajaantuvat laajalle asiakaskunnalle, ja merkittävimpiä asiakkaita ovat eri markkina-alueiden kaupan keskusliikkeet. Asiakkaiden luottokelpoisuutta, maksukäyttäytymistä ja luottolimiittejä seurataan järjestelmällisesti. Pääperiaatteena on, että kaikelle myönnetylle luotolle vaaditaan jonkinlainen vakuus. Se voi olla luottovakuutus, pankkitakaus tai vakuustalletus. Konserni altistuu lisäksi vähäiselle luottoriskille rahoittaessaan alkutuotannon sopimustuottajien investointeja.

Tilikauden aikana tulosvaikutteisesti kirjattujen arvonalentumistappioiden määrä oli -0,3 (-2,4) miljoonaa euroa. Konsernin luottoriskin enimmäismäärä vastaa rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa tilikauden lopussa. Myyntisaamisten ikäjakautuma on esitetty liitetiedossa 18.

Maksuvalmius- ja jälleerahoitusriski

Konsernissa arvioidaan ja seurataan jatkuvasti liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää mm. laatimalla ja analysoimalla rahavirtaennusteita. Konsernilla tulee olla riittävä maksuvalmius kaikissa tilanteissa, niin että sillä katetaan lähitulevaisuuden tarpeet sekä liiketoiminnassa että rahoituksessa.

Rahoituksen saatavuus varmistetaan hajauttamalla lainasalkku maturiteettien, rahoituslähteiden ja rahoitusinstrumenttien suhteen. Rahavarat pyritään yleisesti pitämään vähäisinä. Konsernilla on pankkeja sitovia valmiusluottojärjestelyjä, pankkilainoja, shekkililimiittejä sekä lyhytaikainen, 200 miljoonan euron suuruinen suomalainen yritystodistusohjelma. Maksuvalmiusriskiä hallitaan pitämällä pitkäaikainen likvideettivaranto yli lyhytaikaisen likvideettitarpeen.

Konsernin likvideettivaranto sisältää kassavarat, rahamarkkinasijoitukset sekä pitkäaikaiset nostamattomat sitovat valmiusluottolimitit. Konsernin lyhytaikaiseen likvideettitarpeeseen luetaan lyhyt- ja pitkäaikaisten korollisten lainojen lyhennykset seuraavien 12 kuukauden aikana, odotetut osingot sekä erikseen määritelty strateginen likvideettitarve, jossa huomioidaan juoksevan liiketoiminnan tarpeet.

Konsernin maksuvalmius, rahoitusprofiili ja maturiteettirakenne säilyivät hyvänä vuoden 2020 aikana. Sitovien valmiusluottojen määrä 31.12.2020 oli 100,0 (100,0) miljoonaa euroa, joista nostettuna oli 10,0 (0,0) miljoonaa euroa. Lisäksi konsernilla oli muita käyttämättömiä shekkitili- ym. limiittejä 17,5 (17,4) miljoonaa euroa. Shekkililimiittisopimukset ovat voimassa toistaiseksi. Yhtiön 200 miljoonan euron yritystodistusohjelmasta oli käytössä 72,0 (35,0) miljoonaa euroa. Vertailukauden tapaan kassavarat olivat tavanomaista tasoa suuremmat olleen 46,8 (37,5) miljoonaa euroa.

Konsernin nostettujen lainojen keskimääräinen korkoprosentti (järjestelypalkkiot mukaan lukien) oli tilinpäätöshetkellä 3,5 (3,7) prosenttia.

Yhtiön nykyisissä pankkilainasopimuksissa on nettovelkaantumisasestekovenanti 125%. Pankkilainoihin liittyvän lainakovenantin toteuma raportoidaan rahoittajille neljännesvuosittain. Syyskuussa 2022 erääntyvällä vakuudettomalla joukkovelkakirjalainalla on nettovelkaantumisasesteen kovenanti 130 %. Jos konserni rikkoo lainakovenanttiehtoa, velkoja voi vaatia lainojen nopeutettua takaisinmaksua. Johto tarkkailee lainakovenanttiehdon täyttymistä säännöllisesti. Kovenanttiehtojen rikkoutuminen voisi johtaa merkittävien lainaerien erääntymiseen. Onnistuneen osakeannin ja parantuneen tuloskehityksen ansiosta riskit rahoitussopimusten kovenanttiehtojen rikkoutumiselle ovat pienentyneet selkeästi. Vuoden 2019 tammikuun 1. päivänä käyttöön otetun IFRS 16:n myötä varat ja korolliset velat kasvoivat noin 36 miljoonaa euroa. Tämän kasvun myötä nettovelkaantumisaste nousi noin 11 prosenttiyksikköä.

Konsernin luottolimiittisopimusten määrä tyypeittäin tilinpäätöspäivänä

2020

Luottotyyppi	Ohjelman koko	Käytössä	Vapaana
Shekkitililimiitti	17,5	-	17,5
Sitova luottolimiitti	100,0	10,0	90,0
Yhteensä	117,5	10,0	107,5

2019

Luottotyyppi	Ohjelman koko	Käytössä	Vapaana
Shekkitililimiitti	17,4	-	17,4
Sitova luottolimiitti	100,0	-	100,0
Yhteensä	117,4	0,0	117,4

Seuraavassa taulukossa esitetään konsernin rahoitusvelat jaoteltuina jäljellä olevien sopimuksiin perustuvien juoksuaikojen mukaisesti tilinpäätöspäivänä. Taulukossa esitettävät luvut ovat sopimuksiin perustuvia diskonttaamattomia rahavirtoja.

Maturiteettianalyysi koskee vain rahoitusinstrumentteja, joten se ei sisällä lakisääteisiä velkoja. Luvut sisältävät myös rahoitusvelkojen koron ja lainamarginaalin.

31.12.2020 Rahoitusvelkojen maturiteetti

Luottotyyppi	Tasearvo 31.12.2020	Kassavirrat yhteensä	Kassavirta					
			2021	2022	2023	2024	2025	>2025
Joukkovelkakirjalainat	124,2	130,8	3,3	127,5	-	-	-	-
Pankkilainat	104,2	108,9	16,3	79,7	3,7	3,7	3,7	1,8
Eläkelainat	8,6	8,7	2,2	2,2	2,2	2,2	-	-
Yritystodistusohjelma	71,6	72,0	72,0	-	-	-	-	-
Vuokrasopimusvelat	35,6	40,8	9,9	8,6	5,6	3,6	2,5	10,6
Muut lainat	2,2	2,4	0,6	0,5	0,4	0,4	0,4	-
Ostovelat ja muut velat	222,7	222,7	222,7	-	-	-	-	-
Yhteensä	569,1	586,3	327,1	218,4	12,0	9,9	6,6	12,4

31.12.2019 Rahoitusvelkojen maturiteetti

Luottotyyppi	Tasearvo 31.12.2019	Kassavirrat yhteensä	Kassavirta					
			2020	2021	2022	2023	2024	>2024
Joukkovelkakirjalainat	123,5	133,4	3,3	3,3	126,8	-	-	-
Pankkilainat	97,8	105,2	6,9	81,6	3,8	3,7	3,7	5,5
Eläkelainat	10,7	10,9	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	0,0
Yritystodistusohjelma	34,9	35,0	35,0	-	-	-	-	-
Vuokrasopimusvelat	46,3	52,3	11,2	9,0	7,6	6,2	4,6	13,7
Muut lainat	0,2	0,2	0,2	-	-	-	-	-
Ostovelat ja muut velat	224,8	224,8	224,8	-	-	-	-	-
Yhteensä	538,1	561,7	283,5	96,1	140,3	12,1	10,5	19,2

Seuraavassa taulukossa on esitetty johdannaissopimusten nimellisarvot ja käyvät arvot (milj. euroa). Johdannaiset erääntyvät seuraavien 12 kuukauden aikana lukuun ottamatta korko- ja hyödykejohdannaisia, joiden erääntyminen on esitetty erikseen.

	2020	2020	2020	2019	2020	2019
	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Käypä arvonetto	Käypä arvonetto	Nimellisarvo	Nimellisarvo
Korkojohdannaiset	-	-3,5	-3,5	-5,8	99,9	98,5
erääntyi 2020	-	-	-	-	-	-
erääntyy 2021	-	-0,9	-0,9	-1,6	25,0	25,0
erääntyy 2022	-	-1,4	-1,4	-2,6	44,9	44,1
erääntyy 2023	-	-1,3	-1,3	-1,6	29,9	29,4
erääntyy 2024	-	-	-	-	-	-
erääntyy >2024	-	-	-	-	-	-
josta rahavirran suojausinstrumenteiksi määritetty	-	-	-	-	-	-
Valuuttajohdannaiset	0,2	-0,6	-0,3	-0,4	59,2	56,7
josta nettosijoituksen suojausinstrumenteiksi määritetty	-	-	-	-	-	-
Hyödykejohdannaiset	0,3	-1,8	-1,5	0,5	13,4	12,9
erääntyi 2020	-	-	-	0,2	-	5,9
erääntyy 2021	0,1	-1,0	-1,0	0,2	5,8	4,1
erääntyy 2022	0,1	-0,6	-0,6	0,1	4,6	2,3
erääntyy 2023	0,1	-0,2	0,0	0,0	2,4	0,6
erääntyy 2024	0,0	0,0	0,0	-	0,7	-
josta rahavirran suojausinstrumenteiksi määritetty	0,3	-1,8	-1,5	0,5	13,4	12,9

Johdannaiset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa

Rahavirran suojausiksi määritettyjen hyödykejohdannaisten käypien arvojen muutosten tehokkaat osuudet verojen jälkeen -1,7 (-4,2) miljoonaa euroa kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Suojattujen, erittäin todennäköisten liiketoimien arvioidaan toteutuvan eri ajankohtina seuraavien 60 kuukauden aikana. Suojausinstrumenttien rahastoon kertyneet voitot ja tappiot siirretään luokittelun muutoksesta johtuvana oikaisuna tulosvaikutteisiksi silloin, kun suojattu liiketapahtuma vaikuttaa voittoon tai tappioon. Tehoton osuus hyödykeriskin suojauksesta 0,0 (0,0) miljoonaa euroa, on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin tuloslaskelmassa.

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan pyrkimyksenä on optimaalisen pääomarakenteen avulla tukea liiketoimintaa varmistamalla normaalit toimintaedellytykset ja mahdollistamalla orgaaninen ja rakenteellinen kasvu. Optimaalinen pääomarakenne tuottaa myös pienemmät pääoman kustannukset.

Pääomarakenteeseen vaikutetaan ohjaamalla liiketoimintaan sitoutuvan käyttöpääoman määrää sekä tuloksen, osingonjaon ja osakeantien kautta. Konserni voi myös päättää omaisuuserien myynnistä velkojen vähentämiseksi.

Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan omavaraisuusasteella ja nettovelkaantumisasteella (net gearing ratio). Omavaraisuusaste tarkoittaa oman pääoman suhdetta taseen loppusummaan. Nettovelkaantumisastetta laskettaessa korollinen nettovelka jaetaan omalla pääomalla. Korollisiin nettovelkoihin sisältyvät korolliset velat vähennettynä rahavaroilla ja korollisilla lainasaamisilla.

Tilinpäätöshetken omavaraisuusaste on 33,7 prosenttia. Nettovelkaantumisasteen osalta virallinen taloudellinen tavoite on alle 100 prosenttia. Nettovelkaantumisaste oli tilinpäätöshetkellä 91,0 prosenttia. Vuoden 2019 tammikuun 1. päivänä käyttöön otetun IFRS 16:n myötä varat ja korolliset velat kasvoivat noin 36 miljoonaa euroa. Tämän kasvun myötä nettovelkaantumisaste nousi noin 11 prosenttiyksikköä.

Nettovelkaantumisaste

	2020	2019
Korolliset velat	346,4	313,3
Korolliset lyhytaikaiset saamiset	0,0	0,0
Rahat ja pankkisaamiset	46,8	37,5
Korollinen nettovelka	299,6	275,8
Oma pääoma	329,1	325,1
Nettovelkaantumisaste	91,0 %	84,8 %

25. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

Konsernin soveltamat käyvän arvon määrittämisperiaatteet kaikista rahoitusinstrumenteista

Rahoitusvarojen ja -velkojen käypiä arvoja määritettäessä on käytetty seuraavia hintanoteerauksia, oletuksia ja arvostusmalleja.

Muut osakkeet ja osuudet

Muut osakkeet ja osuudet sisältävät omistuksia listaamattomissa yhtiöissä, ja ne arvostetaan hankintamenuun, sillä sen arvioidaan olevan asianmukainen arvio käyvästä arvosta.

Johdannaiset

Valuuttatermiinien käyvät arvot määritetään käyttämällä raportointikauden päättymispäivän markkinahintoja vastaavan pituisille sopimuksille. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot on määritetty tulevien rahavirtojen nykyarvoon perustuvalla menetelmällä, jonka tukena ovat raportointikauden päättymispäivän markkinakorot ja muu markkinainformaatio. Jos käytetään vastapuolen hintanoteerausta, konserni laatii myös oman tarkistuslaskelman yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä käyttäen. Hyödykejohdannaisten käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja markkinahintoja. Käyvät arvot vastaavat niitä hintoja, jotka konserni joutuisi maksamaan tai saisi, jos se purkaisi johdannaissopimuksen.

Pankkilainat

Velkojen käyvät arvot pohjautuvat diskontattuihin rahavirtoihin. Diskonttauskorkona on käytetty korkoa, jolla konserni saisi vastaavaa lainaa ulkopuolelta raportointikauden päättymispäivänä. Kokonaiskorko muodostuu riskittömästä korosta ja yrityskohtaisesta riskipreemiosta (lainamarginaalista).

Joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainojen käyvät arvot pohjautuvat markkinanoteerauksiin.

Rahoitusleasingvelat

Käypä arvo on arvioitu diskonttaamalla vastaiset rahavirrat korolla, joka vastaa vastaavien vuokrasopimusten korkoa.

Myyntisaamiset ja muut saamiset

Muiden kuin johdannaissopimuksiin perustuvien saamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen saamisten maturiteetti huomioon ottaen.

Ostovelat ja muut velat

Ostovelkojen ja muiden velkojen alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen velkojen maturiteetti huomioon ottaen.

Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista.

Käyvät arvot raportointikauden lopussa.

	31.12.2020	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Käypään arvoon arvostetut varat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Kaupankäyntiarvopaperit	-	-	-	-
Kaupankäyntijohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset	-	-	-	-
Valuuttajohdannaiset	0,2	-	0,2	-
Hyödykejohdannaiset	0,3	-	0,3	-
josta rahavirran suojauslaskennassa	0,3	-	0,3	-
Yhteensä	0,5	0,0	0,5	0,0
Käypään arvoon arvostetut velat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Kaupankäyntijohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset	-3,5	-	-3,5	-
Valuuttajohdannaiset	-0,6	-	-0,6	-
Hyödykejohdannaiset	-1,8	-	-1,8	-
josta rahavirran suojauslaskennassa	-1,8	-	-1,8	-
Yhteensä	-5,9	0,0	-5,9	0,0

	31.12.2019	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Käypään arvoon arvostetut varat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Kaupankäyntiarvopaperit	-	-	-	-
Kaupankäyntijohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset	-	-	-	-
Valuuttajohdannaiset	0,0	-	0,0	-
Hyödykejohdannaiset	1,0	-	1,0	-
josta rahavirran suojauslaskennassa	1,0	-	1,0	-
Yhteensä	1,0	0,0	1,0	0,0
Käypään arvoon arvostetut velat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Kaupankäyntijohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset	-5,8	-	-5,8	-
Valuuttajohdannaiset	-0,4	-	-0,4	-
Hyödykejohdannaiset	-0,5	-	-0,5	-
josta rahavirran suojauslaskennassa	-0,5	-	-0,5	-
Yhteensä	-6,7	0,0	-6,7	0,0

Tason 1 instrumenttien käyvät arvot perustuvat markkinoilla noteerattuihin hintoihin. Tason 2 instrumenttien käyvät arvot perustuvat merkittävilä osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat todettavissa joko suoraan tai epäsuorasti (hinnoista johdettuina). Näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä konserni käyttää yleisesti hyväksytyjä arvostusmalleja, joiden syöttötiedot kuitenkin perustuvat merkittävilä osin todennettaviin markkinatietoihin. Tason 3 instrumenttien käyvät arvot perustuvat syöttötietoihin, jotka eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon, vaan merkittävilä osin johdon arvioihin ja niiden käyttöön yleisesti hyväksyttävissä arvostusmalleissa.

26. Ehdolliset velat ja varat sekä hankintasitoumukset

Vakuudet ja vastuusitoumukset	2020	2019
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä	84,3	-
Omasta velasta		
Annetut kiinteistökiinnitykset	37,7	-
Annetut pantit	-	-
Muiden puolesta		
Takaukset	6,2	5,3
Muut sitoumukset	1,9	2,5
Leasingvastuut		
Alle yhden vuoden sisällä erääntyvät leasingvastuut	0,2	0,6
1-5 vuoden sisällä erääntyvät leasingvastuut	0,0	0,1
Yli 5 vuoden päästä erääntyvät leasingvastuut	0,0	0,0
Yhteensä	46,0	8,5

Vuonna 2020 on kirjattu lyhytaikaisiin varauksiin 3,3 miljoonaa euroa liittyen Tanskan veroviranomaisten päätökseen, jonka mukaan yhtiön tulisi maksaa takaisin aiemmin saatuja energiaverojen palautuksia. Ei voida sulkea pois mahdollisuutta, että tällä hetkellä vireillä olevan asian lisäksi yhtiölle määrätään erikseen seuraamusmaksuja verotarkastuksen seurauksena. HKScan Denmark A/S tulee valittamaan saadusta päätöksestä.

27. Lähipiiriliiketoimet

Osapuolten katsotaan kuuluvan toistensa lähipiiriin, jos toinen osapuoli pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Konsernin lähipiiriin kuuluvat osakkuusyrietykset ja yhteisyrietykset. Lähipiiriin kuuluvat myös konsernin emoyhtiön emoyhteisön (LSO Osuuskunta) hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet, konsernin hallituksen jäsenet, konsernin toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen ja heidän läheiset perheenjäsenensä sekä konsernin johtoryhmän jäsenet. Konserni pyrkii liiketoimia tehdessään asettamaan kaikki osapuolet tasavertaiseen asemaan.

HKScan Oyj:n pääomistaja LSO Osuuskunta on noin 900 suomalaisen lihantuottajan yhteisö. Osuuskunnan tehtävänä on tukea jäsentensä lihantuotantoa ja markkinointia käyttämällä omistajavaltaa HKScanissa. HKScan-konserni toimii puhtaasti markkinahintaperiaatteilla hankkiessaan liharaaka-aineensa.

Huhtikuussa 2020 konserni osti LSO:lta Vantaalta tontin, jolla sijaitsee konsernin tehdas ja logistiikkakeskus. Tontin kauppahinta veroineen oli 37,7 miljoonaa euroa. Kauppahinta vastasi tarjousta, jonka LSO Osuuskunta sai kolmannelta osapuolelta. Konserni on maksanut LSO:lle tonttivuokraa 0,4 (1,4) miljoonaa euroa. Lisäksi konsernin ja LSO:n välillä on vähäisiä toimistopalveluita ja 5 miljoonan euron luottolimiittisopimus molempiin suuntiin. Tähän liittyen konsernilla oli vuoden lopussa saamista 4,2 miljoonaa euroa. Konsernin hallituksessa ja sen emoyhteisön LSO Osuuskunnan hallintoneuvostossa ja hallituksessa olevien henkilöiden eläinmyynnit konsernille olivat 17,1 (14,7) miljoonaa euroa. Kyseisten henkilöiden eläinostot konsernilta olivat 4,4 (4,5) miljoonaa euroa.

Tiedot johdon työsuhte-etuuksista esitetään liitetiedossa 4. Lisäksi konsernin hallituksen ja johdon palkkioista löytyy lisätietoja konsernin verkkosivuilla (www.hkscan.com) julkaistavasta vuoden 2020 palkka- ja palkkioselvityksestä.

Muuten lähipiirihenkilöt eivät ole olennaisessa liikesuhteessa yhtiöön.

Tytäryhtiöosakkeet	Omistusosuus, %	Osuus äänivallasta %
Konsernin emoyhtiön omistamat		
HKScan Finland Oy, Suomi	100,00	100,00
HKScan Sweden AB, Ruotsi	100,00	100,00
HKScan Denmark A/S, Tanska	100,00	100,00
AS HKScan Estonia, Viro	100,00	100,00
UAB HKScan Lietuva, Liettua	100,00	100,00
AS HKScan Latvia, Latvia	99,87	99,87
HKScan Asia Limited, Hongkong**	100,00	100,00
HKScan Finland Oy:n omistamat		
Kivikylän Kotipalvaamo Oy, Suomi	49,00*	49,00*
Lihatukku Harri Tamminen Oy, Suomi	49,00*	49,00*
Paimion Teurastamo Oy, Suomi	100,00	100,00
Kiinteistö Oy Väinö Tannerin tie 1, Suomi	100,00	100,00
Boltsi Oy, Suomi	48,00*	48,98*
AS HKScan Estonian omistamat		
Rakvere Farmid AS, Viro	100,00	100,00
HKScan Sweden AB:n omistamat		
HKScan Real Estate AB, Ruotsi	100,00	100,00
HKScan International AB, Ruotsi**	100,00	100,00
HKScan Poland Sp.zo.o, Puola	100,00	100,00
Samfod S.A., Belgia**	100,00	100,00
HKScan Real Estate AB:n omistamat		
HKScan Real Estate Halmstad AB, Ruotsi	100,00	100,00
HKScan Denmark A/S:n omistamat		
Kreatina A/S, Tanska**	100,00	100,00

* Määräysvalta perustuu osakassopimukseen / hallituksen valintaan.

** Lepäpäivä

Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	Omistusosuus, %	Osuus äänivallasta %
Konsernin emoyhtiön omistamat		
Nordic Lotus Food Co. Ltd, Kiina*	35,00	35,00
HKScan Finland Oy:n omistamat		
Länsi-Kalkkuna Oy, Suomi*	50,00	50,00
Pakastamo Oy, Suomi	50,00	50,00
Honkajoki Oy, Suomi*	50,00	50,00
Finnpig Oy, Suomi	50,00	50,00
Oy LHP Bio-Carbon LTD, Suomi	24,24	24,24
DanHatch Finland Oy, Suomi	10,00	10,00
Mäkitalon Maistuvat Oy, Suomi	24,90	24,90
HKScan Sweden AB:n omistamat		
Industrislakt Syd AB, Ruotsi	50,00	50,00
AB Tillväxt for svensk animalieproduktion, Ruotsi	25,00	25,00
Svenska Köttforetagen Holding AB, Ruotsi	23,52	23,52
HKScan Denmark A/S:n omistamat		
Tican-Rose GmbH, Saksa	50,00	50,00
Farmfood A/S, Tanska	33,30	33,30

* Yhteisyritys

Konserni harjoittaa osakkuusyriyten kautta liiketoimintaa mm. harjoittamalla teurastusta, leikkuuta, lihan jatkojalostusta ja käyttämällä vuokraus-, jätteiden hävittämisen-, tutkimus- ja neuvontapalveluita. Kaikki kaupalliset sopimukset neuvotellaan markkinaehtoisesti.

Lähipiirin kanssa toteutuvat seuraavat liiketapahtumat

	2020	2019
Myyntit osakkuusyrityksille	9,6	17,7
Eläinmyynnit lähipiirille	4,4	4,5
Ostot osakkuusyrityksiltä	34,0	35,5
Eläinostot lähipiiriltä	17,1	14,7

Avoimet saldot 31.12.

	2020	2019
Myyntisaamiset ja muut saamiset osakkuusyrityksiltä	1,2	1,6
Ostovelat ja muut velat osakkuusyrityksille	2,6	3,0

28. Katsauskauden jälkeisiä tapahtumia

HKScanin tavoitteena hiilineutraali ruoantuotanto

Yhtiö asetti tammikuussa 2021 tavoitteekseen oman teollisen tuotannon hiilineutraaliuden vuoden 2025 loppuun mennessä ja koko maataloilta kuluttajille ulottuvan ruokaketjun hiilineutraaliuden viimeistään vuoden 2040 loppuun mennessä. Ilmastotyötä tehdään yhtiön kaikilla kotimarkkina-alueilla Suomessa, Ruotsissa, Baltiassa ja Tanskassa. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää sekä päästöjen merkittävää vähentämistä että hiilinielujen lisäämistä yhdessä sopimustuottajien ja muiden kumppaneiden kanssa.

Zero Carbon -ilmastosuunnitelma kertoo askelmerkit, joilla HKScan yhtenä Itämeren alueen suurimmista ruokataloista tavoittelee hiilineutraaliutta. Yhtiö on selvittänyt ja laskenut koko ruokaketjunsä päästöt yhteistyössä hiilijalanjälkilaskentaan erikoistuneen KPMG:n kanssa. Päästöjen kokonaismäärä oli noin 2,4 megatonnia hiilidioksidiekvivalenttia (CO₂e) vuonna 2019, mistä yhtiön oman teollisen tuotannon osuus oli noin viisi prosenttia.

Zero Carbon -ilmastosuunnitelma on keskeinen osa HKScanin vastuullisuustyötä ja liiketoiminnan johtamista. Samalla luodaan edellytyksiä yhtiön sopimustuottajien tulevaisuuden kilpailukyvyille ja sille, että kuluttajat voivat nauttia vastuullisesti tuotetuista lihatuotteista hyvällä omallatunnolla osana monipuolista ruokavaliota. HKScanille on tärkeää tehdä ilmastotyötä pitkäjänteisesti ja luoda pysyviä ilmasto-ystävällisempiä toimintamalleja. HKScan haluaa ilmastotyöllään kantaa oman vastuunsa yhteiskuntien tärkeiden ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi. Lisätietoja: www.hkscan.com.

Emoyhtiön tuloslaskelma 1.1.-31.12.

(euroa)

	Liite	2020	2019
Liiketoiminnan muut tuotot	1.	28 979 452,28	32 151 344,79
Henkilöstökulut	2.	-10 822 872,45	-16 712 272,38
Poistot ja arvonalentumiset	3.	-397 166,09	-1 808 096,89
Liiketoiminnan muut kulut	4.	-20 413 654,89	-22 258 392,91
Liiketulos		-2 654 241,15	-8 627 417,39
Rahoitustuotot ja -kulut	5.	19 676 704,78	-28 107,44
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		17 022 463,63	-8 655 524,83
Tilinpäätössiirrot	6.	19 665,00	14 729,00
Tuloverot	7.	-822 253,50	-546 032,21
Tilikauden voitto/tappio		16 219 875,13	-9 186 828,04

Emoyhtiön tase 31.12.

(euroa)

	Liite	2020	2019
Vastaavaa			
Aineettomat hyödykkeet	8.	650 566,00	1 013 350,00
Aineelliset hyödykkeet	8.	969 897,46	5 070 891,40
Sijoitukset	8.	448 658 619,90	448 675 293,11
Pysyvät vastaavat		450 279 083,36	454 759 534,51
Pitkäaikaiset saamiset	9.	325 526 971,96	274 958 632,30
Laskennallinen verosaaminen	9.	10 453 904,71	11 246 159,82
Lyhytaikaiset saamiset	10.	11 850 152,01	12 596 594,66
Rahat ja pankkisaamiset		43 082 372,19	32 618 562,79
Vaihtuvat vastaavat		390 913 400,87	331 419 949,57
Vastaavaa		841 192 484,23	786 179 484,08
Vastattavaa			
Osakepääoma	11.	66 820 528,10	66 820 528,10
Ylikurssirahasto	11.	73 420 363,20	73 420 363,20
Omat osakkeet	11.	-4 762 908,54	-4 762 908,54
SVOP-rahasto	11.	215 121 053,79	215 121 053,79
Muut rahastot	11.	4 899 963,05	4 899 963,05
Edellisten tilikaudien voitto	11.	63 712 930,90	72 899 758,94
Tilikauden voitto/tappio	11.	16 219 875,13	-9 186 828,04
Oma pääoma		435 431 805,63	419 211 930,50

Tilinpäätössiirtojen kertymä	12.	57 013,00	76 678,00
Pakolliset varaukset	13.	2 492 263,00	2 643 766,00
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	14.	248 364 378,97	254 124 083,83
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	14.	2 974 318,49	3 055 970,02
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	15.	138 669 118,49	92 595 218,24
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	15.	13 203 586,65	14 471 837,49
Vieras pääoma		403 211 402,60	364 247 109,58
Vastattavaa		841 192 484,23	786 179 484,08

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

(tuhatta euroa)

	2020	2019
Liikevoitto	-2 654	-8 627
Oikaisut liikevoittoon	-71	4 921
Poistot ja arvonalentumiset	397	1 808
Varausten muutos	-152	-67
Käyttöpääoman muutos	-483	1 447
Korkotuotot ja -kulut	3 481	2 321
Saadut osingot	14 203	-
Verot	-30	-34
Liiketoiminnan rahavirta	14 692	1 769
Tytäryhtiöosakkeiden ostot	-48	-85
Muun käyttöomaisuuden ostot	-1 555	-1 657
Muun käyttöomaisuuden myynnit	5 621	153
Lainasaamisten vähennys	-50 051	-8 687
Investointien rahavirta	-46 033	-10 276
Rahavirta ennen rahoitusta	-31 341	-8 507
Osakeanti	-	43 668
Osakeanti kulut	-	-3 019
Lainojen nostot	41 804	74 300
Lainojen takaisinmaksut	-	-88 453
Omien osakkeiden hankinta	-	-4 724
Rahoituksen rahavirta	41 804	21 772

Rahavarojen muutos	10 463	13 265
Rahavarat 1.1.	32 619	19 354
Rahavarat 31.12.	43 082	32 619
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten liikesaamisten lis-/väh+	746	534
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lis+/väh-	-1 229	913
Yhteensä	-483	1 447

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Yhteisön perustiedot

HKScan Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö. Yhtiön kotipaikka on Turku.

HKScan Oyj:hin kuuluu konsernin johto ja konsernihallinto.

HKScan Oyj:n A-osake on listattu Nasdaq Helsingissä vuodesta 1997 lähtien.

HKScan Oyj on LSO Osuuskunnan tytäryhtiö ja kuuluu LSO Osuuskunta -konserniin. LSO Osuuskunnan kotipaikka on Turku.

Jäljennös HKScan Oyj:n tilinpäätöksestä on saatavilla yhtiön rekisteröidystä osoitteesta Lemminkäisenkatu 48, 20520 Turku.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Laatimisperusta

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu noudattaen Suomessa voimassa olevaa kirjanpitolainsäädäntöä (FAS). HKScan-konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS, International Financial Reporting Standards) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2020 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja.

Emoyhtiön tuloslaskelma ja tase esitetään euroina ja rahoituslaskelma sekä liitetiedot tuhansina euroina.

Pysyvät vastaavat

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet arvostetaan hankintamenuon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja arvonalentumisilla. Poistot tehdään tasapoistoina hyödykkeen odotetun käyttöajan puitteissa. Aineettomat hyödykkeet poistetaan 5-10 vuodessa ja aineelliset hyödykkeet 2-10 vuodessa.

Sijoitukset tytä- ja osakkuusyhtiöihin ja muut osakkeet ja osuudet arvostetaan hankintamenuon vähennettynä arvonalentumisilla.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaanrahan määräiset osto- ja myyntisaamiset, lainasaamiset sekä valuuttamääräiset pankkitilit on muunnettu toimintavaluutan määräisiksi tilinpäätöspäivän Euroopan keskuspankin päätöskurssin mukaan. Ulkomaanrahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Johdannaissopimukset

HKScan Oyj tekee kaikki ulkoiset johdannaissopimukset konsernille. Tytäryhtiöitä varten tehdyt johdannaiset vyörytetään eteenpäin konsernin sisäisillä johdannaissopimuksilla. Tästä johtuen HKScan Oyj:llä on kaikki konsernin ulkoiset johdannaissopimukset ja nämä ovat osin emoyhtiön ja osin tytäryhtiöiden tarpeisiin.

Valuuttamääräiset avoimet johdannaiset arvostetaan tilinpäätöspäivän termiinikurssiin. Suojauslaskentaa ei sovelleta ja kaupallisia virtoja suojaavien valuuttatermiinien arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin ja rahoituseriä suojaavien valuuttatermiinien arvon muutokset tuloslaskelmaan rahoituksen kurssivoittoihin ja -tappioihin.

Hyödykejohdannaiset liittyvät kaikki tytäryhtiöihin ja konsernin sisäiset johdannaissopimukset on tehty. Näistä ei muodostu tulosvaikutusta sillä johdannaisista aiheutuva kassavirta eliminoituu tytäryhtiöille tehdyistä konsernin sisäisistä johdannaisista. Suojauslaskentaa ei sovelleta. Johdannaisten käyvät arvot netotetaan taseessa ja ne esitetään liitetiedoissa.

Korkojohdannaisiin ei sovelleta suojauslaskentaa siltä osin kuin johdannaiset suojaavat emoyhtiön korkoriskiä. Johdannaisten käyvät arvot kirjataan taseeseen ja muutokset käyvässä arvossa kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin. Vaihtuvakorkoisia lainoja suojaavien koronvaihtosopimusten realisoitunut voitto tai tappio esitetään tuloslaskelmassa rahoituserissä. Suojauslaskentaa ei myöskään sovelleta ulkoisiin koronvaihtosopimuksiin, jotka liittyvät tytäryhtiöihin, tai konsernin sisäisiin johdannaisiin. Tulosvaikutus eliminoituu konsernin sisäisestä johdannaisesta johtuen. Näiden johdannaisten käyvät arvot netotetaan taseessa ja ne esitetään liitetiedoissa.

Valuuttatermiinien käyvät arvot määritetään käyttämällä raportointikauden päättymispäivän markkinahintoja vastaavan pituisille sopimuksille. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot on määritetty tulevien rahavirtojen nykyarvoon perustuvalla menetelmällä, jonka tukena ovat raportointikauden päättymispäivän markkinakorot ja muu markkinainformaatio. Jos käytetään vastapuolen hintanoteerausta, konserni laatii myös oman tarkistuslaskelman yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä käyttäen. Hyödykejohdannaisten käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja markkinahintoja. Käyvät arvot vastaavat niitä hintoja, jotka konserni joutuisi maksamaan tai saisi, jos se purkaisi johdannaissopimuksen.

Eläkejärjestelyt

HKScan Oyj:n henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty vakuuttamalla eläkevakuutusyhtiössä. Lakisääteiset eläkemenot on kirjattu kuluksi kertymisvuonna.

Johdon eläkesitoumukset ja irtisanomiskorvaukset

Toimitusjohtajan palkitseminen koostuu kiinteästä kuukausipalkasta, luontoiseduista sekä mahdollisesta kannustepalkkiosta yhtiön palkkiojärjestelmän mukaisesti. Toimitusjohtajasopimuksen mukaan yhtiöllä ja toimitusjohtajalla on oikeus irtisanoa toimitusjohtajasopimus kuuden kuukauden irtisanomisajalla. Mikäli yhtiö päättää toimitusjohtajasopimuksen, toimitusjohtajalle maksetaan 12 kuukauden kuukausipalkkaa vastaava rahasumma irtisanomisajan palkan lisäksi.

Tarkemmat tiedot johdon palkitsemisesta löytyvät konsernin liitetiedosta numero 4.

Tuloverot

Tuloveroihin ja laskennallisiin verosaamisiin ja -velkoihin sovelletaan konsernin laatimisperiaatteita siten kuin se on mahdollista Suomen tilinpäätöskäytäntöjen mukaan. Poistoeron laskennallinen verovelka ilmoitetaan liitetietona.

Vuokrasopimukset

Kaikki leasing-maksut on käsitelty vuokrakuluina. Maksamattomat leasingsopimuksiin perustuvat leasing-maksut on esitetty tilinpäätöksen vastuissa.

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Tilinpäätössiirtoja on poistoeron muutos. Suunnitelman mukaisten ja kirjanpidollisten poistojen erotuksen muutos esitetään tilinpäätössiirtona tuloslaskelmassa, ja suunnitelman mukaisten ja kirjanpidollisten poistojen kertynyt erotus esitetään taseessa tilinpäätössiirtojen kertymänä.

Emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot

(tuhatta euroa)

1. Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä

	2020	2019
Liiketoiminnan muut tuotot	28 979	32 151
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	28 979	32 151

2. Henkilöstökulut

	2020	2019
Palkat ja palkkiot	-9 230	-13 994
Eläkekulut	-1 194	-2 479
Muut henkilösivukulut	-399	-239
Henkilöstökulut	-10 823	-16 712
Toimitusjohtajat ja toimitusjohtajan sijaiset	967	837
Hallituksen jäsenet	438	409
Johdon palkat, palkkiot ja luontoisedut yhteensä	1 405	1 246
Henkilöstö keskimäärin	84	125

3. Poistot ja arvonalentumiset

	2020	2019
Suunnitelman mukaiset poistot pysyvistä vastaavista ja liikearvosta	-397	-485
Arvonalentumiset	-	-1 323
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-397	-1 808

4. Liiketoiminnan muut kulut

	2020	2019
Vuokrat	-1 174	-1 316
Käyttöom. luovutustappiot, aineelliset hyödykkeet yhteensä	-	-105
Luovutustappiot pysyvistä vastaavista	0	-105
Tilintarkastusmenot, varsinainen tilintarkastus	-90	-140
Tilintarkastusmenot, muut asiantuntijapalvelut	-1	-98
Tilintarkastusmenot	-91	-238
Vapaaehtoiset henkilöstökulut	-1 121	-1 262
Energia	-85	-101
Kunnossapito	-41	-32
Mainos-, markkinointi- ja edustuskulut	-73	-619
Palvelu-, tietohallinto- ja konttorikulut	-14 811	-15 487
Muut kulut	-3 018	-3 098
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-20 414	-22 258

5. Rahoitustuotot ja -kulut

	2020	2019
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot saman konsernin yrityksiltä	14 203	-
Tuotot osuuksista	14 203	0
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä	17 354	14 248
Korkotuotot omistusyhteisyryksiltä	-	1
Korkotuotot muilta	17	41
Korkotuotot pitkäaikaisista pysyvien vastaavien sijoituksista	17 371	14 290
Muut rahoitustuotot muilta	4 865	3 300
Muut rahoitustuotot	4 865	3 300
Rahoitustuotot yhteensä	36 439	17 590
Rahoituskulut		
Korkokulut saman konsernin yrityksille	-106	-19
Korkokulut muille	-11 465	-12 846
Korkokulut	-11 571	-12 865
Realisoitumattomat voitot/tappiot käypään arvoon arvostuksesta	1 602	1 423
Muut rahoituskulut muille	-6 793	-6 176
Muut rahoituskulut	-6 793	-6 177
Rahoituskulut yhteensä	-16 762	-17 619
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	19 677	-29

6. Tilinpäätössiirrot

	2020	2019
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	20	15
Tilinpäätössiirrot yhteensä	20	15

7. Välittömät verot

	2020	2019
Laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutos	-792	-512
Muut välittömät verot	-30	-34
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-822	-546

Emoyhtiön taseen liitetiedot

(tuhatta euroa)

8. Pysyvät vastaavat

Aineettomat hyödykkeet 2020	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3 881	661	4 542
Siirrot erien välillä	9	-	9
Hankintameno 31.12.	3 890	661	4 551
Kertyneet poistot 1.1.	-2 909	-620	-3 529
Tilikauden poisto	-330	-41	-371
Kertyneet poistot 31.12.	-3 239	-661	-3 900
Kirjanpitoarvo 31.12.	651	0	651

Aineettomat hyödykkeet 2019	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3 881	661	4 542
Hankintameno 31.12.	3 881	661	4 542
Kertyneet poistot 1.1.	-2 558	-558	-3 116
Tilikauden poisto	-351	-62	-413
Kertyneet poistot 31.12.	-2 909	-620	-3 529
Kirjanpitoarvo 31.12.	972	41	1 013

Aineelliset hyödykkeet 2020	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 166	381	5 005	6 552
Lisäykset	-	-	1 554	1 554
Vähennykset	-7	-	-5 621	-5 628
Siirrot erien välillä	14	32	-54	-8
Hankintameno 31.12.	1 173	413	884	2 470
Kertyneet poistot 1.1.	-1 113	-367	0	-1 480
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	7	-	-	7
Tilikauden poisto	-22	-4	-	-26
Kertyneet poistot 31.12.	-1 128	-371	0	-1 499
Kirjanpitoarvo 31.12.	45	42	884	971

Aineelliset hyödykkeet 2019	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 152	381	4 839	6 372
Lisäykset	-	-	1 503	1 503
Siirrot erien välillä	14	-	-14	0
Arvon alentumiset	-	-	-1 323	-1 323
Hankintameno 31.12.	1 166	381	5 005	6 552
Kertyneet poistot 1.1.	-1 041	-367	0	-1 408
Tilikauden poisto	-72	-	-	-72
Kertyneet poistot 31.12.	-1 113	-367	0	-1 480
Kirjanpitoarvo 31.12.	53	14	5 005	5 072

Sijoitukset 2020	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus-yhtiöissä	Saamiset osakkuus-yhtiöiltä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	447 709	950	0	16	448 675
Lisäykset	-	-	-	48	48
Vähennykset	-65	-	-	-	-65
Kirjanpitoarvo 31.12.	447 644	950	0	64	448 658

Sijoitukset 2019	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus-yhtiöissä	Saamiset osakkuus-yhtiöiltä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	447 729	950	0	16	448 695
Lisäykset	85	-	-	-	85
Arvon alentumiset	-105	-	-	-	-105
Kirjanpitoarvo 31.12.	447 709	950	0	16	448 675

Yhtiöllä on Kiinassa yhteisyritys Nordic Lotus Food Co. Ltd. Yhtiön oma pääoma vuonna 2020 oli 1,9 miljoonaa euroa ja tilikauden tulos oli -0,4 miljoonaa euroa euroa. Omistusosuus on 35%

	2020	2019
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	651	972
Muut pitkävaikutteiset menot	-	41
Aineettomat hyödykkeet	651	1013
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	45	53
Muut aineelliset hyödykkeet	41	14
Ennakkomaksut ja kesk.er. hankinnat	884	5 005
Aineelliset hyödykkeet	970	5 072
Sijoitukset		
Osuudet saman kons. yrityksissä	447 645	447 709
Osuudet osakkuus-yhtiöissä	950	950
Muut osakkeet ja osuudet	64	16
Sijoitukset	448 659	448 675
Pysyvät vastaavat yhteensä	450 280	454 760

9. Pitkäaikaiset saamiset

	2020	2019
Pitkäaikaiset lainasaamiset	457	484
Pitkäaikaiset konsernilainasaamiset	325 070	274 475
Yhteensä	325 527	274 959
Laskennalliset verosaamiset	10 454	11 246

Vuoden 2020 lopussa yhtiöllä oli 12,4 (13,5) miljoonaa euroa tappioita, joista laskennallista verosaamista ei ole kirjattu. Tappiot verotuksessa vanhenevat seuraavasti: 11,3 miljoonaa euroa vuonna 2023, 4,9 miljoonaa euroa vuonna 2024, 5,3 miljoonaa euroa vuonna 2025, 17,8 miljoonaa euroa vuonna 2027, 9,9 miljoonaa euroa vuonna 2028 ja 11,0 miljoonaa euroa vuonna 2029. Laskennallisen verosaamisen käyttö perustuu samoihin oletuksiin mitä on käytetty konsernin liitetiedossa numero 16.

10. Lyhytaikaiset saamiset

	2020	2019
Myyntisaamiset	4	5
Lyhytaikaiset muut saamiset (muilta)	4	5
Lyhytaikaiset siirtosaamiset (muilta)	2 367	1 952
Yhteensä	2 375	1 962
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Konsernimyyntisaamiset	312	157
Konsernilainasaamiset	8 710	9 807
Muut saamiset	453	671
Yhteensä	9 475	10 635
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	11 850	12 597
Siirtosaamisten olennaiset erät		
Jaksotetut rahoituserät	218	32
Jaksotut korkosaamiset	1 274	1 533
Jaksotetut henkilöstökulut	14	23
Muut siirtosaamiset	861	364
Yhteensä	2 367	1 952

11. Oma pääoma

Oma pääoma 2020	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Omat osakkeet	Käyvän arvon rahasto	SVOP	Muut rahastot	Voitto- varat	Yhteensä
Oma pääoma 1.1.	66 820	73 420	-4 762	0	215 121	4 899	63 714	419 212
Tilikauden voitto/tappio	-	-	-	-	-	-	16 220	16 220
Oma pääoma 31.12.	66 820	73 420	-4 762	0	215 121	4 899	79 934	435 432

Oma pääoma 2019	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Omat osakkeet	Käyvän arvon rahasto	SVOP	Muut rahastot	Voitto- varat	Yhteensä
Oma pääoma 1.1.	66 820	73 420	-38	0	143 253	4 881	72 901	361 237
Lisäys	-	-	-4 724	-	-	18	-	-4 706
Osakeanti	-	-	-	-	71 868	-	-	71 868
Tilikauden voitto/tappio	-	-	-	-	-	-	-9 187	-9 187
Oma pääoma 31.12.	66 820	73 420	-4762	0	215 121	4 899	63 714	419 212

Jakokelpoinen oma pääoma	2020	2019
Käyttörahasto	621	621
Omat osakkeet	-4 763	-4 763
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	215 121	215 121
Edellisten tilikausien voitto	63 713	72 900
Tilikauden voitto/tappio	16 220	-9 187
Jakokelpoinen oma pääoma	290 912	274 692

12. Tilinpäätössiirtojen kertymä

	2020	2019
Poistoero	57	77
Tilinpäätössiirrot yhteensä	57	77

Poistoerosta kirjaamaton laskennallinen verovelka on 49 teur.

13. Pakolliset varaukset

	2020	2019
Eläkevaraukset	2 492	2 644
Pakolliset varaukset yhteensä	2 492	2 644

14. Pitkäaikainen vieras pääoma

	2020	2019
Hybridilaina	25 920	25 920
Joukkovelkakirjalaina	125 440	125 440
Lainat rahoituslaitoksilta	97 005	102 764
Muut velat	2 974	3 056
Yhteensä	251 339	257 180
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	251 339	257 180
Korollinen		
Velat muille	248 365	254 124
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	248 365	254 124
Koroton		
Velat muille	2 974	3 056
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	2 974	3 056
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	251 339	257 180

Yhtiöllä on 125,4 miljoonan euron joukkovelkakirjalaina, joka erääntyy syyskuussa 2022 ja kuponkikorko on 2,625 prosenttia. Lisäksi yhtiö on laskenut liikkeelle 40 miljoonan euron hybridi joukkovelkakirjalainan vuonna 2018, jossa on 8 prosentin kuponkikorko. Kesäkuussa 2019 osakeannin yhteydessä toteutettujen konversioiden jälkeen hybridilainan koko on 25,9 miljoonaa euroa. Lainalla ei ole määrätty eräpäivää, mutta konsernilla on oikeus lunastaa laina takaisin ensimmäistä kertaa viiden vuoden kuluttua hybridilainan liikkeeseenlaskupäivästä sekä tätä seuraavina vuotuisina koronmaksupäivinä.

15. Lyhytaikainen vieras pääoma

	2020	2019
Lainat rahoituslaitoksilta	87 387	40 656
Ostovelat	2 827	1 358
Siirtovelat	7 800	9 626
Muut velat	2 503	3 375
Yhteensä	100 517	55 015
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Ostovelat	32	81
Siirtovelat	42	32
Muut velat	51 282	51 939
Yhteensä	51 356	52 052
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	151 873	107 067
Korollinen		
Lyhytaikaiset velat saman konsernin yrityksille	51 282	51 939
Velat muille	87 387	40 656
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	138 669	92 595
Koroton		
Lyhytaikaiset velat saman konsernin yrityksille	74	114
Velat muille	13 130	14 358
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	13 204	14 472
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	151 873	107 067

	2020	2019
Siirtovelkojen olennaiset erät (pitkä- ja lyhytaikaiset)		
Jaksotetut henkilöstökulut	2 186	3 455
Jaksotetut korkokulut	2 503	2 531
Jaksotetut johdannaisten arvon muutokset	2 201	2 375
Muut siirtovelat	910	1 265
Yhteensä	7 800	9 626
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
Lainat rahoituslaitoksilta	1 808	5 425
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin 5 vuoden kuluttua	1 808	5 425

16. Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset

Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	2020	2019
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä ja osakkeita		
Rahalaitoslainat	84 300	-
Yhteensä	84 300	0
Tytär- ja muiden konserniyhtiöiden puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	3 028	15 974
Yhteensä	3 028	15 974
Muiden puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	1 303	1 307
Yhteensä	1 303	1 307
Leasing- ja vuokravastuut		
Alle yhden vuoden sisällä erääntyvät	1 098	1 711
1-5 vuoden sisällä erääntyvät	3 865	4 107
Yli viiden vuoden sisällä erääntyvät	949	1 885
Yhteensä	5 912	7 704
Muut vastuut	-	4
Muut omat vastuut yhteensä	5 912	7 708

17. Johdannaisopimukset

	2020	2020	2020	2019	2020	2019
	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Käypä arvo netto	Käypä arvo netto	Nimellis-arvo	Nimellis-arvo
Korkojohdannaiset	1 322	-3 543	-2 220	-3 829	64 649	64 359
erääntyi 2020	-	-	-	-	-	-
erääntyy 2021	-	-850	-850	-1 634	25 000	25 000
erääntyy 2022	574	-1 424	-850	-1 634	25 000	25 000
erääntyy 2023	749	-1 269	-520	-561	14 949	14 359
erääntyy 2024	-	-	-	-	-	-
erääntyy >2024	-	-	-	-	-	-
josta rahavirran suojaus-instrumenteiksi määritetty	-	-	-	-	-	-
Valuuttajohdannaiset	625	-583	42	-117	40 484	34 331
josta nettosijoituksen suojaus-instrumenteiksi määritetty	-	-	-	-	-	-
Hyödykejohdannaiset	1 614	-1 614	-	-	-	-
erääntyi 2020	-	-	-	-	-	-
erääntyy 2021	945	-945	-	-	-	-
erääntyy 2022	579	-579	-	-	-	-
erääntyy 2023	49	-49	-	-	-	-
erääntyy 2024	42	-42	-	-	-	-
josta rahavirran suojaus-instrumenteiksi määritetty	-	-	-	-	-	-

Nimellisarvot niistä ulkoisista johdannaisista, jotka eliminoituvat sisäisistä johdannaisista johtuen, on netotettu nollaan yllä olevassa taulukossa. Nimellisarvot ovat 18 756 (22 380) tuhatta euroa valuuttajohdannaisia, 13 379 (12 871) tuhatta euroa hyödykejohdannaisia ja 34 932 (34 145) tuhatta euroa korkojohdannaisia.

Käyvän arvon hierarkia

	31.12.2020	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Johdannaiset, positiivinen käypä arvo				
Koronvaihtosopimukset	1 322	-	1 322	-
Valuuttajohdannaiset	625	-	625	-
Hyödykejohdannaiset	1 614	-	1 614	-
Yhteensä	3 561	-	3 561	-
Johdannaiset, negatiivinen käypä arvo				
Koronvaihtosopimukset	-3 543	-	-3 543	-
Valuuttajohdannaiset	-583	-	-583	-
Hyödykejohdannaiset	-1 614	-	-1 614	-
Yhteensä	-5 739	-	-5 739	-

	31.12.2019	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Johdannaiset, positiivinen käypä arvo				
Koronvaihtosopimukset	1 968	-	1 968	-
Valuuttajohdannaiset	307	-	307	-
Hyödykejohdannaiset	533	-	533	-
Yhteensä	2 808	-	2 808	-
Johdannaiset, negatiivinen käypä arvo				
Koronvaihtosopimukset	-5 797	-	-5 797	-
Valuuttajohdannaiset	-424	-	-424	-
Hyödykejohdannaiset	-533	-	-533	-
Yhteensä	-6 753	-	-6 753	-

Tason 1 instrumenttien käyvät arvot perustuvat markkinoilla noteerattuihin hintoihin. Tason 2 instrumenttien käyvät arvot perustuvat merkittäviltä osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka kyseiselle omaisuserälle tai velalle ovat todettavissa joko suoraan tai epäsuorasti (hinnoista johdettuina). Näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä konserni käyttää yleisesti hyväksytyjä arvostusmalleja, joiden syöttötiedot kuitenkin perustuvat merkittäviltä osin todennettaviin markkinatietoihin. Tason 3 instrumenttien käyvät arvot perustuvat syöttötietoihin, jotka eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon, vaan merkittävältä osin johdon arvioihin ja niiden käyttöön yleisesti hyväksyttävissä arvostusmalleissa.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Vantaalla, helmikuun 3. päivänä 2021

Reijo Kiskola

Hallituksen puheenjohtaja

Jari Mäkilä

Hallituksen varapuheenjohtaja

Harri Suutari

Hallituksen jäsen

Per Olof Nyman

Hallituksen jäsen

Terhi Tuomi

Hallituksen jäsen

Anne Leskelä

Hallituksen jäsen

Tero Hemmilä

Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Vantaalla, helmikuun 3. päivänä 2021

Ernst & Young Oy

Tilintarkastusyhteisö

Erkka Talvinko

KHT

Tilintarkastuskertomus

HKScan Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet HKScan Oyj:n (y-tunnus 0111425-3) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2020. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 8.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme täyttäneet kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa* kuvatut velvollisuutemme tilinpäätöksen tilintarkastuksessa mukaan lukien näihin seikkoihin liittyvät velvoitteemme. Tämän mukaisesti suoritimme suunnittelemaamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat arviomme mukaisesti riskeihin, jotka voivat johtaa tilinpäätöksen olennaiseen virheellisyys-teen. Suorittamamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat myös alla mainittuihin seikkoihin, ovat olleet perustana oheista tilinpäätöstä koskevalle lausunnillemme.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Myyntin tuloutus

Viittaamme konsernitiilinpäätöksen laadintaperiaatteisiin ja liitetietoon 1.

HKScan myy elintarvikkeita, rehua ja eläimiä sekä vähäisessä määrin palveluita. HKScan esittää liikevaihtona tuotteiden ja palveluiden myynnistä saadut tuotot oikaistuna alennuksilla ja valuuttamääräisen myynnin kurssieroilla. Konserni täyttää sopimuksiin perustuvat suoritevelvoitteensa ja kirjaa myynnin, kun tuotteisiin ja palveluihin liittyvä määräysvalta on siirtynyt ostajalle.

Myyntin ja alennusten kohdistumista oikealle kaudelle on käsitelty konsernitiilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeisenä seikkana.

Tämä seikka oli myös EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski.

Liikearvon ja aineettomien sekä aineellisten hyödykkeiden arvostus

Viittaamme konsernitiilinpäätöksen laadintaperiaatteisiin ja liitetietoihin 5, 10, 11, 12 ja 13.

Tilinpäätöspäivänä testatun liikearvon ja aineettomien sekä aineellisten hyödykkeiden yhteismäärä oli 607 M€, mikä on 62 % taseen varoista ja 184% taseen omasta pääomasta. Liikearvon ja aineettomien sekä aineellisten hyödykkeiden arvostus oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska arvonalentumistestaukseen sisältyy ennusteita ja harkintaa. Konsernin johto tekee oletuksia määrittäessään diskonttokorkoa sekä tulevaisuuden markkinatilanteeseen ja taloudelliseen kehitykseen liittyviä tekijöitä kuten talouden yleistä kasvua, odotettavissa olevaa inflaatiota, odotettavissa olevaa markkinaosuutta ja myynnin ja kannattavuuden kehitystä.

Tämä seikka oli myös EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski.

Miten seikkaa käsiteltiin tilintarkastuksessa

Tuottojen kirjaamiseen liittyvän olennaisen virheellisuuden riskin huomioon ottamiseksi suoritimme muun muassa seuraavat tilintarkastustoimenpiteet:

- Arvioimme konsernin käyttämiä liikevaihdon kirjaamisen laskentaperiaatteita sovellettaviin laskentastandardeihin nähden.
- Muodostimme käsityksen konsernin liikevaihdon kirjaamisen ajoitukseen sekä alennusten ja hyvitysten laskentaan liittyvistä prosesseista ja kontroleista.
- Testasimme analyttisillä sekä transaktiotasoisilla toimenpiteillä alennusten ja hyvitysten laskelmia, näiden kirjasajankohdan oikeellisuutta sekä yhdenmukaisuutta sopimusehtojen kanssa.
- Testasimme myynnin jaksotusta analyttisillä toimenpiteillä ja testaamalla transaktiotason tapahtumia ennen ja jälkeen tilinpäätöspäivän sekä tilinpäätöspäivän jälkeen tehtyjä hyvityslaskuja.
- Arvioimme konsernin tuottoihin liittyvien liitetietojen asianmukaisuutta.

Liikearvon ja aineettomien sekä aineellisten hyödykkeiden arvostamiseen liittyvän olennaisen virheellisuuden riskin huomioon ottamiseksi suoritimme muun muassa seuraavat tilintarkastustoimenpiteet:

- Käytimme apuna arvonnäytteen erityis-asiantuntijoitamme arvioidessamme konsernin soveltamia oletuksia ja menetelmiä. Tarkastuksemme keskittyi muiden muassa ennustettuun kannattavuuteen, korvausinvestointien määrään sekä käytettyyn diskonttokorkoon.
- Keskityimme rahavirtaa tuottavien yksikköjen testauksessa käytettyjen kannattavuuslukujen arvioinnissa siihen, kuinka ne on johdettu toteutuneista historiallisista luvuista sekä johdon laatimasta budjetista.
- Arvioimme johdon laatimien aikaisempien ennusteiden tarkkuutta.
- Tarkastimme laskelmien matemaattisen oikeellisuuden.
- Arvioimme konsernin arvonalentumistestaukseen liittyvien liitetietojen asianmukaisuutta.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Laskennallisten verosaamisten arvostus

Viittaamme konsernitiilinpäätöksen laadintaperiaatteisiin ja liitetietoihin 8 ja 16.

Laskennallinen verosaaminen verotuksessa vähennyskelpoisista tappioista, lykätystä veropoistoista sekä lykätystä korkovähennysrajoituksen alaisista korkokuluista voidaan kirjata, kun IAS 12 Tuloverot - standardin kirjaamis-edellytykset toteutuvat.

Laskennallisten verosaamisten arvostus oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska arvioidessaan vahvistettujen tappioiden, lykättyjen veropoistojen sekä lykättyjen korkovähennysten hyödynnettävyyttä johto laati ennusteita, jotka sisältävät johdon harkintaa ja oletuksia.

Tämä seikka oli myös EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Viittaamme konsernitiilinpäätöksen laadintaperiaatteisiin ja liitetietoon 17.

Tilinpäätöspäivänä vaihto-omaisuuden kokonaismäärä oli 119 M€. Vaihto-omaisuuden arvostus oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska vaihto-omaisuuden määrä on olennainen tilinpäätöksen kannalta ja se sisältää johdon arvioita. Vaihto-omaisuuden keskeneräisten ja valmiiden tuotteiden arvostus perustuu arvionvaraisuutta sisältäviin kustannuslaskelmiin.

Miten seikkaa käsiteltiin tilintarkastuksessa

Laskennallisten verosaamisten arvostamiseen liittyvän olennaisen virheellisuuden riskin huomioon ottamiseksi suoritimme muun muassa seuraavat tilintarkastustoimenpiteet:

- Arvioimme konsernin laskennallisten verosaamisten kirjaamiseen liittyviä laskentaperiaatteita sovellettaviin laskentastandardeihin nähden.
- Arvioimme johdon laatimia ennusteita vahvistettujen tappioiden, lykättyjen poistojen sekä lykättyjen korkojen hyödynnettävyydestä.
- Arvioimme konsernin laskennallisiin verosaamiin liittyvien liitetietojen asianmukaisuutta.

Suoritimme muun muassa seuraavat tilintarkastustoimenpiteet:

- Arvioimme konsernin vaihto-omaisuuden arvostamiseen liittyviä laskentaperiaatteita sovellettaisiin laskentastandardeihin nähden.
- Arvioimme analyttisesti sekä otannalla johdon laatimia analyysejä ja laskelmia, jotka liittyivät keskeneräisten ja valmiiden tuotteiden hankintamenon sekä nettorealisointiarvon määrittelyyn. Muodostimme käsityksen näihin liittyvistä kontroleista ja prosesseista.
- Arvioimme konsernin vaihto-omaisuuden arvostusperiaatteista ja tasearvoista annettujen liitetietojen asianmukaisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistä, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätöksen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 12.4.2018 alkaen yhtäjaksoisesti 3 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttööme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suorittaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttööme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Yhtiökokouksen toimeksiannon perusteella annettavat lausumat

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys emoyhtiön taseen osoittamien voitonjakokelpoisten varojen käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 3.2.2021

Ernst & Young Oy, tilintarkastusyhteisö
Erkka Talvinko, KHT